

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

KATEDRA OBCHODNÍHO PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**VLIV ODDLUŽOVACÍ NOVELY
A ZÁKONŮ LEX COVID
NA PRÁVNÍ ÚPRAVU ODDLUŽENÍ**

Anna Doudová

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Anna DOUDOVÁ**
Osobní číslo: **R18M0054P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Vliv oddlužovací novely a zákonů Lex covid na právní úpravu oddlužení**
Zadávací katedra: **Katedra obchodního práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Pojem oddlužení, historický exkurz
3. Novelizace insolvenčního zákona č. 31/2019 Sb. ze dne 22. ledna 2019
4. Rozdíly v právní úpravě oddlužení před a po účinnosti novely z 1. června 2019
5. Vliv zákona č. 191/2020 Sb. Lex covid I. a zákona č. 460/2020 Sb. Lex covid II. na právní úpravu oddlužení
6. Úvaha nad změnami de lege ferenda
7. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

- RICHTER, T. Insolvenční právo. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2017, 624 s.
- MARŠÍKOVÁ, J. a kol. Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. vydání. Praha: Leges, 2018, 1240 s.
- MARŠÍKOVÁ, J. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou. 5. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. 317 s. ISBN 978-80-7380-675-0
- HÁSOVÁ, Jiřina; MORAVEC, Tomáš. Insolvenční řízení. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-715-6
- SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. Praha: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. ISBN 9788074006173
- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
- Zákon č. 31/2019 Sb. ze dne 22. ledna 2019, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
- Zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnícké osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu *Komentář k insolvenčnímu zákonu*
- Zákon č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnícké osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. et Mgr. Silvie Anderlová

Katedra finančního práva a národního hospodářství

Datum zadání diplomové práce:

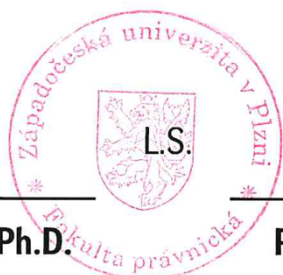
19. února 2021

Termín odevzdání diplomové práce:

31. března 2022

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Prof. JUDr. Přemysl Raban, CSc.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Vliv oddlužovací novely a zákonů Lex Covid na právní úpravu oddlužení* vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Plzni, březen 2022

.....

Anna Doudová

Poděkování

Děkuji vedoucí své diplomové práce JUDr. et Mgr. Silvii Anderlové za podnětné rady a odborné vedení. Poděkování rovněž patří mé rodině a příteli za jejich podporu během studia.

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá problematikou novelizace právní úpravy oddlužení, a to hned několika zásadními novelami. Za tímto účelem je rozdělena do pěti základních kapitol. První kapitola je věnována vymezení pojmu oddlužení a jeho historickému vývoji, který vedl k aktuální podobě tohoto institutu. Druhá kapitola je zacílena na oddlužovací novelu insolvenčního zákona účinnou od 1. 6. 2019 a na porovnání rozdílů právní úpravy institutu oddlužení před a po účinnosti této novely a její aplikaci v praxi. Třetí kapitola pojednává o rozdílech v nejpodstatnějších aspektech insolvenčního řízení, zejména o zrušení 30 % hranice splnění závazků v oddlužení a dalšími většinou zmírněním předchozí právní úpravy, například formy zkráceného insolvenčního řízení. Ve čtvrté kapitole jsou rozebrány jednotlivé aspekty vlivu a trvalosti změn způsobených přijetím zákonů Lex Covid I. a Lex Covid II. Poslední kapitola je úvahou nad aktuálními změnami právní úpravy oddlužení a nad budoucím směřováním právní úpravy dané problematiky. Na základě všech učiněných poznatků v této diplomové práci je závěrem navržena úprava de lege ferenda. Hlavním cílem práce je srovnání právních úprav institutu oddlužení před a po oddlužovací novele, ale současně i vliv a trvalost změn způsobených přijetím zákonů Lex Covid I. a Lex Covid II. Předposledním bodem v rámci poslední kapitoly této diplomové práce je takzvaná „transpoziční novela“ a její vliv na právní úpravu oddlužení. Výstupem této práce je ucelený pohled na institut oddlužení s jeho klady i zápory.

Klíčová slova

oddlužení, úpadek, insolvenční zákon, oddlužovací novela, insolvenční řízení, zákon Lex Covid I., zákon Lex Covid II., transpoziční novela

Abstract

This thesis deals with the issue of amendments to the legal regulation of debt relief through several major amendments. For this purpose, it is divided into five essential chapters. The first chapter is devoted to the definition of the concept of debt relief and its historical development, which led to the current form of this institute. The second chapter focuses on the insolvency amendment to the Insolvency Act

effective as of 1 June 2019 and on the comparison of differences in the legal regulation of the insolvency institute before and after the amendment and its application in practice. The third chapter discusses the differences in the most important aspects of the insolvency procedure, for example, the removal of the 30 % limit for the fulfilment of liabilities in the insolvency procedure and other softenings of the previous legislation, such as the form of the shortened insolvency procedures. The fourth chapter discusses various aspects of the impact and permanence of the changes brought about by the acceptance of Lex Covid I. and Lex Covid II. The last chapter is a reflection on the recent changes to the legal regulation of insolvency and the future direction of the legal regulation of the issue. On the basis of all the observations made in this thesis, a *de lege ferenda* regulation is suggested at the end of the thesis. The main purpose of the thesis is to compare the legal regulation of the insolvency institute before and after the insolvency amendment, but also the impact and permanence of the changes caused by the acceptance of Lex Covid I. and Lex Covid II. The second to last point in the last chapter of this thesis is the so called "transposition amendment" and its impact on the debt relief legal regulation. The result of this thesis is a comprehensive view of the institution of insolvency with its pros and cons.

Keywords

debt relief, bankruptcy, Insolvency Act, Debt Relief Amendment, insolvency proceedings, Lex Covid I., Lex Covid II., transposition amendment

Aktuálnost tématu

Je důležité zmínit, že téma týkající se problematiky oddlužení je společensky velmi aktuální. V posledních letech v úpravě tohoto institutu proběhlo mnoho změn, a tak není na škodu toto téma detailněji rozebrat. Jeho aktuálnost spočívá zejména v zasažení celého světa koronavirovou pandemií, díky které k mnoha zmírněním, zejména v podobě zákonů Lex Covid I. a Lex Covid II., došlo. Dále je také v současné době projednávána již výše zmíněná transpoziční novela nebo také jinak Euronovela insolvenčního zákona. Změny, které má tato novela přinést, jsou rozebrány níže, nicméně kdy nabude účinnosti, je prozatím nejasné. V současnosti je Euronovela insolvenčního zákona navržena k projednání Poslaneckou

sněmovnou. Téma této diplomové práce činí aktuálním také skutečnost, že lhůta pro implementaci směrnice EU uplynula 17. 7. 2021 a v následujících měsících bude přinejmenším zajímavé sledovat, jak se zákonodárce s nesplněním povinnosti stanovené EU vypořádá.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. POJEM ODDLUŽENÍ, HISTORICKÝ EXKURZ.....	3
2.1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	3
2.2. INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ A JEHO CHARAKTERISTIKA.....	3
2.2.1. <i>Úpadek.....</i>	<i>4</i>
2.2.2. <i>Způsoby řešení úpadku .....</i>	<i>5</i>
2.3. ODDLUŽENÍ.....	6
2.3.1. <i>Oddlužení, jako jeden ze způsobů řešení úpadku .....</i>	<i>6</i>
2.3.2. <i>Zahájení řízení.....</i>	<i>7</i>
2.3.3. <i>Insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení.....</i>	<i>8</i>
2.3.4. <i>Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení .....</i>	<i>9</i>
2.3.5. <i>Způsoby oddlužení .....</i>	<i>10</i>
2.3.5.1. <i>Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty .....</i>	<i>11</i>
2.3.5.2. <i>Oddlužení plněním splátkového kalendáře .....</i>	<i>11</i>
2.3.5.3. <i>Oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo její části .....</i>	<i>13</i>
2.3.6. <i>Splnění oddlužení a osvobození od zbytku závazků .....</i>	<i>13</i>
2.4. HISTORICKÝ EXKURZ.....	14
2.4.1. <i>Počátky konkursního řízení v římském právu.....</i>	<i>14</i>
2.4.2. <i>Vývoj úpravy konkursního řízení ve středověku .....</i>	<i>15</i>
2.4.3. <i>Vývoj právní úpravy na území Českých zemí.....</i>	<i>15</i>
2.4.4. <i>Moderní právní úprava.....</i>	<i>16</i>
2.4.5. <i>Zákon č. 182/2006 Sb. ....</i>	<i>17</i>
2.4.6. <i>Novela insolvenčního zákona zakotvena zákonem č. 294/2013 Sb. tzv. „revizní novela“ .....</i>	<i>18</i>
2.4.7. <i>Novela insolvenčního zákona zakotvena zákonem č. 64/2017 Sb. tzv. „velká novela“ .....</i>	<i>20</i>
3. NOVELIZACE INSOLVENČNÍHO ZÁKONA Č. 31/2019 SB. ZE DNE 22. LEDNA 2019	24
3.1. SPOLEČENSKÁ POTŘEBA PŘIJETÍ NOVELY	24
3.1.1. <i>Nadměrné zadlužení osob.....</i>	<i>25</i>
3.1.2. <i>Míra uspokojení pohledávek v oddlužení .....</i>	<i>26</i>
3.1.3. <i>Nedostatky procesního postupu v oddlužení.....</i>	<i>27</i>
3.2. LEGISLATIVNÍ PROCES ODDLUŽOVACÍ NOVELY	27
3.2.1. <i>Vládní návrh zákona .....</i>	<i>27</i>
3.2.2. <i>Schvalování návrhu Poslaneckou sněmovnou .....</i>	<i>28</i>
3.2.3. <i>Schvalování návrhu Senátem.....</i>	<i>29</i>

3.2.4.	<i>Opětovné projednání návrhu zákona Poslaneckou sněmovnou a jeho finální schválení</i>	31

4.	ROZDÍLY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODDLUŽENÍ PŘED A PO ÚČINNOSTI NOVELY Z 1. ČERVNA 2019	32
4.1.	ODDLUŽENÍ V LETECH 2008 AŽ 2020	32
4.1.1.	<i>Povolená oddlužení v letech 2008 až 2020</i>	32
4.1.2.	<i>Splněná oddlužení v letech 2008 až 2020</i>	34
4.2.	EKONOMICKÁ NABÍDKA DLUŽNÍKA NEZAJIŠTĚNÝM VĚŘITELŮM	36
4.3.	POCTIVÝ ZÁMĚR DLUŽNÍKA	38
4.4.	VYBRANÉ ROZDÍLY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODDLUŽENÍ PŘED A PO ÚČINNOSTI NOVELY Z 1. ČERVNA 2019	40
4.4.1.	<i>Konec 30 % hranice vstupu do oddlužení</i>	40
4.4.2.	<i>Zvláštní úprava osob zvlášt' zranitelných</i>	41
4.4.3.	<i>Návrh na povolení oddlužení</i>	42
4.4.4.	<i>Způsoby oddlužení</i>	44
4.4.5.	<i>Prerušení a prodloužení průběhu oddlužení</i>	45
4.4.6.	<i>Technické úpravy průběhu oddlužení způsobené novelizací</i>	48
5.	VLIV ZÁKONA Č. 191/2020 SB. LEX COVID I. A ZÁKONA Č. 460/2020 SB. LEX COVID II. NA PRÁVNÍ ÚPRAVU ODDLUŽENÍ ..	51
5.1.	LEX COVID I.	51
5.1.1.	<i>Potřeba přijetí zákona Lex Covid I.</i>	52
5.2.	JEDNOTLIVÉ ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODDLUŽENÍ ZPŮSOBNÉ ZÁKONEM LEX COVID I.	53
5.2.1.	<i>Prominutí zmeškání lhůty v insolvenčním řízení</i>	53
5.2.2.	<i>Zvláštní opatření ve vztahu ke zvláštnímu způsobu doručení v insolvenčním řízení</i> ...	55
5.2.3.	<i>Zvláštní opatření ve vztahu k povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh</i>	56
5.2.4.	<i>Zvláštní opatření ve vztahu k insolvenčním návrhům podávaným věřiteli</i>	57
5.2.5.	<i>Zvláštní opatření ve vztahu k plnění splátkového kalendáře</i>	58
5.2.6.	<i>Zvláštní opatření ve vztahu k podmínkám osvobození dlužníka od placení pohledávek</i>	60
5.2.7.	<i>Mimořádné moratorium</i>	62
5.3.	LEX COVID II.	63
5.3.1.	<i>Opatření přijatá zákonem Lex Covid II.</i>	64
5.3.2.	<i>Změna insolvenčního zákona způsobená zákonem Lex Covid II.</i>	66
5.3.3.	<i>Nepostižitelnost mimořádného finančního ohodnocení zdravotnického personálu v souvislosti s epidemií Covid-19</i>	68
5.4.	TRANSPOZIČNÍ NOVELA	69

5.4.1. Zhodnocení platného právního stavu před přijetím transpoziční novely	71
5.4.2. Nejpodstatnější prvky transpoziční novely	72
6. ÚVAHA NAD ZMĚNAMI DE LEGE FERENDA.....	75
7. ZÁVĚR.....	78
CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ	80
SEZNAM ZKRATEK	81
SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ.....	82
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	83

1. ÚVOD

Insolvenční právo je samostatným právním odvětvím, které svou působností zasahuje do mnoha jiných. Jedná se o poměrně mladé právní odvětví, které se vyvinulo v reakci na potřeby moderní společnosti. Tato diplomová práce je primárně zacílena na institut oddlužení fyzických osob, jeho vývoj v průběhu let a ovlivnění jeho právní úpravy zásadními novelami. V neposlední řadě posouzení vlivu koronavirové epidemie na celé insolvenční řízení.

Oddlužení je jednou ze základních forem insolvenčního řízení. Jedná se o sanační způsob řešení úpadku, který je upraven insolvenčním zákonem spolu s ostatními formami řízení.

Jak již vyplývá z názvu diplomové práce a z výše zmíněného, zaměřuje se na problematiku novelizace právní úpravy oddlužení.

Hlavním cílem této práce je srovnat právní úpravy institutu oddlužení před a po oddlužovací novele a současně posoudit změny způsobené přijetím zákonů Lex Covid I. a Lex Covid II. a jejich trvalost v aktuální právní úpravě. Výstupem této úvahy je zhodnocení kvality právní úpravy a na základě učiněných poznatků případně následné navržení jejího zlepšení.

K naplnění vymezeného účelu je práce rozdělena do několika kapitol, kde klíčovou je ta, ve které jsou srovnány změny v právních úpravách před a po oddlužovací novele. Oddlužovací novela přijatá v roce 2019 je velmi kontroverzním a diskutovaným předpisem. Rozdělila odbornou veřejnost na skupiny, kdy někteří v této novelizaci spatřují podstatnou změnu k lepšímu a někteří nikoliv.

Neméně důležitou je však kapitola, jež pojednává o změnách, které přineslo přijetí zákonů Lex Covid I. a Lex Covid II.

Při přijetí zákona Lex Covid I. zákonodárce nepočítal s tak dlouhým trváním pandemie a zmírnění průběhu oddlužení zakotvil jako dočasné. Přijetím zákona Lex Covid II. již byly upraveny podmínky řízení dlouhodoběji a trvaleji. Některé z těchto zmírnění se poté staly součástí platné právní úpravy. Další zmírnění právní úpravy má přinést tzv. „transpoziční novela“. Ta měla dle plánu nabýt platnosti 1. 7. 2021, ale jelikož se jedná o poměrně kontroverzní novelu, tak lze předpokládat, že k jejímu schválení nás čeká ještě poněkud strastiplná cesta.

Nejpodstatnější změnou této novelizace je splnění oddlužení. Doposud byla standardní doba trvání oddlužení 5 let a existovaly zde výjimky, kdy mohlo být trvání oddlužení zkráceno na 3 roky. Hlavní změnou podle transpoziční novely má být zkrácení délky oddlužení na 3 roky, a to pro všechna řízení, která budou zahájena po účinnosti zákona v tomto znění. Tato novelizace transponuje do českého právního řádu směrnici o restrukturalizaci a insolvenční upravující oddlužení fyzických osob.

Podstata této diplomové práce je co nejobsáhleji postihnout vývoj institutu oddlužení fyzických osob v posledních letech na základě přijatých novel insolvenčního zákona.

2. POJEM ODDLUŽENÍ, HISTORICKÝ EXKURZ

První kapitola této diplomové práce je jejím základem. Nejprve pojednává o základních pojmech, které jsou důležité pro kontext celé práce. Charakterizuje pojmy důležité pro zpracování této problematiky a rozvádí je do jednotlivých institutů insolvenčního řízení. Další částí první kapitoly je historický exkurz. Pojednává nejprve o počátcích vývoje institutu oddlužení a dále je zaměřena na dílčí novely insolvenčního zákona, které přinesly rapidní změny právní úpravy oddlužení.

2.1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Za účelem lepší orientace v této diplomové práci je nutné definovat pár základních pojmů. Jedná se o pojmy úzce spjaté s problematikou insolvenčního práva. Jde rovněž o pojmy, na kterých stojí základ této diplomové práce.

2.2. INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ A JEHO CHARAKTERISTIKA

Insolvenční řízení je předmětem úpravy insolvenčního zákona, je definováno v § 2 písm. a). Jedná se o soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsoby jeho řešení. Jedná se tedy o specifické soudní řízení, jehož předmětem jsou kromě dlužníkovy úpadku a hrozícího úpadku rovněž incidenční spory, které se řeší v rámci něj.¹ Pro bližší specifikaci insolvenčního řízení je žádoucí alespoň okrajově zmínit vztah insolvenčního a exekučního práva. Insolvenční řízení má před exekucí přednost. Insolvenční zákon upravuje obecný zákaz provedení exekuce poté, co bylo zahájeno insolvenční řízení, a tudíž nastaly jeho účinky. Dle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 3. 2012 není insolvenční řízení vedle vykonávacího či exekučního pouze dalším řízením určeným primárně k prosazení individuálního nároku věřitele nebo věřitelů, jedná se o řízení, jehož účelem je, jak už je výše zmíněno, řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka některými zákonem stanovenými způsoby.² Výsledkem

---

¹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 4.

² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 3. 2012, sen. zn. 29 NSČR 38/2010.

insolvenčního řízení má tedy na rozdíl od řízení exekučního být uspořádání majetkových vztahů dlužníka a poměrné uspokojení jeho věřitelů.³

2.2.1. Úpadek

Úpadek je jedním ze základních institutů insolvenčního řízení. Jeho definice je vymezena v § 3 insolvenčního zákona spolu se způsoby jeho řešení. Insolvenční zákon rozlišuje dvě formy úpadku. Jedná se o platební neschopnost a předlužení. Základním rozdílem mezi platební neschopností a předlužením je rozdíl v subjektu. Platební neschopnost může být důvodem pro zahájení insolvenčního řízení jak u fyzické, tak u právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, zatímco předlužení se týká pouze právnické nebo podnikající fyzické osoby.⁴

První forma úpadku, platební neschopnost, je charakterizována tím, že dlužník má více věřitelů, čímž se rozumí minimálně dva a jejichž splatné pohledávky není schopen splnit pro nedostatek svých peněžních prostředků, a to v době delší než třicet dnů od data jejich splatnosti. Tyto podmínky popsané výše musí být splněny kumulativně, jinak by se nejednalo o stav platební neschopnosti.⁵ Pokud tyto podmínky splněny jsou, pak se dle § 3 odst. 1 InsZ, dlužník ocitá ve stavu platební neschopnosti.⁶

V § 3 odst. 2 jsou dále vymezeny čtyři vyvratitelné domněnky dlužníkovy platební neschopnosti. Tyto podmínky se naplňují alternativně, a to buď tím, že *„dlužník zastavil platby podstatné části svých peněžitých dluhů, nebo že dlužník neplní po dobu delší tři měsíců po lhůtě jejich splatnosti podstatnou část svých peněžitých dluhů, nebo že není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo že dlužník nepředložil seznamy svého majetku svých dluhů a svých zaměstnanců.“*⁷

Druhou formou úpadku je předlužení. O předlužení jde tehdy, převyšuje-li souhrn závazků hodnotu majetku dlužníka. K předlužení může dojít pouze

---

³ HÁSOVÁ, Jiřina. MORAVEC, Tomáš. VALENTA, Petr. Vybrané instituty insolvenčního zákona v rozhodnutích Nejvyššího soudu: komentovaná soudní rozhodnutí. Vydání první. V Praze: C.H. Beck, 2019. s. 1.

⁴ HÁSOVÁ, Jiřina. MORAVEC, Tomáš. VALENTA, Petr. Vybrané instituty insolvenčního zákona v rozhodnutích Nejvyššího soudu: komentovaná soudní rozhodnutí. Vydání první. V Praze: C.H. Beck, 2019. s. 11.

⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 11. 2008, č.j. 1 VSPH 165/2008-A-13.

⁶ SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 53.

⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 7.

u právnických osob nebo u osob fyzických podnikajících. U fyzické osoby se předlužení za stav úpadku nepovažuje.⁸

Pojem úpadku je tedy vymezen dvojím způsobem, nicméně k vydání rozhodnutí o úpadku stačí zjištění, že je dlužník buď insolventní nebo že je předlužen. Zjištění úpadku v obou zákonem stanovených formách není nutné.⁹

Kromě platební neschopnosti a předlužení je v § 3 odst. 5 definován tzv. hrozící úpadek. Hrozícího úpadku se může dovolat jakákoliv fyzická nebo právnická osoba. Na rozdíl od prvních dvou forem úpadku zde může insolvenční návrh podat pouze dlužník, nikoliv i věřitel.¹⁰ Jedná se o stav, ve kterém lze se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.¹¹

2.2.2. *Způsoby řešení úpadku*

Insolvenční zákon upravuje několik způsobů řešení úpadku. Jsou upraveny v § 4 a jedná se o konkurs, reorganizaci, oddlužení a zvláštní způsoby řešení úpadku, které InsZ zákon stanoví pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů.¹²

Rozhodnutím o způsobu řešení úpadku rozumíme rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka, rozhodnutí o povolení reorganizace a rozhodnutí o povolení oddlužení.¹³

Způsoby řešení úpadku dělíme na sanační, jimiž jsou oddlužení a reorganizace, a likvidační, jimiž jsou konkurs a zvláštní způsoby řešení úpadku. Cílem všech způsobů řešení úpadku je dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů v insolvenčním řízení, ale postupy v řízení jsou odlišné.¹⁴

Chronologicky se insolvenční zákon nejprve zabývá likvidačními způsoby řešení úpadku. Jak je již výše zmíněno, řadíme mezi ně konkurs a zvláštní způsoby

---

⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou. 4. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. Pro praxi. s. 24.

⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 11. 2008, č.j. VSPH 207/2008-B-19.

¹⁰ § 97 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹¹ § 3 odst. 5 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹² § 4 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 12.

¹⁴ WINTEROVÁ, Alena. Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011. s. 597.

řešení úpadku. Likvidační způsoby řešení úpadku stojí na principu zpeněžení veškerého majetku dlužníka a poté rozdělení výtěžku zpeněžení mezi nezajištěné věřitele. Specifické pro tyto způsoby řešení úpadku je to, že po skončení insolvenčního řízení zbylé neuspokojené pohledávky dlužníka za věřiteli nezanikají a je možné je i nadále vymáhat v následném exekučním řízení.¹⁵

Druhé v pořadí jsou insolvenčním zákonem upraveny sanační způsoby řešení úpadku. Jedná se o reorganizaci a oddlužení. Oproti likvidačním způsobům řešení úpadku u sanačních způsobů po skončení insolvenčního řízení zbylé neuspokojené pohledávky dlužníka za věřiteli zanikají a nelze je již dále vymáhat. Stávají se z nich pohledávky naturálního charakteru. Při sanačních způsobech řešení úpadku ekonomická činnost dlužníka trvá, jako před začátkem insolvenčního řízení, a dochází tak k splácení pohledávek věřitelů postupně v průběhu insolvenčního řízení.¹⁶

2.3. ODDLUŽENÍ

Institut oddlužení je základním kamenem této diplomové práce, a proto bude blíže rozebrán v následujících bodech. Jedná se o jeden ze čtyř výše zmíněných způsobů řešení úpadku, kterým je možné řešit rovněž hrozící úpadek dlužníka.

Jak je již výše zmíněno, oddlužení je jedním ze způsobů řešení úpadku. Jedná se o institut, který si svým způsobem protiřečí. Na jednu stranu se jedná o službu společnosti dlužníkovi, při které je mu dána možnost osvobodit se od dluhů, a na stranu druhou má tento institut sloužit jako způsob, jak uspokojit co největší část věřitelových pohledávek za dlužníkem.

2.3.1. Oddlužení, jako jeden ze způsobů řešení úpadku

Oddlužení je vymezeno v hlavě V. insolvenčního zákona. Jsou zde popsány všechny jeho aspekty a náležitosti. Dle usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012: „Při oddlužení není kladen hlavní důraz na maximální uspokojení věřitelů, nýbrž cílem je umožnit dlužníkovi, splňuje-li pro to všechny zákonné předpoklady, aby se oddlužil – osvobodil od dluhů a znovu bez dluhů

---

¹⁵ § 244 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 12.

*zapojil do ekonomického života. Jednou z podmínek přitom je, že dlužník k oddlužení musí přistupovat poctivě.*¹⁷

Oddlužení je vedle konkursu a reorganizace třetím možným způsobem řešení úpadku dlužníka. Oddlužení není určeno pro všechny dlužníky, nýbrž pro dlužníky uvedené v § 389 InsZ, tedy pro právnickou osobu, která podle zákona není považována za podnikatele a současně nemá dluhy z podnikání, nebo fyzickou osobu.¹⁸

Oddlužení, jako způsob řešení dlužníkovy úpadku má oproti konkursu a reorganizaci postavení „společenského dobra“, jelikož jeho splněním může být dlužník od placení zbytku svých závazků osvobozen.

Nicméně speciální účinek „společenského dobra“ oddlužení nastává pouze tehdy, když dlužník po celou dobu řízení plní zákonem stanovené podmínky. Při jejich porušení může o výhodu řešení úpadku oddlužením přijít. Právě v takové situaci zde existuje vazba oddlužení na konkurs, který můžeme oproti oddlužení považovat za obecnou variantu řešení dlužníkovy úpadku. Dochází tedy k prolínání likvidačního a sanačního způsobu řešení úpadku při nesplnění nutných podmínek pro řešení úpadku dlužníka oddlužením.¹⁹ K přeměně oddlužení na konkurs může docházet v různých fázích insolvenčního řízení.

2.3.2. Zahájení řízení

Hlavním předpokladem pro zahájení řízení a řešení úpadku dlužníka oddlužením je podání návrhu na povolení oddlužení. K podání návrhu musí být dlužník aktivně legitimován. Aktivně legitimované osoby pro podání návrhu na povolení oddlužení jsou vymezeny v § 389 InsZ a také jsou již zmíněny v předchozím odstavci.²⁰

V rámci řešení úpadku oddlužením se můžeme setkat s dvěma způsoby zahájení insolvenčního řízení, s ohledem na povahu oddlužení. Jedná se o insolvenční návrh dlužníka spojený s návrhem na povolení oddlužení

---

¹⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, se. zn. 29 NSČR 32/2011.

¹⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 878.

¹⁹ SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 19.

²⁰ HÁSOVÁ, Jiřina a MORAVEC, Tomáš. Insolvenční řízení. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 225.

a insolvenční návrh dlužníkovu věřitele v návaznosti na který je dlužník oprávněn reagovat podáním návrhu na povolení oddlužení.²¹

2.3.3. Insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení

Insolvenční zákon v § 390 stanoví, že návrh na povolení oddlužení musí dlužník podat spolu s insolvenčním návrhem. V takovémto případě nemůže dlužník navrhnout oddlužení dodatečně. Podá-li insolvenční návrh věřitel, může dlužník navrhnout oddlužení do 30 dní ode dne doručení návrhu a poté, co je o možnosti podání návrhu na oddlužení řádně poučen.²² Dle Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2012 „*Pouhá citace ustanovení § 390 InsZ není řádným poučením. Třicetidenní lhůta běží od okamžiku, kdy jsou splněny obě podmínky.*“²³

Insolvenční návrh se dle § 101 InsZ objeví v insolvenčním rejstříku bezprostředně poté, co je podán, a právě tato skutečnost může být zneužita k vytvoření nezákonného tlaku na dlužníka, dokonce může sloužit, jako útok na podnikatele, či jinou osobu. Tyto insolvenční návrhy jsou v praxi insolvenčních soudů označovány jako tzv. šikanózní věřitelské návrhy. K této problematice se široce vyslovil Nejvyšší soud, a to hned v několika rozhodnutích. V trestním rozhodnutí ze dne 26. 2. 2015 Nejvyšší soud konstatoval, že podáním právě šikanózního věřitelského návrhu se může věřitel dopustit trestných činů vydírání, či pomluvy.²⁴

Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2011, rovněž v trestní věci se věřitel může dopustit trestného činu vydírání dokonce i tím, že dlužníkovi podáním insolvenčního návrhu pouze pohrozí, a to za situace, kdy pohledávka, na které se plnění domáhá je sporná.²⁵ Úplně první legislativní reakcí na situaci týkající se šikanózních insolvenčních návrhů přinesla novelizace insolvenčního zákona, která byla provedena zákonem č. 334/2012 Sb. Tato novela zakotvila pravomoc insolvenčních soudů předběžným opatřením, které bylo vydáno v době rozhodnutí o insolvenčním návrhu, pozastavit účinky automatického moratoria nastávajícího jinak dle § 109 odst. 1 písm. b) a c) InsZ. Dále došlo k novelizaci řady ustanovení týkajících se věřitelských insolvenčních návrhů. Mimoto byla

---

²¹ SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 95.

²² HÁSOVÁ, Jiřina a MORAVEC, Tomáš. Insolvenční řízení. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 225.

²³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 6. 2012, sen. zn. 29 NSČR 39/2012.

²⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1352/2014.

²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 6. 2011, sp. zn. 11 Tdo 721/2011.

v § 128a InsZ zakotvena nová pravomoc insolvenčních soudů odmítnout insolvenční návrh pro zjevnou bezdůvodnost a spolu s tím udělit navrhovateli pokutu až do výše 50 000 Kč.²⁶

V současném znění InsZ je v § 128a odst. 3 stanovena výše pokuty za zjevně bezdůvodný insolvenční návrh 500 000 Kč. Znění § 128a odst. 3: „*V rozhodnutí, jímž odmítá insolvenční návrh pro zjevnou bezdůvodnost, může insolvenční soud uložit insolvenčnímu navrhovateli, aby za jeho podání zaplatil pokutu určenou do výše 500000 Kč se zřetelem ke všem okolnostem věci, zejména k okolnostem podání insolvenčního návrhu, následkům jeho podání a jejich závažnosti, k jednání insolvenčního navrhovatele po podání návrhu a případné účinné snaze nahradit způsobenou škodu nebo odstranit škodlivé následky.*“²⁷

Dle názoru autorky se zákonná úprava šikanózních insolvenčních návrhů bezpochyby vyvíjí. Hrozba sankcí ve výši do 500 000 Kč je sama o sobě odstrašujícím následkem podání takového návrhu.

2.3.4. Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení

Dalším důležitým bodem řízení o oddlužení, který je třeba v této diplomové práci přiblížit, je rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení. Toto rozhodnutí je upraveno v § 395 a následujících InsZ. Insolvenční soud návrh na povolení oddlužení zamítne nebo povolí. K zamítnutí návrhu na povolení oddlužení dojde podle výkladu insolvenčního zákona v případě, že lze důvodně předpokládat, že je jím sledován nepoctivý záměr nebo že z návrhu vyplývá, že dlužník nebude schopen splácet své pohledávky dle podmínek stanovených Insolvenčním zákonem.²⁸ Instituty ekonomické nabídky dlužníka a jeho poctivého záměru jsou detailněji popsány v bodech 4.2. a 4.3.

Zde se poprvé setkáváme s dílčím rozdílem před a po novelizaci Insolvenčního zákona.

---

²⁶ RICHTER, Tomáš. Insolvenční právo. 2. doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). s. 257.

²⁷ § 128a odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

²⁸ HÁSOVÁ, Jiřina a MORAVEC, Tomáš. Insolvenční řízení. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 228.

Úprava účinná do 31. 5. 2019 stanovovala, že k zamítnutí návrhu dojde v případě, pokud by v rámci oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé hodnotu plnění nižší než 30 %, ledaže by s takovýmto průběhem řízení věřitelé souhlasili.²⁹

Po účinnosti oddlužovací novely dojde k zamítnutí návrhu na povolení oddlužení v případě, že dlužník není schopen hradit v plné výši pohledávky podle § 168 odst. 2 písm. a), jimiž rozumíme hotové výdaje insolvenčního správce, přičemž výše splátky ostatním věřitelům včetně věřitelů pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek postavených jim na roveň nesmí být nižší než tato pohledávka a dále ani pohledávky podle § 169 odst. 1 písm. e), jimiž rozumíme pohledávky věřitelů na výživném ze zákona a dále také z důvodu neuhrazení pohledávky dle § 390a odst. 5, již rozumíme odměnu za sepsání insolvenčního návrhu. Této problematice jsou rovněž věnovány některé body čtvrté kapitoly.³⁰

K zamítnutí návrhu na povolení oddlužení dojde rovněž v případech stanovených Insolvenčním zákonem v § 395 odstavcích 2 až 6.³¹

Insolvenční soud oddlužení povolí, jsou-li splněny zákonné podmínky. Rozhodnutí o povolení oddlužení se doručuje zveřejněním v insolvenčním rejstříku a zvláště se doručuje dlužníkovi, insolvenčnímu správci a případně věřitelskému výboru.³²

2.3.5. Způsoby oddlužení

Insolvenční zákon zakotvuje v § 398 odst. 1 dva způsoby oddlužení. Oddlužení lze dle insolvenčního zákona provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.³³

V původním znění insolvenčního zákona, před novelizací zákonem č. 31/2019 Sb. zmiňovanou oddlužovací novelou, byly zakotveny rovněž dva způsoby oddlužení, které byly novelizací ze dne 1. 7. 2017 doplněny třetím způsobem oddlužení. Jedná se o zpeněžení majetkové podstaty nebo plnění splátkového kalendáře po dobu pěti let. Fakultativně bylo možné zvolit způsob

---

²⁹ § 395 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon ve znění vyhlášeném dne 9. 5. 2006.

³⁰ § 395 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

³¹ § 395 odst. 2-6 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

³² HÁSOVÁ, Jiřina a MORAVEC, Tomáš. Insolvenční řízení. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 228.

³³ § 398 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo její části.³⁴

Ke kombinaci oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty vedla jednoznačně soudní praxe, kdy zejména Vrchní soud v Olomouci ve svém usnesení vyslovil možnost kombinace obou způsobů oddlužení, pokud je to ve věci účelné.³⁵

2.3.5.1. Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty

Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty lze zjednodušeně označit za malý konkurs. V oddlužení dojde k jednorázovému uspokojení dlužníkůvých věřitelů podle garantované míry uspokojení. K uspokojení věřitelů dojde z výtěžku prodeje majetku dlužníka. Odlišnosti od konkursu spočívají v rozsahu majetkové podstaty v oddlužení. V řízení, při kterém dochází ke způsobu oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, na rozdíl od konkursu do majetkové podstaty dlužníka nespadá majetek, který dlužník nabyl poté, co nastaly účinky schválení oddlužení podle § 409 odst. 2 InsZ.³⁶

V případě, že v řízení vystupují věřitelé zajištění, při zpeněžování majetku se postupuje analogicky podle § 293 InsZ. Aby mohlo dojít ke zpeněžení, zajištění věřitelé musí dát pokyn insolvenčnímu správci. Následně jsou věřitelé uspokojováni z výtěžku zpeněžení zajištěné pohledávky. V případě, že by výtěžek zpeněžení nedostačoval k uspokojení zajištěných věřitelů, ze soudní praxe vychází, že se zajištění věřitelé mohou se zbytkem své pohledávky zařadit mezi věřitele nezajištěné. Zbytek pohledávek zajištěných věřitelů může být tedy uspokojen poměrně, a to z ostatního majetku spolu s pohledávkami věřitelů nezajištěných.³⁷

2.3.5.2. Oddlužení plněním splátkového kalendáře

Oddlužení plněním splátkového kalendáře již dle účinné právní úpravy nelze jako způsob oddlužení využít, ale i tak je nutné ho alespoň základně vymezit, jelikož v praxi nespočet řízení tímto způsobem stále probíhá. Tento způsob

---

³⁴ Čl. I. bod 104 zákona č. 64/2017 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

³⁵ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 10. 2009, č.j. 2 VSOL 264/2009-A-10.

³⁶ § 409 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

³⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 8. 2018, č. j. 29 NSČR 150/2016-B-114.

oddlužení bylo možné využít do dne předcházejícího účinnosti oddlužovací novely, tedy do 31. 5. 2019.

Oddlužení plněním splátkového kalendáře bylo upraveno v § 398 odst. 3 InsZ a spočívalo v tom, že dlužník byl povinen po dobu pěti let svým nezajištěným věřitelům splácet poměrnou část svých pohledávek, a to ze svých pravidelných měsíčních příjmů. Uvedená pětiletá doba byla maximem možného trvání oddlužení, ve kterém muselo dojít k uhrazení stanovené části dlužníkových pohledávek. Podle úpravy do účinnosti oddlužovací novely musel dlužník splatit alespoň 30 % pohledávek svých nezajištěných věřitelů.³⁸

Výjimkou skončení oddlužení plněním splátkového kalendáře dříve než v pětileté době je uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů na 100 %.³⁹

Tento způsob oddlužení oproti oddlužení zpeněžením majetkové podstaty předpokládá, že dlužníkovi je ponechán jeho majetek, a to v plném rozsahu.⁴⁰

Stanovení výše srážek z příjmů byla dle dřívějšího znění insolvenčního zákona poměrně přísná. Až novela provedená zákonem č. 217/2009 Sb. umožnila dlužníkovi zažádat o nižší výši měsíčních splátek.⁴¹ Nicméně s touto úlevou byla spojena i určitá nevýhoda, a to, že dlužník byl při přiznání nižších měsíčních splátek povinen zaplatit nezajištěným věřitelům 50 % svých závazků.⁴²

Oproti věřitelům nezajištěným, kteří jsou výše zmiňováni, mohou v rámci řízení vystupovat i věřitelé zajištění, kteří mají více výhod a rozsáhlejší práva. Zajištěný věřitel, který přihlásil svou zajištěnou pohledávku, může vydat pokyn insolvenčnímu správci k jejímu zpeněžení. Pokud by zpeněžením nedošlo k plnému uspokojení věřitelovy pohledávky, nelze ho již zařadit mezi věřitele nezajištěné, jako je tomu u způsobu oddlužení zpeněžením majetkové podstaty.⁴³

---

³⁸ SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 204.

³⁹ *Oddlužení (do 30. 5. 2019)* [online]. Justice.cz. [cit. 9. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://insolvence.justice.cz/oddluzeni-do-30-5-2019/>.

⁴⁰ SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 205.

⁴¹ SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 217.

⁴² SMOLÍK, Petr. Oddlužení v právním řádu ČR. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. s. 218.

⁴³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. S poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 36.

2.3.5.3. Oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo její části

Jak je již zmíněno výše, ke kombinaci obou způsobů oddlužení došlo především na základě rozhodovací praxe insolvenčních soudů.

Způsob oddlužení kombinací plněním splátkového kalendáře a zpeněžením majetkové podstaty nebo její části je možno provést od 1. 7. 2017, a to pouze za předpokladu, že o to dlužník sám výslovně požádá a insolvenční správce jeho žádost podpoří. Insolvenční soudy ale kombinaci těchto dvou způsobů akceptovaly i před 1. 7. 2017 při absenci výslovné právní úpravy.⁴⁴

Nicméně tento způsob oddlužení byl spojován s řadou nejasností, na které přineslo odpověď rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí vyslovil, že způsob oddlužení kombinací plněním splátkového kalendáře a zpeněžením majetkové podstaty se v části, která se týká zpeněžení majetkové podstaty, řídí podle § 398 odst. 2 InsZ a § 408 odst. 4 InsZ, tedy podle ustanovení o konkursu. Z toho vyplývá, že jednotlivé způsoby oddlužení probíhají zvlášť a mohou být končeny nezávisle na sobě. Právní úprava insolvenčního zákona po účinnosti oddlužovací novely následně odstranila většinu nejasností v použití tohoto způsobu oddlužení a zakotvila v § 398 odst. 1 způsob oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty jako zákonnou kombinaci.⁴⁵

2.3.6. Splnění oddlužení a osvobození od zbytku závazků

Splnění oddlužení je cílem dlužníka v insolvenčním řízení. Pokud dlužník v průběhu řízení řádně plní své zákonem stanovené povinnosti, především tedy uhradí pohledávky svých věřitelů v co nejvyšší možné míře, může být od placení zbytku neuhrazených pohledávek osvobozen. Splnění oddlužení je závislé na způsobu řešení úpadku dlužníka a rovněž na zákonné úpravě, dle které oddlužení probíhalo.

Jak před účinností oddlužovací novely, tak po její účinnosti se nic nemění v průběhu rozhodování insolvenčního soudu, který jak při povolování

---

⁴⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 910.

⁴⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 4. 2018, č. j. 29 NSČR 97/2016-B-109.

a schvalování oddlužení, tak při rozhodování o splnění oddlužení a osvobození dlužníka od placení zbytku pohledávek zkoumá především ekonomickou nabídku dlužníka pro věřitele. Následně prověřuje poctivost dlužníka, tedy jeho postoj k vzniklým dluhům a motivaci je splácet. Na rozdíl od předchozích dvou podmínek zkoumá soud dlužníkovu úsilí, a to především pracovní.⁴⁶

Rozdíly mezi splněním oddlužení budou blíže rozebrány v kapitole 4., která detailně pojednává o nejvýznamnějších rozdílech v právní úpravě oddlužení před a po účinnosti novely z 1. června 2019.

2.4. HISTORICKÝ EXKURZ

V této kapitole bude tato diplomová práce pojednávat o historickém vývoji oddlužení, ale i insolvenčního práva jako celku. Účelem bodu 2.4. je stručně nastínit vývoj a význam insolvenčního práva v tehdejší společnosti a jeho postupné formování do moderní právní úpravy, kterou se insolvenční právo řídí dnes.

2.4.1. Počátky konkursního řízení v římském právu

Dle historických pramenů původní římské právo neznalo rozdíly mezi konkursem a majetkovou exekucí. K zahájení řízení docházelo za života dlužníka i po jeho smrti, a to na návrh jednoho nebo více věřitelů. Podmínkou pro to, aby mohlo dojít k zahájení řízení za života dlužníka bylo, že dlužník nezaplatil ve stanovené lhůtě nebo že se skrýval a nebyl nikým hájen anebo také že byl nepřítomný a bez obránce. Po dlužníkově smrti bylo řízení zahájeno v případě, že se nenalezl žádný dědic. Řízení se zahajovalo praetorským nebo místodržitelským dekretem, jímž se udělovala tzv. „*missio on bona debitoris*“, volným překladem „mise k dobru věřitele“. Tato „mise“ byla vyhlášována veřejně, a tím byla dána možnost ostatním věřitelům přistoupit k řízení a zároveň jí byla dána možnost třetím osobám zaplatit za dlužníka, případně převzít jeho obranu. Poté, co došlo k uplynutí stanovených lhůt, vydal praetor další dekret, kterým vyzýval věřitele, aby si zvolili osobu, která za ně bude jednat. Jednalo se o osobu „*magister bonorum*“, která zastávala funkci dnešního insolvenčního správce a jejím úkolem bylo provést prodej majetku dlužníka.⁴⁷

---

⁴⁶ ŘEHÁČEK, Oldřich. *Splnění oddlužení* [online]. Advokátní deník. Publikováno dne 17. 6. 2019. [cit. 9. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://advokatnidenik.cz/2019/06/17/splneni-oddluzeni/>.

⁴⁷ LISSE, Luděk. *Insolvenční právo*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. s. 16.

2.4.2. Vývoj úpravy konkursního řízení ve středověku

Další částí bodu 2.4., který pojednává o historickém exkurzu do vzniku insolvenčního práva jako takového, je středověký vývoj konkursního řízení.

Ve středověku začala převládat myšlenka, že rozprodej celého majetku dlužníka je nutný pouze v případě insolvence, na rozdíl od práva římského. Vznik středověkého konkursního práva je úzce spjat s vývojem řízení jako samostatného procesního útvaru, jehož cílem bylo uspořádat majetkové poměry dlužníka způsobem, který by zajistil dlužníkovým věřitelům poměrné uspokojení jejich pohledávek, jak je tomu v úpravě současné.⁴⁸

2.4.3. Vývoj právní úpravy na území Českých zemí

Pokud se zaměříme na počátky konkursního řízení v Čechách, je rozhodným obdobím druhá polovina 17. století a následující desetiletí. Tato období můžeme označovat jako počátky konkursního řízení a následně jeho konstituování, ve kterém byla jeho podoba legislativně dotvářena.⁴⁹

České konkursní právo vycházelo zejména z potřeb tehdejší šlechty. Nespočet právních předpisů bezprostředně předcházejících samostatnou právní úpravu českého konkursního práva proto začíná příslušnými ustanoveními Obnoveného zřízení zemského z roku 1627. K osamostatnění konkursního práva došlo v roce 1637, a to dvěma legislativními akty. Jednalo se o císařský reskript datovaný 29. srpna 1637 a na něj navazující místodržitelství patent datovaný 23. listopadu 1637, jímž došlo k realizaci reskriptu.⁵⁰

Vývoj konkursního práva na našem území začal vrcholit spolu s vydáním Deklaratorií a Novell v roce 1640. V části vydaných Novell bylo upraveno konkursní řízení, což můžeme považovat za první český konkursní řád. Zmíněná část byla v roce 1644 samostatně vydána pod názvem „*Krida Ordnung*“.⁵¹

Následující fází vývoje a formování konkursního řízení je definitivní vydání Konkursního řádu v roce 1781. Tehdejší konkursní řízení bylo rozděleno do několika striktně oddělených stádií a pořadí těchto stádií bylo neměnné. Prvním

---

⁴⁸ LISSE, Luděk. Insolvenční právo. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. s. 17.

⁴⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankrot očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 40.

⁵⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankrot očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 41.

⁵¹ LISSE, Luděk. Insolvenční právo. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. s. 18.

stadiem řízení bylo přípravné řízení, následovalo likvidační řízení, které bylo podkladem pro řízení prioritní a posledním stadiem bylo řízení distribuční.⁵²

2.4.4. Moderní právní úprava

Počátky moderní právní úpravy byly položeny po roce 1848. V průběhu první poloviny devatenáctého století se objevovaly snahy o nahrazení josefinského konkursního řádu z roku 1781, a to pro jeho nákladnost a zdlouhavost. V této době kvůli nejasným pokusům o kodifikaci tohoto právního odvětví rostla míra nespokojenosti a rovněž nedůvěra v právo.⁵³

Světlo, do jinak poněkud zmatečné úpravy konkursního práva, vnesl až nový konkursní řád ze dne 25. prosince 1868 č. 1869 ř.z. Jednou z hlavních, nově zavedených myšlenek konkursního řádu bylo zejména zavedení principu univerzality. Princip univerzality spočíval v tom, že předmětem řízení se mělo stát všechno aktivní i pasivní jmění dlužníka, a to mělo sloužit k uspokojení pohledávek dlužníkových věřitelů. Nedostatky této právní úpravy spočívaly v tom, že do konkursu nepatřilo veškeré jmění dlužníka. Například se mohlo jednat o jmění, které bylo vyloučeno z exekuce, dále také to, co věřitelé dlužníkovi ponechali k jeho vlastní výživě a výživě rodiny, předměty, které byly zatíženy zástavním či retenčním právem a tak dále.⁵⁴

Následující významnou historickou fází pro vývoj insolvenčního práva, která vedla k podobě, v jaké ho známe, bylo období na počátku dvacátého století. V důsledku výše zmíněných nedostatků konkursního řádu postupně narůstala jeho kritika, která vyústila ve vydání císařského nařízení č. 337/1914 ř.z., které reformovalo stávající konkursní řád. Toto nařízení nabylo účinnosti od 1. 1. 1915. Významnost nařízení č. 337/1914 ř.z. spočívala zejména v tom, že zakotvila možnost vyrovnání mimo konkurs.⁵⁵

V období první republiky došlo k vydání zákona č. 64/1931 Sb. Nová zákonná úprava sjednotila konkursní právo na celém území republiky. Zákon č. 64/1931 Sb. byl následně doplněn vládním nařízením č. 114/1931 Sb., o doručování vyhlášek v konkursním a vyrovnávacím řízení a o jejich uveřejňování

---

⁵² LISSE, Luděk. Insolvenční právo. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. s. 19.

⁵³ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankroty očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 48.

⁵⁴ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankroty očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 49.

⁵⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankroty očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 51.

v Ústředním oznamovateli a rovněž vládním nařízením č. 115/1931 Sb., o výběru a úhrnné odměně správců konkursní podstaty, vyrovnávacích správců a znalců v řízení konkursním a vyrovnávacím. Rovněž byly vydány výnosy ministerstva spravedlnosti dne 8. července 1931 č. 31.673 o nových řádech konkursním, vyrovnávacím a odpůrcím.⁵⁶

Po roce 1948 bylo v důsledku změny režimu takřka zrušeno soukromé vlastnictví a v souvislosti s tím došlo i k nepotřebnosti úpravy insolvenčního práva. Dlužníkův úpadek byl řešen tzv. exekuční likvidací, která byla upravena v zákoně č. 142/1950 Sb., občanský soudní řád⁵⁷

V souvislosti se změnami vyvolanými ekonomickými změnami po roce 1989 došlo k návratu konkursního práva. V roce 1991 byl přijat zákon č. 328/1991 Sb., *o konkursu a vyrovnání*. V návrhu zákona zákonodárce vycházel nejen z právní úpravy konkursního řízení z roku 1931, ale inspiroval se i právními úpravami jiných států, jimiž byly zejména úprava rakouská, německá, italská, francouzská a další.⁵⁸

Z důvodu dlouhodobé absence právní úpravy insolvenčního práva trpěl zákon značnými nedostatky. Byl účinný do 31. 12. 2007 a právě jeho nedostatečná úprava, která nereagovala na změny ve společnosti, vedla k přijetí současného zákona č. 182/2006 Sb.

2.4.5. Zákon č. 182/2006 Sb.

Současný insolvenční zákon nabyl účinnosti dne 1. 1. 2008. Reagoval na společenskou situaci, sjednotil úpadekové právo v České republice a zavedl řadu nových institutů.

Insolvenční zákon zde úplně poprvé zavádí institut oddlužení a jelikož oddlužení je stěžejním institutem této diplomové práce, je nutné vymezit počátky jeho zákonné úpravy. Institutu oddlužení jsou v zákoně č. 182/2006 Sb. věnovány § 389 a následující. Důvodová zpráva k insolvenčnímu zákonu uvádí oddlužení jako nový sanační způsob řešení úpadku, který bude přicházet v úvahu jako řešení úpadku jak fyzických, tak i právnických osob a také u některých menších podnikatelů. Důvodová zpráva k insolvenčnímu zákonu předpokládala dvě formy

---

⁵⁶ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankroty očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 53.

⁵⁷ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankroty očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 54.

⁵⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona. Bankroty očima práva. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. s. 56.

oddlužení, a to oddlužení jednorázovým vyrovnáním a oddlužení formou splátkového kalendáře.⁵⁹

Insolvenční zákon prošel od doby svého přijetí řadou novelizací, které výrazně ovlivnily právní úpravu právě institutu oddlužení. V následující kapitole jsou blíže popsány jednotlivé dílčí novely, kterými insolvenční zákon prošel. Zajímavostí na závěr této kapitoly je označování insolvenčního zákona v době jeho přijetí za zákon „ověřitelství“ a přitom cílem této diplomové práce je na vývoji institutu oddlužení poukázat na to, jak postupně dochází k čím dál tím většímu zmírňování právní úpravy a tím se z insolvenčního zákona stává zákon silně „prodlužnický.“

2.4.6. Novela insolvenčního zákona zakotvena zákonem č. 294/2013 Sb. tzv. „revizní novela“

Tato kapitola pojednává o historickém vývoji oddlužení a dílčích novelách, které významně ovlivnily institut oddlužení, jeho změny a vývoj.

První významnou novelou pro vývoj oddlužení a s ním i celého insolvenčního práva je takzvaná „revizní“ či „systémová“ novela. Tato novela účinná od 1. 1. 2014 byla provedena zákonem č. 294/2013 Sb.

Datum účinnosti této novely může nasvědčovat tomu, že se jedná o úpravy insolvenčního zákona spojené s rozsáhlou rekonstrukcí soukromého práva. Nicméně je tomu přesně naopak. Revizní novela nikterak nekorresponduje s rozsáhlými změnami soukromého práva a je zcela nezávislá na tomto legislativním procesu. Jejím účelem je zejména zefektivnění fungování procesu kolektivního uspokojení věřitelů a aplikace změn vytvořených dosavadní soudní praxí. První zásadní změnou, kterou přinesla revizní novela je zpřístupnění jak oddlužení, tak reorganizace širšímu okruhu osob. Před účinností této novely byla základním předpokladem pro povolení oddlužení skutečnost, že dlužník není podnikatelem. Podle nové úpravy se nehodnotí povaha osoby dlužníka, ale povaha jeho dluhů. Z toho důvodu může být oddlužení povoleno rovněž u osoby, která formálně za podnikatele považována je, ale nemá z předmětného podnikání žádné dluhy. Nicméně ani existence dluhů z podnikání nemusí být překážkou pro

---

⁵⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Ze dne 21. 9. 2005.

povolení oddlužení, pokud s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávky se jedná nebo pokud jde o pohledávku věřitele zajištěného.⁶⁰

Za shrnutí této změny provedené revizní novelou lze považovat vyjádření, že proces oddlužení není nadále přístupný pouze pro fyzické osoby, nýbrž i osoby, které zákon pokládá za podnikatele.

Druhá změna, která výrazně ovlivnila institut oddlužení se týká úpravy společného jmění manželů. Dosavadní insolvenční zákon úpravu tohoto institutu zcela postrádal, a proto soudy doposud řešily úpadky manželů tak, že je spojovaly do společného řízení. Na základě usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, ve věci insolvenčního řízení vedeného pod sp. zn. KSPL 54 INS 4966/2009, došlo k úpravě „společného oddlužení manželů“.⁶¹

Nicméně zákonnou úpravu společného oddlužení manželů přinesla až revizní novela insolvenčního zákona. Přinesla změnu zejména v podobě ustanovení § 394a insolvenčního zákona.⁶²

Ustanovení § 394a odstavce 1 až 3 insolvenčního zákona vymezují společné oddlužení manželů několika specifiky oproti běžnému oddlužení. Podle odstavce prvního mohou manželé podat návrh na oddlužení společně, přičemž dle odstavce druhého tento návrh musí obsahovat prohlášení, že manželé souhlasí s tím, že jejich veškerý majetek bude v rámci řízení považován za majetek ve společném jmění manželů. Nakonec třetí odstavec říká, že manželé, kteří podali návrh na povolení oddlužení společně, mají postavení nerozlučných společníků a jsou považováni za jednoho dlužníka po celou dobu řízení.⁶³

Další změnou, kterou je nutné zmínit je nová úprava lhůty pro podání přihlášky do insolvenčního řízení. Podle dosavadní úpravy mohla být lhůta k podání přihlášek stanovena soudem. Bylo zde dáno určité rozmezí pro stanovení délky lhůty, a to od 30 dnů do 2 měsíců od rozhodnutí o úpadku. V praxi se však jednalo převážně o lhůty v délce 30 dnů. Po novelizaci insolvenčního zákona

---

⁶⁰ CELERÝN, Jakub. *K některým změnám v insolvenčním zákoně účinným od 1. ledna 2014* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 21. 1. 2014. [cit. 11. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-nekterym-zmenam-v-insolvencnim-zakone-ucinnym-od-1-ledna-2014-93436.html>.

⁶¹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, č.j. 1 VSPH 669/2009-A-21.

⁶² ŠŮSOVÁ, Táňa. *Přinesla novela účinná od 1. 1. 2014 pro společné oddlužení manželů něco nového?* [online]. Ad Notam. Publikováno dne 24. 2. 2015. [cit. 11. 10. 2021]. Dostupné online na: https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_192-prinesla-novela-ucinna-od-1-1-2014-pro-spolecne-oddluzeni-manzelu-neco-noveho.

⁶³ § 394a zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

revizní novelou je lhůta pro přihlášení pohledávek stanovena pevně, a to na 2 měsíce s výjimkou oddlužení. Zde lhůta pro přihlášení pohledávky věřitelem do insolvenčního řízení činí 30 dní.⁶⁴ Nicméně níže v této diplomové práci je zmíněno, že ani třicetidenní lhůta v řízení o oddlužení nezůstala v důsledku následujících novel beze změny.

Výše popisovaná revizní novela přinesla řadu dalších změn a lze je všechny zjednodušeně shrnout jako způsob zefektivnění průběhu insolvenčního řízení a zpřístupnění sanačních způsobů řešení úpadku širšímu okruhu osob.

2.4.7. *Novela insolvenčního zákona zakotvena zákonem č. 64/2017 Sb. tzv. „velká novela“*

Další významnou a rozsáhlou novelou insolvenčního zákona je takzvaná „velká novela“. Tato novela je díky svému zacílení také označována jako novela „prodlužnická“. Opozitem k tomuto pojmenování novely provedené zákonem č. 64/2017 Sb. byl insolvenční zákon po jeho sepsání svými tvůrci označován jako „prověřitelský“. Nicméně po rozsáhlých novelizacích, a to nejprve výše zmiňovanou revizní novelou a dále novelou velkou, dochází převážně ke zmiřování právní úpravy a rozšiřování práv dlužníků na úkor věřitelů.⁶⁵

Velká novela přinesla řadu zásadních změn. V rámci této kapitoly diplomové práce budou blíže rozebrány ty, které mají přímou souvislost a vliv na právní úpravu oddlužení.

Přijetím velké novely došlo k úpravě mezinárodní a místní příslušnosti insolvenčních soudů, domněnky platební schopnosti, nových pravidel platících pro podávání neopodstatněných, šikanózních insolvenčních návrhů a pro řízení o oddlužení. Z důvodu obsáhlosti novelizací bude tato část diplomové práce pojednávat pouze okrajově o nejvýznamnějších změnách právní úpravy.⁶⁶

---

⁶⁴ CELERÝN, Jakub. *K některým změnám v insolvenčním zákoně účinným od 1. ledna 2014* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 21. 1. 2014. [cit. 11. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-nekterym-zmenam-v-insolvencnim-zakone-ucinnym-od-1-ledna-2014-93436.html>.

⁶⁵ ŘEHÁČEK, Oldřich. MAŠEK, Jan. *Novela insolvenčního zákona účinná od 1. 7. 2017 anebo Cui bono?* [online]. ceska-justice.cz. Publikováno dne 30. 6. 2017. [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.ceska-justice.cz/blog/novela-insolvencniho-zakona-ucinna-od-1-7-2017-anebo-cui-bono/>.

⁶⁶ HEIDENHAIN, Stephan. *Změny insolvenčního zákona k 1. červenci 2017* [online]. Právní prostor. Publikováno dne 9. 6. 2017. [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/zmeny-insolvencniho-zakona-k-1-cervenci-2017>.

První změnou, kterou je nutno zmínit, je vložení odstavce 3 k § 3 InsZ. Jedná se o novou domněnku o platební neschopnosti. Tento odstavec se týká výlučně podnikatelů, kteří vedou účetnictví, a stanovuje, že představuje-li rozdíl mezi dluhy a likvidními prostředky společnosti méně než 10 % všech splatných dluhů, potom lze předpokládat, že se společnost nachází v platební neschopnosti. V případě podání insolvenčního návrhu, který nebude naplňovat výše stanovené podmínky, bude takový návrh soudem zamítnut.⁶⁷

Další změnou, ke které v rámci novelizace došlo, je zpřísnění pravidel pro neopodstatněné insolvenční návrhy. Neopodstatněné nebo šikanózní insolvenční návrhy jsou dlouhodobě řešenou otázkou. Přijetím rozebírané velké novely došlo ke zpřísnění pravidel pro nedůvodné insolvenční návrhy. Tento způsob ochrany dlužníků před bezdůvodnými insolvenčními návrhy věřitelů byl do zákona zakotven za účelem předcházení šikany dlužníků. Zpřísnění postupu funguje tak, že u důvodné pochybnosti o opodstatněnosti insolvenčního návrhu, který věřitel podal, má soud možnost uplatnit právo na předběžné přezkoumání. Tudíž v případě pochybností na straně soudu nebude návrh zveřejněn hned ve lhůtě dvou hodin v insolvenčním rejstříku, který je volně přístupný. Právě zveřejňování insolvenčních návrhů bezprostředně po jejich podání mohlo být u šikanózních návrhů pro dlužníky likvidační. Po novelizaci může být návrh pozdržen do konce dne následujícího po podání insolvenčního návrhu. Insolvenční soud má následně lhůtu 7 dnů od podání návrhu, aby posoudil, zda je návrh bezdůvodný či nikoliv. Pokud nebude soudem zjištěna nedůvodnost, tak dojde k zveřejnění návrhu v insolvenčním rejstříku již druhý den dopoledne. Tato úprava znění zákona by měla zabránit podávání insolvenčních návrhů jako nástrojů k vymáhání pohledávek namísto podání žaloby.⁶⁸

Následující z mnoha změn, které novela přinesla, jsou změny v podání návrhu na povolení oddlužení. Nově je zde zavedena povinnost, že návrh na povolení oddlužení musí být za dlužníka sepsán a podán buď advokátem, notářem, soudním exekutorem nebo insolvenčním správcem. Za sepsání a podání návrhu

---

⁶⁷ HEIDENHAIN, Stephan. *Změny insolvenčního zákona k 1. červenci 2017* [online]. Právní prostor. Publikováno dne 9. 6. 2017. [cit. 25. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/zmeny-insolvencniho-zakona-k-1-cervenci-2017>.

⁶⁸ HEIDENHAIN, Stephan. *Změny insolvenčního zákona k 1. červenci 2017* [online]. Právní prostor. Publikováno dne 9. 6. 2017. [cit. 25. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/zmeny-insolvencniho-zakona-k-1-cervenci-2017>.

náleží oprávněné osobě odměna, která činí 4 000 Kč bez DPH v případě oddlužení jednotlivce. Ve společném oddlužení manželů činí odměna 6 000 Kč bez DPH. Návrh může být sepsán rovněž takzvanou akreditovanou osobou, která ale nemá na odměnu za sepsání nárok. Akreditovanou osobou může být pouze osoba právnická a o udělení akreditace rozhoduje na žádost ministerstvo spravedlnosti. Žadatel je povinen prokázat svou veřejnou prospěšnost a také bezúhonnost, aby mohl služby takového charakteru v oblasti oddlužení poskytovat. V určitých případech může dlužník podat návrh na povolení oddlužení sám, avšak pouze za předpokladu, že má ekonomické nebo právnické vzdělání nebo jestliže vykonal zkoušku insolvenčního správce. V případě, že je dlužník právnickou osobou, musí tyto podmínky pro podání návrhu splňovat její zástupce. V neposlední řadě je po novelizaci insolvenčního zákona vyžadováno podání návrhu na předepsaném formuláři.⁶⁹

Poslední dílčí změnou, kterou je žádoucí zmínit, je, že již nadále není pravidlem skončení neúspěšného oddlužení konkursem. Insolvenční soud je podle dosavadní právní úpravy povinen řešit úpadek dlužníka konkursem v případech, kdy návrh na povolení oddlužení odmítne, vezme na vědomí jeho zpětvzetí nebo ho zamítne. Zásadní změna, kterou přinesla novela, je, že tak učinit může, ale nemusí. Volba řešení úpadku právě konkursem je tedy čistě na uvážení soudu. V případě, že soud nerozhodne o řešení úpadku konkursem, insolvenční řízení zastaví. Samozřejmě existují situace, ve kterých soud o konkursu rozhodnout vůbec nesmí. Jedná se o případy, kdy nejde o dlužnický insolvenční návrh nebo pokud soud dojde ke zjištění, že majetek dlužníka nedosahuje takové míry, aby došlo k uspokojení věřitelů. Oproti tomu má soud možnost rozhodnout o řešení dlužníkovu úpadku konkursem, pokud neplní své zákonem stanovené povinnosti v rámci schváleného oddlužení nebo také v případě, kdy podstatnou část splátkového kalendáře nebude dlužník schopen splnit. Při rozhodnutí o řešení

---

⁶⁹ *Velká novela insolvenčního zákona řeší zajištění podmíněných pohledávek (včetně bankovních záruk), posouzení platební neschopnosti firem a insolvenčních návrhů, oddlužení a další aspekty insolvenčního řízení* [online]. AK Polverini Strnad. [cit. 25. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.ak-ps.eu/velka-novela-insolvencniho-zakona-resi-zajisteni-podminenych-pohledavek-vcetne-bankovnich-zaruk-posouzeni.html>.

úpadku konkursem musí soud zároveň rozhodnout o zrušení dříve stanoveného způsobu oddlužení.⁷⁰

---

⁷⁰ *Velká novela insolvenčního zákona řeší zajištění podmíněných pohledávek (včetně bankovních záruk), posouzení platební neschopnosti firem a insolvenčních návrhů, oddlužení a další aspekty insolvenčního řízení* [online]. AK Polverini Strnad. [cit. 25. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.ak-ps.eu/velka-novela-insolvencniho-zakona-resi-zajisteni-podminenych-pohledavek-vcetne-bankovnich-zaruk-posouzeni.html>.

3. NOVELIZACE INSOLVENČNÍHO ZÁKONA Č. 31/2019 SB. ZE DNE 22. LEDNA 2019

Stěžejním předpisem pro účely této diplomové práce je právě takzvaná oddlužovací novela. Jedná se o novelizaci insolvenčního zákona provedenou zákonem č. 31/2019 Sb. Oddlužovací novela, účinná od 1. 6. 2019 přinesla insolvenčnímu právu řadu změn v podobě především zmírnění právní úpravy vůči dlužníkům. Jelikož provedením oddlužovací novely dochází k mnohým zmírněním zákonné úpravy, byla již před jejím přijetím hodně diskutována, a to jak odbornou veřejností, tak v médiích. Zásadními změnami prošel zejména institut oddlužení, na němž stojí základ této práce.

3.1. SPOLEČENSKÁ POTŘEBA PŘIJETÍ NOVELY

Účelem oddlužovací novely insolvenčního zákona je především umožnit oddlužení osobám, které se nacházejí v tzv. dluhové pasti a kterým stávající právní úprava povolení oddlužení neumožňuje. Znění insolvenčního zákona platné před přijetím předmětné novely umožňuje oddlužení pouze osobám, které dosahují dostatečných příjmů, aby splnily zákonnou hranici 30% splacení svých závazků v posuzovaném pětiletém období průběhu oddlužení. Cílem předmětné novelizace insolvenčního zákona a jejím stěžejním bodem je institut oddlužení. Oddlužovací novela směřuje zejména ke zpřístupnění institutu oddlužení širšímu okruhu zadlužených osob. Zpřístupnění oddlužení širšímu okruhu osob je odůvodněno zejména dlouhodobě neudržitelným stavem, ve kterém se velká část dlužníků nachází, v tzv. dluhové pasti.⁷¹

Poměr dlužníků, kteří měli šanci řešit svou finanční situaci oddlužením a těch, kteří za podmínek dle právní úpravy před oddlužovací novelou na oddlužení nedosáhli je uveden níže v této kapitole.

Společenská potřeba novelizace insolvenčního zákona, ve kterém je obsažena právní úprava oddlužení, plyne ze skutečnosti, že v době přijetí novely je insolvenční zákon účinný déle než osm let. Za tuto dobu již bylo možné nasbírat zkušenosti s institutem oddlužení, zejména v rámci probíhajících řízení a rozhodovací praxe soudů. Institut oddlužení byl do právního řádu ČR zákonem

---

⁷¹ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. – insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0. s. 9.

č. 182/2006 Sb. zakotven nově, a proto je po nějaké době nutné posoudit, zda právní úprava naplňuje zamýšlené cíle a také odhalit problematické pasáže tohoto zákona. Na základě vyhodnocení podnětů, konzultací se soudy a odborníky na insolvenční právo vymeziло Ministerstvo spravedlnosti několik problematických skutečností, které vyžadují úpravu.⁷²

3.1.1. Nadměrné zadlužení osob

První skutečností, která bude v tomto bodě přiblížena, je nadměrné zadlužení osob, které úzce souvisí s nemožností dosáhnout na výhody institutu oddlužení a zbavit se tak dluhů. Proto se tímto zásadním problémem Ministerstvo spravedlnosti zabývalo blíže a jak je již výše zmíněno, zákonodárce chtěl dojít ke komplexnější právní úpravě, která by zohledňovala aktuální společenskou situaci.

Nicméně jak je již autorkou v této práci uvedeno, tak institut oddlužení neboli možnost zbavit se dluhů mírumilovnější cestou, než je exekuční řízení, je služba společnosti. Autorka zastává názor, že přesto, že míra zadlužení se ve společnosti zvyšuje, není žádoucí umožňovat užití institutu oddlužení stále širšímu okruhu osob. Je třeba tomuto společenskému problému předcházet.

Jak uvádí Ministerstvo spravedlnosti v závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace, hlavním důvodem, proč roste míra zadluženosti, je stále vyšší dostupnost spotřebitelských úvěrů. Důsledkem dostupnosti spotřebitelských úvěrů jsou především vícečetné exekuce. Následně narůstá faktická neúspěšnost vymáhání povinností dlužníků v exekučním řízení, a to z toho důvodu, že dlužníci nemají dostatečné finanční prostředky. Na základě dostupných údajů lze zjistit, že pouhá 2 % dlužníků, u kterých probíhá exekuční řízení, mají možnost dosáhnout 30 % hranice uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů, což je ve stávající právní úpravě podmínka pro splnění oddlužení. Pouze 7 % dlužníků se povede dosáhnout ukončení exekuce vedené proti nim tím, že splatí své závazky. Zbýlých 90 % dlužníků za současné situace nemá šanci z dluhové pasti uniknout.⁷³

Jak je již zmíněno výše, tak zmírnění právní úpravy sice je řešením situace zvyšující se zadluženosti osob, nicméně by mohlo dojít k čím dál tím většímu

---

⁷² Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. – insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0. s. 3, bod 1.2.

⁷³ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. – insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0. s. 3, bod 4.5.

stupňování situace. Bude zmírněna právní úprava, na základě které se sníží zadluženost osob. Nicméně v reakci na to dojde ke zjednodušení možnosti dosáhnout spotřebitelského úvěru a míra zadluženosti se opět zvýší, načež se opět nabízí zmírnění právní úpravy, aby byla zadluženost znovu snížena. Celá problematika vznikajících dluhů stojí na nízkém povědomí osob o vlastních financích.

3.1.2. Míra uspokojení pohledávek v oddlužení

Míra uspokojení pohledávek v oddlužení úzce souvisí s aktivní rolí dlužníka. Aktivita dlužníka se projevuje ve všech fázích insolvenčního řízení a má vliv na jeho průběh, tedy lze ji dlužníkovi přičíst k dobru. Dlužník má v průběhu řízení zákonem stanovená práva a povinnosti. Nejvýraznější povinností dlužníka je usilovat o co nejrychlejší uspokojení všech pohledávek svých věřitelů v co nejvyšší míře. Součástí této povinnosti před přijetím oddlužovací novely bylo dosáhnout hranice uspokojení pohledávek nejméně 30 %. V úpravě před novelizací zákonem 31/2019 Sb. shledává vláda jisté rezervy, a to především ve vztahu k motivaci dlužníka splnit oddlužení nejlépe, jak je v jeho silách. V případě, že dlužník splní své povinnosti v insolvenčním řízení a dosáhne hranice 30 %, je následně osvobozen od placení pohledávek v rozsahu, ve kterém v rámci řízení splaceny nebyly. Nikterak se nepřihlíží k tomu, zda mohly být splaceny v rozsahu vyšším. Rovněž je obtížné postihnout případy dlužníkovy příslibení vyšší míry uspokojení na počátku oddlužení, či případný nepoctivý záměr, který vyjde najevo až v průběhu oddlužení.⁷⁴

Jak již autorka zmiňovala výše, vliv na průběh oddlužení a jeho úspěšné splnění má především finanční gramotnost dlužníků. Je tedy důležité, aby existovala důsledná právní úprava nejen v oblasti insolvenčního práva. Tudíž pozitivní vliv na míru uspokojení věřitelů v insolvenčním řízení má zajisté přijatý zákon o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb., účinný ode dne 1. 12. 2016, jehož účelem je napomoci zamezit nezodpovědnému poskytování spotřebitelských úvěrů.

---

⁷⁴ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. – insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0. s. 6, bod 1.2.2.

3.1.3. Nedostatky procesního postupu v oddlužení

Na základě poznatků učiněných v rámci aplikační praxe je patrné, že insolvenční zákon trpí nedostatky v oblasti procesního postupu v oddlužení. Absence komplexní procesní úpravy má vliv zejména na očekávání některých dlužníků a věřitelů, kteří nemají jistotu, jakým způsobem bude v řízení rozhodováno. Konkrétní rozhodnutí není pouze rozhodnutím určitého insolvenčního soudu, ale konkrétního insolvenčního soudce. Jedná se zejména o nedostatky právní úpravy týkající se společného oddlužení manželů a zohledňování důležitých skutečností při povolování oddlužení. Zejména se jedná o výsledky a průběh případných minulých insolvenčních řízení.⁷⁵

3.2. LEGISLATIVNÍ PROCES ODDLUŽOVACÍ NOVELY

Legislativní proces předchází schválení každého zákona. Z tohoto procesu je patrný přístup zákonodárce k přijetí předpisu a jeho možným změnám, které mohou být v průběhu procesu učiněny. Dle autorky je pro účely této diplomové práce důležitá práce s dokumenty vydanými v průběhu schvalování novely zákona a rovněž náhled na to, jak se zákon č. 31/2019 Sb. dobral ke své finální podobě.

3.2.1. Vládní návrh zákona

Legislativní proces přijetí oddlužovací novely byl zahájen na konci roku 2017, a to vyhotovením návrhu zákona Ministerstvem spravedlnosti. Návrh byl předložen v souvislosti s řešením nadměrného zadlužení fyzických osob. Návrh zákona byl následně projednán vládou a dne 17. 1. 2018 usnesením schválen.⁷⁶

Následně byl návrh předložen Poslanecké sněmovně a rozeslán poslancům označený jako tisk 71/0 ze dne 29. 1. 2018. Organizační výbor poté doporučil projednání zákona, a to dne 15. 2. 2018. Rovněž určil zpravodajem JUDr. Jana Chvojku a navrhl jako garanční Ústavně právní výbor.⁷⁷

---

⁷⁵ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. – insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0. s. 8, bod 1.2.3.

⁷⁶ Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNAUABW6OU>.

⁷⁷ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=71>.

3.2.2. *Schvalování návrhu Poslaneckou sněmovnou*

První čtení návrhu zákona se uskutečnilo 20. 3. 2018 na sedmé schůzi Poslanecké sněmovny. Závěrem prvního čtení proběhlo hlasování. Poslanecká sněmovna hlasovala celkem sedmkrát a jednotlivá hlasování jsou uvedena pod pořadovými body 97 až 103.⁷⁸

Výsledkem hlasování, a tedy prvního čtení, Sněmovna přikázala návrh k projednání Ústavně právnímu výboru jako výboru garančnímu a výboru pro sociální politiku jako výboru dalšímu. Lhůta k projednání ustanovenými výbory byla určena na 80 dní.⁷⁹

Výbor pro sociální politiku projednal návrh zákona a dne 11. 5. 2018 vydal usnesení, které bylo doručené poslancům jako tisk 71/1.⁸⁰ Tentýž výbor následně projednal návrh zákona a dne 7. 9. 2018 vydal usnesení doručené poslancům jako tisk označený 71/2⁸¹ v obou případech přerušil projednávání vládního návrhu zákona do doby ukončení projednávání sněmovního tisku 71 v Ústavně právním výboru.

Garanční Ústavně právní výbor po projednání návrhu zákona dne 10. 9. 2018 vydal usnesení doručené poslancům jako tisk 71/3. Tímto usnesením přerušil projednávání tisku 71 do 26. září 2018 s tím, že lhůta pro podávání pozměňovacích návrhů k tomuto tisku byla stanovena do 15. září 2018.⁸²

Následovalo projednání návrhu zákona výborem pro sociální politiku, který vydal 27. 9. 2018 usnesení doručené poslancům jako tisk 71/4, ve kterém doporučuje Poslanecké sněmovně vládní návrh zákona schválit, přičemž současně zmocnil zpravodaje výboru, aby se stanoviskem výboru seznámil schůzi sněmovny a rovněž aby ve spolupráci s legislativním výborem Kanceláře sněmovny provedl příslušné technické úpravy.⁸³

---

⁷⁸ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Hlasování 7. schůze. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/phlasa.sqw?o=8&s=7&l=cz&pg=5>.

⁷⁹ Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 149 k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=8&v=US&ct=149>.

⁸⁰ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/1.

⁸¹ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/2.

⁸² Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/3.

⁸³ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/4.

Poslední fází prvního čtení projednání vládního návrhu zákona je usnesení Garančního Ústavně právního výboru vydané 1. 10. 2018 a doručené poslancům jako tisk 71/5, kterým bylo doporučeno návrh schválit s pozměňovacími návrhy.⁸⁴

V druhém čtení prošel návrh zákona obecnou rozpravou dne 3. 10. 2018 na 19. schůzi. Následně návrh prošel podrobnou rozpravou. Pozměňovací návrhy, které byly podány, byly zpracovány jako tisk 71/6, a ten byl rozeslán 9. 10. 2018. V poslední fázi druhého čtení vydal Ústavně právní výbor usnesení garančního výboru, které bylo 16. 10. 2018 doručeno poslancům jako sněmovní tisk 71/7. Toto stanovisko garančního výboru doporučuje sněmovně hlasovat o podaných návrzích ve stanoveném pořadí ve třetím čtení. Třetí čtení vládního návrhu zákona proběhlo na dvacáté schůzi Poslanecké sněmovny dne 26. 10. 2018. Návrh zákona byl ve třetím čtení schválen a postoupen k projednání Senátu jako tisk 12, dokument 12/0.⁸⁵

3.2.3. Schvalování návrhu Senátem

Poté, co poslanecká sněmovna postoupila návrh zákona, Organizační výbor dne 27. 11. 2018 stanovil garančním výborem Ústavně právní výbor a přikázal tisk k projednání Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku. Ústavně právní výbor návrh zákona projednal dne 5. 12. 2018 na své druhé schůzi a přijal usnesení č. 5, kterým doporučil projednávaný návrh zákona schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou a pověřil předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil zmíněné usnesení předsedovi Senátu.⁸⁶

Následně návrh zákona projednal pověřený Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku na své 3. schůzi konané dne 12. 12. 2018 a vydal usnesení č. 10, kterým doporučil Senátu vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku následně vydal doprovodné usnesení, kterým žádal ministra spravedlnosti, aby ve lhůtě do 1 roku od předpokládané účinnosti předmětné novely doložil Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku statistiky, které dokládají počet dlužníků, kteří vstoupili do oddlužení podle nově přijatých pravidel a rovněž charakteristiku a strukturu těchto dlužníků a také průměrnou výši jejich dluhů. Výbor pro

---

⁸⁴ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/5.

⁸⁵ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=71>.

⁸⁶ Usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 5 z 2. schůze, konané dne 5. 12. 2018.

zdravotnictví a sociální politiku považoval za potřebné, aby budoucí dopady navrhované novely průběžně vyhodnocovalo také Ministerstvo práce a sociálních věcí.⁸⁷

Návrh byl samotným Senátem finálně projednán dne 19. 12. na jeho 4. schůzi. Senát po projednání návrhu zákona vydal usnesení č. 54, kterým návrh vrátil Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Hlavním pozměňovacím návrhem byl návrh na doplnění § 395a, který měl detailněji upravit nepoctivý záměr dlužníka, a to takto:

§ 395a

Nepoctivý záměr

„(1) Má se za to, že dlužník sleduje nepoctivý záměr zejména, pokud

a) neuvedl nezanedbatelnou část svého majetku v seznamu majetku,

b) v rámci insolvenčního řízení vědomě uvedl nepravdivou informaci,

c) zatají některý ze svých příjmů nebo se nesnaží vykonávat pravidelně přiměřenou výdělečnou činnost,

d) z jeho chování před podáním návrhu na povolení oddlužení lze usuzovat, že chtěl poškodit své věřitele.

(2) Insolvenční soud může dovodit, že dlužník sleduje nepoctivý záměr, i v případech neuvedených v odstavci 1.“⁸⁸

Navrhovaná změna, která byla původně předkládána byla odůvodněna zejména tím, že je čerpána z novelizovaného znění slovenského insolvenčního zákona, který podobný demonstrativní výčet obsahuje. Dalším argumentem pro jeho zavedení byla skutečnost, že odráží ustálenou judikaturu ohledně posuzování nepoctivého záměru dlužníka. V neposlední řadě bylo ve prospěch této změny argumentováno tím, že přímý popis toho, čím se rozumí nepoctivé jednání, by mohl mít pozitivní vliv na dlužníky a případně je od vyjmenovaných případů nepoctivého jednání odradit.⁸⁹

---

⁸⁷ Usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 11 z 3. schůze, konané dne 12. 12. 2018.

⁸⁸ Usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 54 ze 4. schůze, konané dne 19. 12. 2018.

⁸⁹ Pozměňovací návrhy k vládní novele zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předkladatel Jan Bauer. Sněmovní tisk č. 71.

Nicméně jak je napsáno níže, Poslanecká sněmovna přijala návrh zákona v jeho původním znění, tedy pozměňovací návrhy Senátu nebyly do zákona včleněny.

3.2.4. Opětovné projednání návrhu zákona Poslaneckou sněmovnou a jeho finální schválení

Návrh zákona, ke kterému Senát vyslovil potřebu pozměňovacích návrhů, byl Poslanecké sněmovně doručen 21. 12. 2018 a stejného dne byl rozeslán, jako sněmovní tisk 71/9. O návrhu zákona vráceném senátem bylo hlasováno na 26. schůzi Poslanecké sněmovny.⁹⁰

V Poslanecké sněmovně následně proběhlo hlasování o navrhované novele insolvenčního zákona, na jehož základě bylo vydáno usnesení č. 433, kterým Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona v původním znění, ve kterém byl návrh postoupen Senátu, podle sněmovního tisku 71/8.⁹¹

Hlasování bylo téměř jednomyslné. Ze 186 přítomných členů hlasovalo pro schválení návrhu 181 poslanců.⁹²

Prezident republiky podepsal nový zákon dne 30. 1. 2019. Následně byl schválený zákon odeslán k publikaci ve Sbírce zákonů, ve které byl vyhlášen dne 7. 2. 2019, pod číslem 31/2019 Sb.⁹³

Finální změny zákona č. 31/2019 Sb. a jeho rozdíly oproti předchozí právní úpravě jsou podrobně rozebrány v následující kapitole.

---

⁹⁰ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=71>.

⁹¹ Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 433 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=8&v=US&ct=433>.

⁹² Přehled hlasování dostupný na: <https://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=68905>.

⁹³ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=71>.

4. ROZDÍLY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODDLUŽENÍ PŘED A PO ÚČINNOSTI NOVELY Z 1. ČERVNA 2019

Zákon č. 31/2019 Sb. neboli oddlužovací novela je stěžejním pojmem této diplomové práce a byl již autorkou v předchozích kapitolách několikrát zmíněn a jeho jednotlivé vlivy částečně rozebrány. Jedná se o široce a rozsáhle diskutovaný předpis, a to jak odbornou veřejností, tak laiky. Oddlužovací novela zásadně změnila základní aspekty oddlužení fyzických osob a jeho průběh. V této kapitole budou tedy blíže rozebrány rozdíly v právní úpravě, které způsobila právě výše zmíněná oddlužovací novela.

4.1. ODDLUŽENÍ V LETECH 2008 AŽ 2020

Předtím, než se tato diplomová práce bude věnovat jednotlivým rozdílům v právní úpravě před a po oddlužovací novele, jsou první body této kapitoly věnovány faktickému vývoji oddlužení v letech 2008 až 2020.

4.1.1. Povolená oddlužení v letech 2008 až 2020

V prvním bodě této kapitoly budou pro srovnání právních úprav uvedeny rozdíly v počtech dlužníků, kterým bylo oddlužení v průběhu let povoleno.

V tabulce je patrný vývoj povolených oddlužení, a to zejména po roce 2011, kdy počet insolvenčních návrhů a povolených oddlužení začat rapidně stoupat, nicméně prvním vrcholem byl rok 2014, kdy bylo insolvenčními soudy oddlužení povoleno bezmála 30 tisícům osob.⁹⁴

Tabulka 1- Počet povolených oddlužení 2008-2020 (zaokrouhleno na stovky)⁹⁵

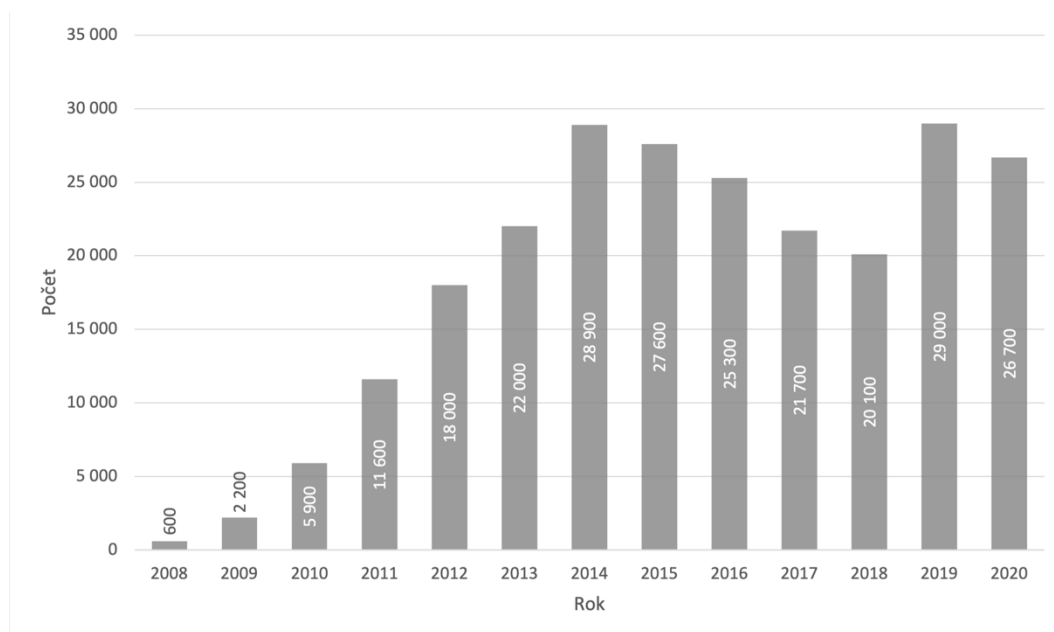
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet	600	2 200	5 900	11 600	18 000	22 000	28 900	27 600	25 300	21 700	20 100	29 000	26 700

Zpracování: vlastní

⁹⁴ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvence 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 111.

⁹⁵ Insolvenční rejstřík, InsolCentrum.

Obrázek 1- Graf počet povolených oddlužení 2008-2020⁹⁶

Zpracování: vlastní

Přibližně v roce 2015 se výrazně změnil postoj k dlužníkům, který prosazoval zejména tehdejší ministr spravedlnosti Robert Pelikán. Z pohledu historie insolvenčního práva je významný zejména tím, že otevřeně pojmenoval problematiku dluhových pastí. Nicméně jeho přístup byl založen na jednostranném posuzování dlužníků a zastával názor, že dlužníci nejsou za své dluhy zodpovědní. K postoji bývalého ministra spravedlnosti se přidala řada politiků a neziskových organizací, kteří postupně vyvíjeli mediální kampaň za zmírňování oddlužení. Tato mediální kampaň postupně vyústila v přijetí právě zákona č. 31/2019 Sb., oddlužovací novely insolvenčního zákona, která podmínky vstupu do oddlužení výrazně zmírnila. Nejvýraznějšími zmírněními byly především zrušení 30 % hranice úhrady dlužnických pohledávek a zkrácení doby oddlužení na 3 roky pro zvláště zranitelné skupiny osob.⁹⁷

Tyto zásadní změny budou podrobně rozebrány níže v samostatných bodech.

V rámci legislativního procesu přijímání oddlužovací novely byl široce diskutován její dopad na dlužníky. Dle této novely při prokázání vynaložení veškerého úsilí, které lze na dlužníkovi požadovat, postačuje v minimální variantě

⁹⁶ Insolvenční rejstřík, InsolCentrum.

⁹⁷ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvenční právo 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 112.

splácet měsíčně alespoň 1 089 Kč po stanovenou dobu, tedy 5 případně 3 let. Částku 1 089 Kč musí dlužník rovněž hradit insolvenčnímu správci.⁹⁸

Částka se skládá z náhrady hotových výdajů a odměny insolvenčního správce podle Vyhlášky č. 313/2007 Sb. o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů. Výše odměny insolvenčního správce činí 750 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře⁹⁹, přičemž se zvýší o 50 %, jestliže jde o oddlužení povolené na základě společného návrhu manželů.¹⁰⁰ Výše náhrady nákladů při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty náhrada hotových výdajů je 150 Kč a v případě společného oddlužení manželů 225 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře. Tyto částky jsou v součtu navýšeny o DPH.¹⁰¹

4.1.2. Splněná oddlužení v letech 2008 až 2020

Retrospektivně v průběhu uplynulých 13 let, od účinnosti insolvenčního zákona úspěšně splnilo oddlužení značné množství dlužníků. Od roku 2008 do roku 2020 bylo oddlužení povoleno zhruba 240 tisícům osob. Z tohoto počtu se ke dni 1. 1. 2021 podařilo úspěšně splnit oddlužení přibližně 105 tisícům osob. K tomuto datu aktuálně probíhalo v České republice téměř 115 tisíc oddlužení fyzických osob a z dosavadních zjištěných dat a statistik vychází přibližně devadesátiprocentní úspěšnost splnění oddlužení. Jedná se tedy o pozitivní výsledek, který svědčí o tom, že parametry pro splnění oddlužení byly v průběhu let nastaveny ideálně, co se týče možnosti řešit úpadek dlužníků oddlužením.¹⁰²

---

⁹⁸ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvence 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 113.

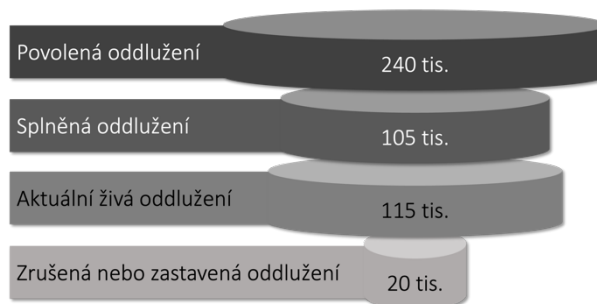
⁹⁹ § 3 odst. 2 písm. a), vyhlášky č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.

¹⁰⁰ § 3 odst. 3 písm. a), vyhlášky č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.

¹⁰¹ § 7 odst. 4, vyhlášky č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.

¹⁰² VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvence 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 113.

Obrázek 2 - Jak probíhá proces oddlužení (data k 1. 1. 2021)¹⁰³

Zpracování: vlastní

Na straně druhé stojí míra uspokojení pohledávek věřitelů v oddlužení, kteří se setkávají s čím dál tím nižším procentem uspokojení pohledávek z důvodu zpřístupňování oddlužení širšímu okruhu osob. Nejedná se ale o pravidlo. Existují i oddlužení, ve kterých je míra uspokojení nezajištěných věřitelů i po přijetí oddlužovací novely poměrně vysoká.

Nicméně autorka zastává názor, že i přes zmírnění dosavadní právní úpravy, která mohla vést k jistým dílčím nespravedlnostem vůči věřitelům musí zákonodárce dbát především na práva slabší strany, jíž je v insolvenčním řízení bezpochyby dlužník. V kontextu zpřístupnění oddlužení širšímu okruhu osob se zákonodárce snaží snížit počet osob v exekucích, o kterých lze prohlásit, že jsou méně efektivním řešením situace pro obě strany, tedy jak pro dlužníka, tak pro věřitele.

V závěru zhodnocení rozdílů tohoto bodu diplomové práce, jež oddlužovací novela ve vztahu ke splnění oddlužení způsobila, a rovněž rozdílů, které přinesly novelizace, jež následovaly po ní, je nutné položit si otázku, zda dlužník po provedení těchto změn opravdu zůstává slabší stranou v insolvenčním řízení.

¹⁰³ Insolvenční rejstřík, InsolCentrum.

4.2. EKONOMICKÁ NABÍDKA DLUŽNÍKA NEZAJIŠTĚNÝM VĚŘITELŮM

Ekonomická nabídka dlužníka je základním předpokladem, kterým musí dlužník disponovat, aby mohl vstoupit do oddlužení. Ekonomickou nabídku dlužníka stanovuje insolvenční zákon, který je doplněn rozhodovací praxí soudu.

K ekonomické nabídce se ve svém usnesení vyjádřil například Vrchní soud v Praze, který vyložil, že pokud dlužník splňuje podmínky subjektivní přípustnosti oddlužení, tedy je schopný poskytnout věřitelům dostatečnou ekonomickou nabídku k uspokojení jejich pohledávek a nejedná ve zjevně nepoctivém záměru, potom soud dle § 395 InsZ oddlužení povolí.¹⁰⁴

V úpravě ekonomické nabídky dlužníka učinila oddlužovací novela jako v řadě jiných institutů značné změny. Již z „přezdívký oddlužovací novela“ zákona č. 31/2019 vyplývá, že se tato úprava zabývá primárně oddlužením a jejím cílem je mimo jiné zpřístupnit oddlužení širšímu okruhu osob, jak je již popsáno výše.

Do roku 2019 byl požadavek na dostatečnou ekonomickou nabídku dlužníka definován zákonným předpokladem pro povolení, schválení i trvání oddlužení dosažením 30 % uspokojení pohledávek vůči nezajištěným věřitelům. Hranice plnění 30 % byla definována v § 395 InsZ a představovala předpoklad pro zamítnutí návrhu na povolení oddlužení při jejím nesplnění. I když se tato hranice ukázala jako dosažitelná pro více než 100 tisíc dlužníků, pro další velmi početnou skupinu představovala nepřekonatelnou překážku pro vstup do oddlužení.¹⁰⁵

K prolomení hranice 30 % došlo účinností oddlužovací novely účinné od 1. 6. 2019 a relativní podmínka třiceti procentní hranice byla nahrazena absolutní podmínkou, a to úhradou přesně stanovené částky při plnění oddlužení. Se zaokrouhlením se jedná o částku 2 200 Kč s případným navýšením o běžné výživné, které je dlužník povinen hradit.¹⁰⁶

Aby byl dlužníkovi povolen vstup do oddlužení, tedy aby nebyl jeho insolvenční návrh zamítnut, musí dle novelizovaného ustanovení § 395 InsZ hradit v plné výši pohledávky podle § 168 odst. 2 písm. a). Výše splátky ostatním

¹⁰⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 8. 2010, č. j. 3 VSPH 463/2010-A-113.

¹⁰⁵ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvenční právo 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 103.

¹⁰⁶ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvenční právo 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 103.

věřitelům včetně věřitelů pohledávek za majetkovou podstatou a rovněž pohledávek, které jsou postavené na roveň zapodstatovým pohledávkám, musí být minimálně ve stejné výši, jako tato pohledávka, a ani pohledávky podle § 169 odst. 1 písm. e) a § 390a odst. 5 nesmí být hrazeny v nižší míře.¹⁰⁷

Pohledávky za majetkovou podstatou jsou v oddlužení především odměna a hotové výdaje insolvenčního správce.¹⁰⁸ Insolvenční zákon rovněž stanoví, že pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoliv po rozhodnutí o úpadku.¹⁰⁹

A pokud dlužník tyto pohledávky nehradí déle než po dobu 3 měsíců, je to důvodem ke zrušení schváleného oddlužení podle právní úpravy obsažené v aktuálním znění insolvenčního zákona.¹¹⁰ Minimálně ve stejné výši jako pohledávky podle § 395 odst. 1 písm. b) InsZ musí rovněž hradit pohledávky svých věřitelů a pohledávky jim postavené na roveň. Jak je zmíněno výše, tak tato částka musí po zaokrouhlení dosahovat minimálně hodnoty 2 200 Kč.

Jak je již dříve nastíněno, dostatečná ekonomická nabídka dlužníka potřebná pro vstup dlužníka do oddlužení se liší podle právní úpravy, dle které se v konkrétním případě postupuje.

Průměrný čistý měsíční příjem dlužníků, jejichž oddlužení probíhá podle právní úpravy účinné do 31. 5. 2019 „původní dlužníci“ činil 17 748 Kč a oproti tomu průměrný čistý měsíční příjem dlužníků, jejichž oddlužení se řídí podle úpravy od 1. 6. 2019 „noví dlužníci“ činil 16 346 Kč. Tato skutečnost může mít několik příčin, a to zaprvé plošnou stagnaci příjmů, zadruhé zmírnění úpravy, díky kterému je vstup do oddlužení umožněn širšímu okruhu dlužníků. Třetí příčinou může být skutečnost, že došlo k úbytku poskytování darů či důchodů dlužníkům třetími osobami.¹¹¹

Ze statistik vyplývá, že snížením průměrného měsíčního příjmu nových dlužníků oproti dlužníkům původním měl za následek snížení míry uspokojení nezajištěných věřitelů. U původních dlužníků činil míra uspokojení 61,3 %. Údaj o průměrné míře uspokojení je do vysoké míry ve shodě s očekávanou mírou

---

¹⁰⁷ § 395 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁰⁸ § 168 odst. 2 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁰⁹ § 168 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹¹⁰ § 418 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹¹¹ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvenční právo 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 132-133.

uspokojení nezajištěných věřitelů, která činila 60,2 %, (medián 52,7 %). U nových dlužníků ale očekávaná míra uspokojení poklesla na 41 % (medián 31,1 %)¹¹²

Na základě výše uvedených dat lze konstatovat, že důsledkem čtenějšího zadlužování a legislativního vývoje dochází ke snižování míry uspokojení věřitelů, nicméně stále existuje značný počet případů, ve kterých je předpoklad úplného splacení dluhu.¹¹³

4.3. POCTIVÝ ZÁMĚR DLUŽNÍKA

Poctivý záměr je vedle ekonomické nabídky dlužníka jednou ze základních podmínek pro vstup do oddlužení. Insolvenční zákon vymezuje podmínku poctivého záměru negativně v § 395 odst. 1:

„(1) Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení, jestliže se zřetelem ke všem okolnostem lze důvodně předpokládat,

a) že jím je sledován nepoctivý záměr“¹¹⁴

Již v počátcích účinnosti insolvenčního zákona se Nejvyšší soud vyjádřil k nepoctivosti záměru dlužníka, a to v usnesení ze dne 28. 3. 2012, ve kterém Nejvyšší soud popsal, že nepoctivost záměru dlužníka není možné vztahovat k způsobu jeho hospodaření v době, kdy se do úpadku dostal. Naopak je lehkovážnost rozhodování a nehospodárnost života pro dlužníky, kteří chtějí řešit svou finanční situaci oddlužením, typická. Nejvyšší soud vykládá, že podstatné je, že se dlužník rozhodl svou situaci řešit a následně si je vědom, že v procesu oddlužení si musí počínat jinak, poctivě.¹¹⁵

Dle Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2013 je povinností dlužníka sledovat navrženým oddlužením ve smyslu § 395 odst. 1 písm. a) InsZ poctivý záměr, a to po celou dobu oddlužení, tedy i po jeho schválení. Insolvenční soud je povinen zkoumat poctivý záměr dlužníka po celou dobu řízení o oddlužení z úřední povinnosti. Pokud po schválení oddlužení vyjde najevo, že dlužník svým jednáním

---

¹¹² VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvenční právo 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 135.

¹¹³ VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvenční právo 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. s. 136.

¹¹⁴ § 395 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹¹⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, sen. zn. 29 NSČR 32/2011.

nesledoval poctivý záměr, je to důvodem ke zrušení schváleného oddlužení podle § 418 odst. 1 písm. a) InsZ.¹¹⁶

Po účinnosti oddlužovací novely se další podmínkou pro vstup do oddlužení stala povinnost „vynakládat veškeré úsilí“, aby došlo k co nejvyššímu možnému uspokojení věřitelů. Tyto podmínky musejí být splněny kumulativně a nesplnění jen jedné z těchto podmínek bude mít za následek zamítnutí návrhu na povolení oddlužení a podle okolností dané věci bude úpadek dlužníka řešen konkursem, anebo se insolvenční řízení zastaví.¹¹⁷

Oproti tomu ohledně důvodů pro zamítnutí návrhu na povolení oddlužení uvedených v § 395 odst. 3 až 5 má soud možnost v odůvodněných případech návrhu i přesto vyhovět.¹¹⁸

Jedná se o případy, kdy dojde podle odstavce 3 k zamítnutí, pokud bylo dlužníkovi pravomocným rozhodnutím přiznáno osvobození od placení zbytku pohledávek v posledních 10 letech.¹¹⁹

Podle odstavce 4 dojde k zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, pokud byl návrh na povolení oddlužení dlužníka v posledních 5 letech již pravomocně zamítnut, a to z důvodu, že jím byl sledován nepoctivý záměr nebo pokud ze stejného důvodu nebylo oddlužení schváleno nebo bylo schválené oddlužení zrušeno.¹²⁰

A rovněž insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení podle odstavce 5 v případě, že v posledních 3 měsících před podáním insolvenčního návrhu vzal dlužník svůj předchozí návrh zpět.¹²¹

---

¹¹⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 4. 2014, sen. zn. 29 NSČR 45/2010.

¹¹⁷ ERBSOVÁ, Hana. § 395 Zamítnutí návrhu, bod 2. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. *Insolvenční zákon*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

¹¹⁸ § 395 odst. 6 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹¹⁹ § 395 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹²⁰ § 395 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹²¹ § 395 odst. 5 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

4.4. VYBRANÉ ROZDÍLY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODDLUŽENÍ PŘED A PO ÚČINNOSTI NOVELY Z 1. ČERVNA 2019

4.4.1. *Konec 30 % hranice vstupu do oddlužení*

Zrušení 30 % hranice pro vstup do oddlužení a rovněž potřeba jejího dosažení k úspěšnému splnění oddlužení je nejzmiňovanějším institutem této diplomové práce. Tato změna se promítla do řady institutů v oddlužení a byla již několikrát zmiňována a řešena v předchozích kapitolách této diplomové práce. V tomto bodě by autorka ráda přiblížila jak klady, tak zápory jejího zrušení proti předchozí právní úpravě.

Podle právní úpravy účinné do 31. 5. 2019 existovalo několik způsobů oddlužení, a to plnění splátkového kalendáře, zpeněžení majetkové podstaty nebo jejich kombinace. Kombinace obou způsobů byla podle této úpravy možná v případě, že ji navrhl insolvenční správce a dlužník výslovně souhlasil. Této problematice se autorka blíže věnuje v bodu 2.2.5.

Pokud bylo oddlužení řešeno plněním splátkového kalendáře, platilo, že musel dlužník v průběhu 5 let oddlužení splatit nezajištěným věřitelům nejméně 30 % jejich pohledávek a pokud tuto podmínku splnil, insolvenční soud dlužníka následně osvobodil od placení zbytku pohledávek.¹²² Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 28. 2. 2013 vyslovil, že pětiletá lhůta, stanovená insolvenčním zákonem ke splacení dlužnických pohledávek, je lhůtou konečnou, tedy nejzazší. Počátek pětileté lhůty je určený vždy termínem první splátky, který je určen v rozhodnutí o schválení oddlužení.¹²³

Oddlužovací novela tuto podmínku zrušila a upravila způsoby oddlužení. Dle právní úpravy účinné od 1. 6. 2019 byly způsoby oddlužení omezeny na dva, a to zpeněžení majetkové podstaty a plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty. Dlužník splní oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty podle § 412a odst. 1 InsZ, pokud:

---

¹²² KUČERA, Marek. *Nová pravidla pro oddlužení* [online]. Právní prostor. Publikováno dne 12. 7. 2019. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/nova-pravidla-pro-oddluzeni>.

¹²³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 2. 2013, sen. zn. 29 NSČR 12/2013.

„(a) dlužník splatil nezajištěným věřitelům jejich pohledávky v plné výši, nebo
(b) dlužník v době 3 let od schválení oddlužení splatil nezajištěným věřitelům alespoň 60 % jejich pohledávek, nebo
(c) po dobu 5 let od schválení oddlužení nebylo dlužníku oddlužení zrušeno a dlužník neporušil svou povinnost vynaložit veškeré úsilí, které po něm bylo možno spravedlivě požadovat k plnému uspokojení pohledávek svých věřitelů (má se za to, že tuto povinnost dlužník neporušil, jestliže v této době splatil nezajištěným věřitelům alespoň 30 % jejich pohledávek).“¹²⁴

Varianta splnění oddlužení uvedena v bodu c) tak pomyslně zrušila dřívější 30 % hranici potřebnou ke splnění oddlužení.

Nová úprava tedy neobsahuje 30 % jako podmínku splnění oddlužení, nýbrž ji uvádí pouze jako vyvratitelnou domněnku, tedy dle nové právní úpravy dlužník nemá jistotu, že mu insolvenční soud splnění oddlužení přizná. Nová úprava mění přístup soudu k rozhodování o splnění oddlužení a je zde ponechán značný prostor k rozhodnutí, zda dlužník oddlužení splnil, či nikoliv. V právní úpravě před účinností oddlužovací novely každý dlužník splnil uplynutím pěti let schválené oddlužení, tedy i ten, který nedosáhl 30 % splacení pohledávek svých věřitelů, ale ne každý dlužník musel být poté osvobozen od placení zbytku svých pohledávek. Po účinnosti oddlužovací novely se posuzuje úspěšnost dlužníka v oddlužení již ve fázi splnění oddlužení, tedy ne každý dlužník musí oddlužení uplynutím doby splnit. Na druhé straně ale podle novelizované právní úpravy platí, že dlužník, který oddlužení splní, bude téměř jistě osvobozen od placení zbytku svých pohledávek. Rozhodnutí o osvobození od placení zbytku dlužníkových pohledávek insolvenční soud spojí s rozhodnutím o splnění oddlužení podle § 414 odst. 1 InsZ.¹²⁵

4.4.2. Zvláštní úprava osob zvlášt' zranitelných

Osoby zvlášt' zranitelné a podmínky stanovené jim v oddlužení jsou upraveny v § 412a odst. 4 InsZ.

Návrh na začlenění této samostatné kategorie dlužníků vznikl až na půdě Poslanecké sněmovny a cílem tohoto návrhu bylo zkrácení doby trvání oddlužení

¹²⁴ § 412a odst. 1 písm. a), b), c) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹²⁵ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

u zvlášť zranitelných osob, které jsou vyloučené z pracovního trhu a nemají možnost si obstarat jiný příjem než ten poskytovaný jim státem. Tato zmírněná pravidla lze ale uplatnit pouze jednou. V případném dalším insolvenčním řízení jednoho dlužníka by zkrácení doby přicházelo v úvahu pouze z důvodů hodných zvláštního zřetele.¹²⁶

Jedná se o osoby, které mají nárok na starobní důchod, a to již před schválením oddlužení a tento nárok musí trvat po celou dobu schváleného oddlužení.¹²⁷ Druhou skupinou osob, které jsou v insolvenčním zákoně označeny za zvlášť zranitelné, jsou dlužníci pobírající invalidní důchod druhého nebo třetího stupně.¹²⁸ A v neposlední řadě třetí kategorií dlužníků, které insolvenční zákon označuje za zvlášť zranitelné, jsou dlužníci, jejichž pohledávky za nezajištěnými věřiteli vznikly alespoň ze dvou třetin před dosažením 18. roku života.¹²⁹

Kategorie zvlášť zranitelných dlužníků má v oddlužení odlišné podmínky od dlužníků „klasických“. Oddlužení u zvlášť zranitelných osob se liší především délkou svého trvání, která činí 3 roky. Insolvenční zákon výslovně stanoví, že oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty je splněno, pokud nebylo zrušeno po dobu 3 let od schválení oddlužení.¹³⁰

4.4.3. Návrh na povolení oddlužení

Institut návrhu na povolení oddlužení rovněž doznal značných změn po přijetí oddlužovací novely. Jednou z těchto změn je požadavek na obsah návrhu na povolení oddlužení. Po účinnosti oddlužovací novely již nebude třeba uvádět úplný seznam svých závazků a věřitelů. Nicméně tímto není narušena povinnost prokázat svůj úpadek, či hrozící úpadek, tedy dle § 3 InsZ musí dlužník uvést alespoň dva své věřitele. V každém případě se ale opět jedná o výrazné zjednodušení vstupu do oddlužení oproti předchozí právní úpravě.¹³¹ Jelikož podle právní úpravy účinné do 31. 5. 2019 musel dlužník prohlásit, že seznam jeho pohledávek za věřiteli je správný a úplný.

---

¹²⁶ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

¹²⁷ § 412a odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹²⁸ § 39 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění.

¹²⁹ ERBSOVÁ, Hana. § 412a Splnění oddlužení. bod 2. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. Insolvenční zákon. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

¹³⁰ § 412a odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹³¹ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

Návrh na povolení oddlužení musí mít dne insolvenčního zákona určité náležitosti a musí k němu být připojeny zákonem stanovené přílohy.

Návrh na povolení oddlužení je dlužník povinen podat na stanoveném formuláři, který je dostupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti a jeho obsah je vymezen v § 392 InsZ, který stanovuje povinné přílohy jeho další náležitosti. Další podmínky pro podání návrhu jsou stanoveny v § 389, zejména však z § 395, který vymezuje důvody pro zamítnutí návrhu. Tyto důvody současně představují základní podmínky nezbytné pro povolení oddlužení.¹³²

Další novinkou týkající se návrhu na povolení oddlužení je, že dlužník již nemusí dokládat darovací smlouvy a smlouvy o důchodu, které se v praxi za účinnosti předchozího znění zákona často ukázaly pouze jako podklady sloužící k tomu, aby byla na oko splněna povinnost dosažení 30 % uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů. I když dlužník není tyto dokumenty povinen dokládat, neznamená to, že je nemůže v oddlužení uplatnit a ke svému návrhu přiložit.¹³³

Oddlužovací novela rovněž změnila nutnou dobu, za kterou dlužník musel dokládat údaje o svých příjmech. Dle úpravy účinné do 31. 5. 2019 musel dlužník doložit údaje o svých příjmech za poslední 3 roky.¹³⁴ Dle stejného ustanovení insolvenčního zákona účinného v té době musel dlužník uvést údaje o svých očekávaných příjmech v horizontu následujících 5 let.¹³⁵

Dle téhož ustanovení novelizovaného oddlužovací novelou je dlužník povinen uvádět údaje o svých příjmech pouze za předešlých 12 měsíců a predikovat své očekávané příjmy rovněž pouze v následujících 12 měsících.¹³⁶

Všechny výše uvedené změny představují zjednodušení podání návrhu na povolení oddlužení, což jeho zpracování učinilo atraktivnějším pro oprávněné osoby, a to hlavně pro advokáty, insolvenční správce a exekutory, jelikož

---

¹³² ERBSOVÁ, Hana. § 391 Náležitosti návrhu na povolení oddlužení. bod 2. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. Insolvenční zákon. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

¹³³ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

¹³⁴ § 391 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon ve znění vyhlášeném dne 9. 5. 2006.

¹³⁵ § 391 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon ve znění vyhlášeném dne 9. 5. 2006.

¹³⁶ § 391 odst. 1 písm. b), c) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

v návaznosti na mírnější podmínky se výrazně snížila pracnost jeho zpracování, nicméně odměna za zpracování zůstala nezměněná.¹³⁷

4.4.4. Způsoby oddlužení

Způsoby oddlužení rovněž prošly výraznou změnou zapříčiněnou právě oddlužovací novelou. Autorka se jimi podrobně zabývá již v kapitole 2.2.5. Tento bod bude sloužit pouze jako jakési shrnutí již dříve popsaných rozdílů, případně jejich detailnější rozbor a bližší přiblížení zákonné kombinace způsobů oddlužení zakotvené oddlužovací novelou.

Do 31. 5. 2019 byly zákonem upravené 3 varianty oddlužení, a to zpeněžení majetkové podstaty, plnění splátkového kalendáře a kombinace těchto dvou způsobů, ale to jen na základě návrhu insolvenčního správce a při výslovném souhlasu dlužníka. Od 1. 6. 2019 jsou dle insolvenčního zákona možnými způsoby oddlužení pouze zpeněžení majetkové podstaty a výše zmiňovaná zákonná kombinace plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.¹³⁸

Dle nové právní úpravy je způsob oddlužení zákonnou kombinací preferován zákonem. O schváleném způsobu oddlužení rozhodují nejprve nezajištění věřitelé na své schůzi a pokud jeden ze způsobů oddlužení nezíská prostou většinu hlasů věřitelů, o způsobu oddlužení rozhodne insolvenční soud. Insolvenční soud rozhodne o způsobu oddlužení v rozhodnutí o schválení oddlužení a zvolí preferovaný způsob, tedy oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty. K hlasování věřitelů v praxi příliš často nedochází, z čehož lze vyvodit, že oddlužení provedené způsobem zákonné kombinace je nejpoužívanějším způsobem oddlužení.¹³⁹

V oddlužení zpeněžením majetkové podstaty došlo pouze k dílčím a vesměs technickým změnám. Insolvenční zákon přímo stanoví, a to v § 398 odst. 2 poslední věta, že zajištění věřitelé jsou uspokojováni jen z výtěžku zpeněžení zajištění.¹⁴⁰ Rovněž je výslovně určeno, kdy je tento způsob oddlužení splněn. Splnění

---

¹³⁷ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

¹³⁸ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

¹³⁹ *Změny, které přinesla tzv. oddlužovací novela* [online]. V4 Group. Publikováno dne 15. 10. 2019. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.v4group.eu/cz/aktuality/248-zmeny-kttere-prinesla-tzv-oddluhovaci-novela>.

¹⁴⁰ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

oddlužení zpeněžením majetkové podstaty je zakotveno v nově vloženém § 412a odst. 2 a zní:

„(2) Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty je splněno po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení, jestliže dlužník řádně splnil všechny povinnosti stanovené v rozhodnutí o schválení oddlužení.“¹⁴¹

Při oddlužení zákonnou kombinací je dlužník povinen vydat majetek, který náleží do jeho majetkové podstaty ke zpeněžení, a to obdobným způsobem, jako je tomu u konkursu, a dále v rámci plnění splátkového kalendáře měsíčně splácet stanovenou splátku nezajištěným věřitelům. Částka musí být dle § 398a odst. 3 InsZ minimálně v rozsahu v jakém z ní mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Způsob oddlužení zákonnou kombinací představuje pro dlužníky velikou výhodu, chrání jejich obydlí. Nejedná se ale o ochranu paušální.¹⁴² Dlužník není povinen vydat ke zpeněžení své obydlí pouze, když ze zprávy pro oddlužení podle § 398a InsZ vyplyne, že jeho hodnota přesahuje hodnotu určenou vyhláškou ministerstva podle § 431 písm. h) InsZ.¹⁴³

Poslední změnou, kterou je nutné v tomto bodu uvést, je možnost dlužníka žádat o nižší než zákonnou splátku. Oddlužovací novelou došlo ke zrušení podmínky splatit alespoň 50 % pohledávek nezajištěných věřitelů, aby mohl dlužník o nižší splátku v oddlužení žádat. Insolvenční soud může výši splátky upravit kdykoliv pro schválení oddlužení, pokud o to dlužník v jeho průběhu požádá z důvodu změny poměrů.¹⁴⁴

4.4.5. Přerušlení a prodloužení průběhu oddlužení

Jednou z posledních dílčích změn, kterou autorka považuje za důležitou zmínit, je vložení ustanovení § 412b, které upravuje přerušlení a prodloužení průběhu oddlužení.

§ 412b odst. 1 InsZ uvádí, že insolvenční soud může schválené oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty přerušit až na 1 rok, a to z důležitých důvodů. O přerušlení průběhu oddlužení insolvenční soud

---

¹⁴¹ § 412a odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁴² STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

¹⁴³ § 431 písm. h) zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁴⁴ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

rozhoduje na návrh dlužníka nebo insolvenčního správce, přičemž toto ustanovení rovněž stanoví, že průběh oddlužení lze přerušit pouze jednou a proti rozhodnutí o přerušení průběhu oddlužení se nelze odvolat.¹⁴⁵

Institut přerušení průběhu oddlužení je ve vztahu speciality k obecnému zákazu přerušení insolvenčního řízení podle § 84 InsZ a vztahuje se tedy pouze k oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, jak vyplývá z §412b odst. 1 rozebraného výše. Přerušением řízení je umožněno reagovat na okolnosti, které zapříčinily změnu poměrů dlužníka, kterou nelze řešit cestou dodatečného snížení splátek podle § 398 odst. 5, a současně lze předpokládat, že tato překážka nejpozději do 1 roku odpadne. Dlužník z důvodu této okolnosti není schopen řádně splácet měsíční splátky v oddlužení. Může se jednat o dlouhodobou pracovní neschopnost či narození dítěte, které je nepochybně spojeno s dočasně vyššími náklady.¹⁴⁶

Podle § 412b se přerušuje průběh oddlužení, nicméně se nepřerušuje řízení, jako takové. Dochází k přerušení pouze jedné dílčí povinnosti, a to povinnosti platit měsíční splátky stanovené splátkovým kalendářem.¹⁴⁷ Přerušением průběhu oddlužení by tedy nemělo mít vliv na zpeněžování majetku v rámci zpeněžení majetkové podstaty. Dlužník je stále, i pokud je průběh oddlužení přerušen, povinen vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost, je povinen vydat insolvenčnímu správci majetek uvedený v § 412 odst. 1 písm. b) ke zpeněžení a výtěžek použít k mimořádným splátkám, bez zbytečného odkladu oznámit insolvenčnímu soudu insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru každou změnu svého bydliště nebo sídla a zaměstnání, dále má povinnost neposkytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody a další povinnosti vyplývající mu z insolvenčního řízení. Důsledkem neplnění výše zmíněných a dalších povinností může být zrušení oddlužení.¹⁴⁸

---

¹⁴⁵ § 412b odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁴⁶ ERBSOVÁ, Hana. §412b Přerušení a prodloužení průběhu oddlužení. bod 1. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. Insolvenční zákon. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

¹⁴⁷ GRYGAR, Jiří. *Problematická ustanovení oddlužovací novely* [online]. Bulletin advokacie. S. 20. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.cak.cz/assets/komora/bulletin-advokacie/ba_5_2019_web.pdf.

¹⁴⁸ ERBSOVÁ, Hana. §412b Přerušení a prodloužení průběhu oddlužení. bod 2. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. Insolvenční zákon. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

Ustanovení § 412b řeší kromě možnosti přerušení průběhu oddlužení i možnost jeho prodloužení. Konkrétně § 412 odst. 5 stanoví:

„(5) Insolvenční soud může rozhodnout, že se doba, která je rozhodná pro posouzení splacení pohledávek podle § 412a odst. 1, prodlouží až o 6 měsíců. Učiní tak z důležitých důvodů na návrh dlužníka podaný do uplynutí doby, která je rozhodná pro posouzení splacení pohledávek podle § 412a odst. 1. Průběh oddlužení nelze prodloužit opakovaně. Odvolání proti rozhodnutí o prodloužení průběhu oddlužení není přípustné.“¹⁴⁹

Toto opatření má za účel umožnit dosáhnout splnění oddlužení za situace, kdy se ze závažných důvodů dlužníkovi nepodaří do uplynutí rozhodné doby stanovené v § 412a odst. 1 dosáhnout nejméně minimálního rozsahu uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů, což je nutné pro schválení oddlužení. O prodloužení doby schváleného oddlužení je možné rozhodnout pouze na návrh dlužníka, který musí být podán ještě před uplynutím rozhodné doby podle § 412a odst. 1. Z § 412b odst. 5 jasně vyplývá, že oddlužení může být prodlouženo maximálně o 6 měsíců. Nic nebrání tomu, aby bylo oddlužení prodlouženo o dobu kratší, přičemž insolvenční soud by měl ve svém rozhodnutí jasně specifikovat den, kterým prodloužené rozhodné období končí.¹⁵⁰

Nově přijatá úprava účinná ode dne 1. 6. 2019 je v podstatě určitou flexibilitou v délce období pro splnění oddlužení uspokojením věřitelů na 60 % v průběhu 3 až 3,5 let, stejně jako v případě nejdelšího možného období pro splnění oddlužení, které může trvat nejméně 5 a nejvíce 5,5 roku. Doba trvání oddlužení může být prodloužena na základě toho, jaká je maximální rozhodná doba podle § 412a odst. 1. Spolu s dobou, na kterou je možné průběh oddlužení přerušit, může oddlužení ve variantě podle § 412a odst. 1 písm. b) tedy splnění 60 % v průběhu 3 let trvat maximálně 4,5 roku a ve variantě § 412a odst. 1 písm. c), nejdelší možné variantě oddlužení, může oddlužení trvat nejdéle 6,5 roku.¹⁵¹

---

¹⁴⁹ § 412b odst. 5 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

¹⁵⁰ ERBSOVÁ, Hana. §412b Přerušení a prodloužení průběhu oddlužení. bod 3. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. Insolvenční zákon. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

¹⁵¹ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 5. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

4.4.6. *Technické úpravy průběhu oddlužení způsobené novelizací*

Závěrem čtvrté kapitoly budou přiblíženy jednotlivé změny především technických úprav průběhu oddlužení.

První zásadní změnou je striktní úprava pořadí uspokojování pohledávek v oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty podle § 398 odst. 4. v případě, že splátka nestačí na uspokojení veškerých pohledávek za majetkovou podstatou a rovněž pohledávek postaveným jim na roveň. Pokud dojde k takové situaci, uspokojování pohledávek se uskutečňuje následovně. Jako první se uspokojují odměna a hotové výdaje insolvenčního správce, následně pohledávky na výživném ze zákona, pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku. Poté se uspokojuje pohledávka sepisovateli za návrh na povolení oddlužení a pohledávkou čtvrtou v pořadí je deponace insolvenčního správce podle § 38 odst. 6 InsZ. Páté místo na žebříčku uspokojování mají pohledávky dlužného výživného, předposledními pohledávkami k uspokojení jsou náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty a posledními jsou ostatní pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň, které jsou uspokojovány poměrně. Když dojde k uspokojení výše zmíněných pohledávek, přicházejí na řadu nezajištění věřitelé.¹⁵²

Mezi další výrazné změny v průběhu oddlužení patří rozhodně prodloužení lhůty k přihlašování pohledávek. Věřitel je oprávněn přihlásit svou pohledávku do insolvenčního řízení od jeho zahájení až do konce lhůty, kterou určí insolvenční soud v usnesení o úpadku dlužníka. Do 31. 5. 2019 činila lhůta pro přihlašování pohledávek 30 dnů od zveřejnění rozhodnutí o úpadku. Pokud nebylo současně s rozhodnutím o úpadku rozhodnuto i o povolení oddlužení, či bylo-li rozhodnuto o jiném způsobu řešení úpadku, činila lhůta pro přihlášení pohledávek 2 měsíce. Oddlužovací novela s účinností od 1. 6. 2019 sjednotila lhůtu pro přihlašování pohledávek v insolvenčním řízení na 2 měsíce, a to bez ohledu na způsob řešení úpadku.¹⁵³

---

¹⁵² STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

¹⁵³ HORÁK, Milan. *Přihláška pohledávky v insolvenčním řízení – 1. část* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 28. 4. 2021. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/prihlaska-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-1cast-112896.html#_ftn7.

Podle usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 4. 2008: „*Lhůta k podání přihlášek stanovená dle § 136 odst. 2 písm. d) IZ ve spojení s § 136 odst. 3 nebo 4 IZ v rozhodnutí o úpadku je lhůtou procesně-právní, a k jejímu zachování proto postačí, je-li přihláška posledního dne lhůty odevzdána orgánu, který má povinnost písemnost doručit (§ 57 odst. 3 osř.).*“¹⁵⁴

Oddlužovací novela přinesla změny i v úpravě podřízených pohledávek. Tuto kategorii rozšířila právě v případě řešení úpadku oddlužením. Rozšíření této kategorie má za účel zabránit navyšování pohledávky o nepřiměřené úroky, úroky z prodlení a smluvní pokuty. Případná podřízenost pohledávky je hodnocena v závislosti na výši jistiny přihlášené pohledávky v okamžiku jejího vzniku a na výši všech úroků, úroků z prodlení a smluvních pokut, které byly mezi dlužníkem a věřitelem smluvně ujednány. Části pohledávky mimo jistinu jsou označovány jako její příslušenství podle § 172 odst. 2 InsZ. Na základě úpravy zakotvené oddlužovací novelou nesmí toto příslušenství převyšovat jistinu pohledávky, kterou měla v době svého vzniku a ve výši, ve které jistinu převyšuje, bude považována za pohledávku podřízenou. Podřízené pohledávky jsou podle insolvenčního zákona pohledávkami takzvanými „zůstatkovými“ a jsou uspokojovány až po úplném uspokojení všech ostatních pohledávek.¹⁵⁵

Poslední z důležitých změn, které jsou v této kapitole přiblíženy je prodloužení lhůty ke zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení.

K 1. 6. 2019 byla přijata úprava, dle které lhůta pro zveřejnění vyhlášky oznamující zahájení řízení činí 3 pracovní dny ode dne, kdy návrh došel insolvenčnímu soudu. Po účinnosti této změny se tedy veřejnost dozví o povolení oddlužení s třídním zpožděním. Zákonodárce při zakotvení této změny vycházel z toho, že v případě pochybnosti o důvodnosti věřitelského insolvenčního návrhu, tedy v podezření, že se jedná o návrh šikanózní může soud rozhodnou o tom, že se samotný návrh ani jiné dokumenty v insolvenčním rejstříku po dobu 7 dní nezveřejní. Za okolností, že takto lze postupovat v případě věřitelských insolvenčních návrhů, přičemž reakce a další postup dlužníka nejsou v okamžiku

---

¹⁵⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 1 VSPH 8/2008.

¹⁵⁵ HORÁK, Milan. *Podřízené pohledávky v insolvenčním řízení* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 11. 1. 2022. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/podrizene-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-113970.html#_ftn8.

nezveřejnění této informace známy, potom v případě, že dlužník podá insolvenční návrh sám, a tím žádá o řešení svého úpadku oddlužením, by posunutí okamžiku vydání této vyhlášky o 3 dny nemělo působit negativně. Tato změna byla přijata vzhledem ke kapacitě insolvenčních soudů kvůli předpokládanému zvýšení zájmu o oddlužení přijetím oddlužovací novely.¹⁵⁶

V závěru čtvrté kapitoly této diplomové práce lze stručně shrnout, že oddlužovací novela vnesla spoustu nových změn do právní úpravy oddlužení, tudíž není divu, že se jedná o velmi diskutovaný a kontroverzní předpis. Nicméně z údajů, které jsou uvedeny v začátku této kapitoly, vyplývá, že situace v oblasti oddlužení si tuto novelizaci žádala. Celkové zhodnocení právní úpravy oddlužení v průběhu let, vliv oddlužovací novely, ale i zákonů Lex Covid I. a Lex Covid II. a nakonec očekávané „transpoziční novely“ bude popsáno v poslední kapitole.

---

¹⁵⁶ STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

5. VLIV ZÁKONA Č. 191/2020 SB. LEX COVID I. A ZÁKONA Č. 460/2020 SB. LEX COVID II. NA PRÁVNÍ ÚPRAVU ODDLUŽENÍ

Tato diplomová práce má přiblížit nejen problematiku změn v oddlužení způsobených oddlužovací novelou, ale právě i zákony Lex Covid I. a Lex Covid II. Tyto zákony byly přijaty začátkem roku 2020 v reakci na koronavirovou epidemii, která naši společnost postihla. Epidemie onemocnění COVID-19, která byla způsobena koronavirem SARS-CoV-2 zasáhla společnost v různých sférách a výjimkou nebyly ani insolvence. Dokonce její vliv na ekonomickou zdatnost osob v probíhajících oddluženích byl velmi markantní. Zákony Lex Covid I. a Lex Covid II. byly poměrně rychlou a výstižnou reakcí na společenské a ekonomické problémy, které tato epidemie způsobila.

5.1. LEX COVID I.

Lex Covid I. neboli celým názvem zákon č. 191/2020 Sb., *o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu*, byl přijat v dubnu roku 2020 a nabyl účinnosti dne 24. 4. 2020. Tento zákon byl, jak z jeho názvu vyplývá, přijat za účelem zmírnění vlivu epidemie koronaviru na osoby v insolvenčním řízení. Zákon Lex Covid I., stejně tak jako následující Lex Covid II. byly zamýšleny jako předpisy povahy dočasné, jelikož nikdo nepředpokládal, že koronavirová epidemie bude trvat aktuálně již přes 2 roky.

Tento zákon upravuje především zmírnění procesních postupů v insolvenčním řízení, jako jsou například prominutí zmeškání lhůty, zvláštní opatření ve vztahu k povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh, zvláštní opatření ve vztahu k plnění splátkového kalendáře a další úlevy v rámci insolvenčního řízení. Zákon Lex Covid I. rovněž upravuje institut mimořádného moratoria, který byl do insolvenčního zákona zakotven vložním § 127a¹⁵⁷

---

¹⁵⁷ Zákon č. 191/2020 Sb. o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu. (*dále jen „Lex Covid I.“*).

Jelikož se tato diplomová práce zabývá především vlivem právní úpravy na oddlužení fyzických osob, nebude tomu jinak ani u posuzování vlivu zákona Lex Covid I.

5.1.1. Potřeba přijetí zákona Lex Covid I.

Jak je již výše zmíněno, přijetí zákona Lex Covid I. bylo reakcí na aktuální společenský stav způsobený koronavirovou epidemií. Dne 6. 3. 2020 přijalo Ministerstvo zdravotnictví na základě zákona o ochraně veřejného zdraví mimořádné opatření proti epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku, v jehož důsledku byla lidem, kteří se vraceli z Itálie, nařízena čtrnáctidenní karanténa. Nicméně epidemie se začala lokálně rychle šířit, a tak bylo Krajskou hygienickou stanicí Olomouckého kraje přijato další mimořádné opatření, které zásadně ovlivnilo a omezilo běžný život ve vybraných oblastech v okolí Litovle a Uničova. Došlo k úplné izolaci této oblasti vůči okolnímu světu a místním obyvatelům byl nařízen zákaz pohybu. Situace se ale i nadále zhoršovala a epidemie se i přes izolaci určitých oblastí šířila. Vláda ČR nakonec přistoupila k radikálnímu opatření a 12. 3. 2020 vyhlásila nouzový stav pro území celé České republiky. V důsledku těchto událostí došlo k zásadnímu omezení pohybu občanů na území České republiky, a to mělo za důsledek narušení každodenního života osob, zejména v oblasti stálých příjmů ze zaměstnání. Byl omezen provoz České pošty, přičemž některé její pobočky byly zcela uzavřeny. Další zásadní dopad měla epidemie koronaviru na osoby zaměstnané v pohostinství a hoteliérství, kde se provoz zcela zastavil. Někteří zaměstnanci byli kvůli ekonomickým problémům propuštěni, jiní byli nuceni setrvat mimo pracovní provoz. Ovlivněni byli i živnostníci, kteří nemohli vykonávat svou činnost, a ucházel jim zisk.¹⁵⁸

V důsledku výše zmíněných okolností byl vliv koronavirové epidemie na insolvenční právo očekávaný. Zejména v souvislosti s dlužníky, kteří se v oddlužení, již nacházeli a byla narušena jejich schopnost splácet své závazky i nadále ve stejné výši.¹⁵⁹

---

¹⁵⁸ Důvodová zpráva k zákonu č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu (*Lex Covid I.*). Obecná část, bod 1. Zhodnocení platného právního stavu. Beck-online [online] ze dne 31. 3. 2020.

¹⁵⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu (*Lex Covid I.*). Obecná část, bod 1. Zhodnocení platného právního stavu. Beck-online [online] ze dne 31. 3. 2020.

5.2. JEDNOTLIVÉ ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODDLUŽENÍ ZPŮSOBNÉ ZÁKONEM LEX COVID I.

Jednotlivé změny v právní úpravě oddlužení jsou upraveny v § 11–17 zákona č. 191/2020 Sb. Kromě zvláštních opatření upravených v hlavě třetí zákona Lex Covid I. se insolvenčního řízení týká rovněž § 5, který upravuje prominutí zmeškání lhůty v insolvenčním řízení. Zákon Lex Covid I. také zakotvil vložení § 127a insolvenčního zákona, upravující mimořádné moratorium. Tato změna je upravena v § 32 zákona Lex Covid I.¹⁶⁰

5.2.1. Prominutí zmeškání lhůty v insolvenčním řízení

Insolvenční zákon podle § 83 neumožňuje prominutí zmeškání lhůty v insolvenčním řízení. Nemožnost prominout zmeškání lhůty zakotvená insolvenčním zákonem je odůvodněna snahou o rychlost insolvenčního řízení podle § 5 písm. a) InsZ. Nicméně zákon Lex Covid I. v této problematice upřednostňuje ochranu práv účastníků řízení po dobu koronavirové epidemie. Oproti § 2 zákona Lex Covid I. se tato výjimka vztahuje pouze na zmeškání lhůty. Nevztahuje se na zmeškání soudního jednání ani na schůzi věřitelů nebo přezkumné jednání. Ustanovení § 83 za středníkem, které zní: „*totéž platí, jde-li o zmeškání soudního jednání, včetně zmeškání schůze věřitelů nebo přezkumného jednání.*“ tedy není ustanovením § 5 zákona Lex Covid I. dotčeno. Zákon Lex Covid I. v tomto případě působí jako norma *lex specialis* oproti insolvenčního zákonu.¹⁶¹

Nicméně pokud se jedná o incidenční spory v rámci insolvenčního řízení, § 83 InsZ se nepoužije. V tomto případě je subsidiárně použitelný § 58 o.s.ř. na základě usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 1. 2013. Vrchní soud ve svém rozhodnutí zdůraznil, že § 83 insolvenčního zákona se nevztahuje na incidenční řízení, a to s ohledem na výlukou z použití tohoto ustanovení výslovně stanovenou v § 160 odst. 3 InsZ.¹⁶²

¹⁶⁰ Zákon č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

¹⁶¹ JANOUŠKOVÁ, Anežka. § 5. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář.* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁶² Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 11 VSOL 83/2012.

Pokud tedy dojde ke zmeškání lhůty v incidenčním sporu, není možné postupovat podle § 5 zákona Lex Covid I., který je v poměru speciálním k § 83 insolvenčního zákona. Incidenční spory se v případě zmeškání lhůty budou řídit § 2 zákona Lex Covid I., který navazuje na zákonnou úpravu v § 58 o.s.ř.¹⁶³

V odstavci prvním ustanovení § 5 zákona Lex Covid I. jsou vymezeny materiální podmínky, za jejichž splnění insolvenční soud prominutí zmeškání lhůty připustí. Pokud jsou podmínky podle § 5 odst. 1 zmiňovaného zákona naplněny, insolvenční soud musí o prominutí zmeškání lhůty rozhodnout vždy. Není zde ponechán prostor pro úvahu soudu.¹⁶⁴

Podmínky, které musí být podle § 5 zákona Lex Covid I. splněny, aby mohlo být soudem prominuto zmeškání lhůty jsou následující. První z nich je podmínka, že ke zmeškání muselo dojít v důsledku omezení vycházejících z mimořádných opatření při koronavirové epidemii, která znemožnila nebo podstatně ztížila učinění úkonu. Druhou podmínkou je včasné podání žádosti, a to do 7 dní od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při koronavirové epidemii, na základě, kterého bylo osobě znemožněno nebo podstatně ztíženo učinit předmětný zmeškaný úkon. Věta druhá § 5 odst. 2 stanoví, že lhůta pro podání žádosti neskončí dříve, než 7 dní po ukončení nebo zrušení nouzového stavu. Spolu s touto žádostí musí být spojen zmeškaný úkon. Tyto podmínky se neuplatní v případě, že se zmeškaný úkon týká věci, o které již bylo rozhodnuto, nebo jsou-li zmeškaným úkonem námitky či odvolání, pokud rozhodnutí, proti němuž směřují, nabylo právní moci. V případě, že je žádost o prominutí zmeškání lhůty podána za těchto okolností, nepřihlíží se k ní. Příslušným soudem k rozhodnutí o této žádosti je soud, jenž je příslušný k projednání úkonu, který byl zmeškan, a rozhodnout o něm. Jedná se o soud prvního stupně s výjimkou, pokud jde o odvolání podle § 93 InsZ. Pokud bylo ve věci podáno odvolání podle § 93 InsZ, rozhoduje o prominutí zmeškání lhůty

---

¹⁶³ JANOUŠKOVÁ, Anežka. § 5. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁶⁴ JANOUŠKOVÁ, Anežka. § 5 odst. 1. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

odvolací soud. Soud, který rozhodl o prominutí zmeškání lhůty, nemusí své usnesení odůvodnit a odvolání proti takovému není přípustné.¹⁶⁵

5.2.2. Zvláštní opatření ve vztahu ke zvláštnímu způsobu doručení v insolvenčním řízení

Doručování v insolvenčním řízení je upravené v § 71 a následujících InsZ. Nejpodstatnější odlišností od klasického postupu při soudním doručování je zásada doručování písemností zveřejněním v insolvenčním rejstříku. Tato odlišnost je odůvodněna hlavně velkým množstvím písemností, které je v průběhu insolvenčního řízení potřeba doručovat, a snahou jejich doručování urychlit. Insolvenční zákon ale v některých situacích upravuje zvláštní způsob doručení, a to v případech, kdy se písemnost doručuje přímo konkrétní osobě, případně do vlastních rukou adresáta podle § 75 InsZ. Insolvenční soud má povinnost doručovat zvlášť nebo do vlastních rukou, pokud tak zákon výslovně stanoví. Ustanovení § 75 odst. 2 stanoví, že zvlášť se doručuje dlužníkovi, osobám, které mají právo podat opravný prostředek, rovněž osobám, o jejichž podání insolvenční soud rozhoduje, a také osobám, kterým se v insolvenčním řízení ukládá povinnost něco vykonat. Povinnost insolvenčních soudů doručovat jednotlivým osobám může být spojena s vysokou administrativní zátěží.¹⁶⁶

V důsledku koronavirové epidemie byl předpokládán vyšší nápor na insolvenční soudy, a proto se zákonodárce rozhodl ulevit insolvenčním soudům od administrativní zátěže spojené s individuálním doručováním a v § 11 zákona č. 191/2020 Sb. omezil okruh osob, kterým se bude v rozhodné době doručovat v insolvenčním řízení zvlášť.¹⁶⁷

---

¹⁶⁵ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID – ČÁST II. – CO?* [online]. insolvenznizona.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvenznizona.cz/clanky/lex-covid-cast-ii-co/>.

¹⁶⁶ JANOUŠKOVÁ, Anežka. § 11. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁶⁷ JANOUŠKOVÁ, Anežka. § 11. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

Zákon č. 191/2020 Sb. v § 11 stanoví, že:

Neurčí-li insolvenční soud nebo nestanoví-li insolvenční zákon odchylně od § 75 odst. 2 insolvenčního zákona jinak, doručuje se písemnost v insolvenčním řízení zvlášť pouze dlužníku, osobám, o jejichž podání insolvenční soud rozhoduje, a osobám, které mají v insolvenčním řízení něco vykonat; § 75 odst. 2 insolvenčního zákona se nepoužije. Věta první se použije v době ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do uplynutí 12 měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii.¹⁶⁸

Oproti obecné úpravě se tedy nedoručuje zvlášť pouze osobě, která má právo podat proti konkrétnímu rozhodnutí opravný prostředek, nejedná-li se zároveň o některou z osob, které se podle § 11 zákona č. 191/2020 Sb. Následkem uvedené změny je především to, že osobám, které jsou oprávněny k podání opravného prostředku, neběží lhůta k podání tohoto prostředku od okamžiku doručení písemnosti osobě zvláštním způsobem, ale až od okamžiku, kdy byla písemnost zveřejněna v insolvenčním rejstříku.¹⁶⁹

5.2.3. Zvláštní opatření ve vztahu k povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh

Ustanovení § 12 zákona č. 191/2020 Sb. se týká výhradně právnických a fyzických podnikajících osob, nicméně se jedná o změnu tak zásadní, že autorka považuje za vhodné ji stručně zmínit i přes to, že je tato práce zaměřena na oddlužení fyzických osob.

Účinností zákona Lex Covid I. došlo k suspendování povinnosti podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dlužník dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku podle § 98 odst. 1 InsZ. Povinnost podat insolvenční návrh je odložena na dobu ode dne účinnosti zákona Lex Covid I. do uplynutí šesti měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádných opatření proti koronavirové epidemii, nejpozději však do 31. prosince 2020.¹⁷⁰

¹⁶⁸ § 11 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

¹⁶⁹ JANOUŠKOVÁ, Anežka. § 11. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁷⁰ § 12 odst. 1, odst. 2 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

Nicméně z tohoto ustanovení, kdy se vylučuje použití § 98 odst. 1 InsZ věta první existují dvě výjimky. První výjimkou je situace, kdy úpadek dlužníka nastal před přijetím mimořádného opatření při koronavirové epidemii, tedy před přijetím prvního z nich dne 12. března 2020. Druhou výjimkou je situace, kdy na úpadek dlužníka měla částečně vliv okolnost související s mimořádným opatřením, ale sama o sobě neměla za následek znemožnění nebo podstatné ztížení schopnosti plnit peněžité závazky.¹⁷¹

Zajímavostí ze zahraničí je, že podobný zákon v Německu současně stanovuje, že suspendování povinnosti podat dlužnický insolvenční návrh se nevztahuje na dlužníky, u kterých je důvodný předpoklad, že platební neschopnost způsobenou koronavirovou epidemií nepřekonají. Odložení povinnosti podat dlužníka podat insolvenční návrh se tedy na území Německa týká jen společností, které se dostanou do úpadku na základě okolností způsobených koronavirovou epidemií, a přitom se u nich předpokládá předejití platební neschopnosti po skončení mimořádných opatření.¹⁷²

5.2.4. Zvláštní opatření ve vztahu k insolvenčním návrhům podávaným věřiteli

Zákon Lex Covid I. v § 13 odstavcích 1, 2 a 3 vymezuje suspenzi práva věřitele podat insolvenční návrh.¹⁷³ Toto ustanovení má poskytovat dočasnou ochranu dlužníkům tím, že v určeném časovém období, tedy ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 31. srpna 2020 insolvenční soud nebude přihlížet k insolvenčním návrhům, které podají věřitelé. Ochrana zprostředkována zákonem Lex Covid I. se vztahuje plošně na všechny potenciální dlužníky bez ohledu na příčinu či období vzniku jejich úpadku. Z praktického hlediska se na věřitelské podané návrhy bude hledět, jako by nebyly podány. Nicméně stejně jako vícero změn způsobených tímto zákonem, je i odložení práva věřitele podat insolvenční

---

¹⁷¹ ZEŽULKA, Ondřej. § 12 odst. 1. In: DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁷² PROUZA, Jiří. *Lex COVID: Krizová insolvenční opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/lex-covid-krizova-insolvenncni-opatreni-ke-zmirneni-dopadu-pandemie-koronaviru-111033.html>.

¹⁷³ § 13 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

návrh dočasné, tedy nic jim nebrání v tom, aby podali nový insolvenční návrh po 31. 8. 2020. Opatření rovněž nezasahuje do práv věřitele vymáhat své pohledávky mimo rámec insolvenčního řízení, tedy například započtením pohledávek, zajištěním nebo ve vykonávacím či exekučním řízení.¹⁷⁴

5.2.5. Zvláštní opatření ve vztahu k plnění splátkového kalendáře

Plnění splátkového kalendáře je způsobem oddlužení, kterým bylo možné řešit dlužníkův úpadek do 31. 5. 2019. Zákon Lex Covid I. upravuje změnu průběhu plnění splátkového kalendáře ve svém § 14.

Ustanovení § 14 zákona Lex Covid I. se tedy vztahuje pouze na oddlužení plněním splátkového kalendáře, která probíhají v režimu podle insolvenčního zákona účinného právě do 31. května 2019. Zvláštní opatření je zaměřeno na úpravu podmínek pro změnu rozhodnutí o schválení oddlužení výše stanoveným způsobem při podstatné změně okolností, které jsou rozhodující pro výši dlužníkových měsíčních splátek a jejich dalšího trvání. Hlavním cílem tohoto zvláštního opatření je vyloučení pravidel zakotvených v § 398 odst. 4 v rámci rozhodování o změně rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře. Na základě změny provedené zákonem č. 191/2020 Sb., tedy změny rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, insolvenční soud rozhodne jen za podmínek stanovených v § 407 odst. 3 InsZ. Insolvenční soud přihlédne k tomu, zda došlo k podstatné změně okolností, které jsou rozhodující pro výši a další trvání stanovených měsíčních splátek, a tudíž ke změně rozhodnutí o schválení oddlužení. Všechny skutečnosti uvedené v § 398 odst. 4 InsZ nemají po dobu stanovenou zákonem Lex Covid I. rozhodující význam. Zjištění opírající se o níže uvedené skutečnosti přestávají být relevantními.¹⁷⁵ Jedná se o:

1. důvodný předpoklad učiněný se zřetelem ke všem okolnostem, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé, bude stejná nebo vyšší než 50 %

---

¹⁷⁴ PROUZA, Jiří. Lex COVID: Krizová insolvenční opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru [online]. epravo.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/lex-covid-krizova-insolvencni-opatreni-ke-zmirneni-dopadu-pandemie-koronaviru-111033.html>.

¹⁷⁵ ZEŽULKA, Ondřej. § 14 odst. 1. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

jejich pohledávek, anebo stejná nebo vyšší než hodnota plnění, na které se tyto věřitelé s dlužníkem dohodli,

2. důvody vedoucí k úpadku dlužníka,

3. celková výše dlužnických závazků,

4. dosavadní a očekávaná výše dlužnických příjmů,

5. opatření, která dlužník činí k zachování a zvýšení svých příjmů a ke snížení svých závazků, i

6. doporučení věřitelů¹⁷⁶

Opatření upravující změnu rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře je časově omezené. Ustanovení § 14 odst. 1 zákona Lex Covid I. týkající se časového omezení stanoví, že:

„(1) V oddlužení plněním splátkového kalendáře v insolvenčním řízení, které bylo zahájeno a v němž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku dlužníka do 31. května 2019, se v případě rozhodnutí podle § 407 odst. 3 insolvenčního zákona, bylo-li toto rozhodnutí vydáno v období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do uplynutí 12 měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, nepoužije § 398 odst. 4 insolvenčního zákona.“¹⁷⁷

Odstavec 2 § 14 popisovaného zákona umožňuje v oddlužení plněním splátkového kalendáře zahájeném do 30. června 2017 podle § 407 odst. 3 InsZ vydat rozhodnutí o stanovení jiné výše měsíčních splátek bez svolání schůze věřitelů na základě žádosti dlužníka.¹⁷⁸

Toto ustanovení se promítá do celé řady dalších ustanovení, které se tím pádem nepoužijí. Konkrétně lze poukázat na historická znění § 399 odst. 1 část věty druhé za středníkem, § 399 odst. 3 část věty za středníkem, § 400 odst. 1 věta druhá a dále § 401 odst. 4 a rovněž § 402 odst. 4 InsZ. Nesvolává se schůze věřitelů, tudíž se ani neprovádí distanční hlasování mimo schůzi věřitelů za účelem zjištění

---

¹⁷⁶ ZEŽULKA, Ondřej. § 14 odst. 1. In: DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁷⁷ § 14 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

¹⁷⁸ § 14 odst. 2 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

doporučení věřitelů. Zajímavostí je, že výše uvedený procesní postup byl do insolvenčního zákona vložen v reakci na hospodářskou krizi v roce 2009, tedy zákonem č. 217/2009 Sb. označovaným jako „protikrizová novela“.¹⁷⁹

Třetí odstavce § 14 zákona Lex Covid I. je poměrně nezávislý na předchozích dvou a brání zrušení schváleného oddlužení z důvodu výpadku příjmů, jenž byl způsoben v důsledku okolnosti související s mimořádným opatřením při koronavirové epidemii podle paragrafu 1, odstavce druhého zákona Lex Covid I. Oproti odstavci třetímu je účelem prvních dvou odstavců poskytnout větší a volnější prostor k úpravě splátkové povinnosti dlužníka.¹⁸⁰

5.2.6. Zvláštní opatření ve vztahu k podmínkám osvobození dlužníka od placení pohledávek

Poslední změnou charakteru zvláštního opatření, která bude v této kapitole přiblížena je zvláštní opatření ve vztahu k podmínkám osvobození dlužníka od placení pohledávek, které je upraveno v § 15 zákona Lex Covid I.

Toto ustanovení stanovuje odlišné pravidlo od zákonné úpravy insolvenčního zákona, pro přiznání osvobození od placení části pohledávek, které nebyly v oddlužení uspokojeny, a to i pod požadovanou 30 % hranici, jak vyžadovala právní úprava účinná do 31. 5. 2019. Nebo nižší uspokojení než 50 % dlužnických pohledávek v případě, že soud vydal rozhodnutí podle § 398 odst. 4 nebo podle ustanovení § 407 odst. 3 InsZ, nebo nižší než hodnota plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli.¹⁸¹

Jedná se o ochranné pravidlo, jehož účelem je zajistit úspěšné oddlužení s výsledkem přiznání osvobození od placení zbylých pohledávek podle tehdejšího § 415 InsZ i dlužníkům, jejichž příjmy byly negativně zasaženy krizí způsobenou

---

¹⁷⁹ ZEŽULKA, Ondřej. § 14 odst. 2. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁸⁰ ZEŽULKA, Ondřej. § 14 odst. 3. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁸¹ § 15 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

koronavirovou epidemií. Znění § 15 zákona Lex Covid I. se oproti § 415 InsZ ve znění do 31. května 2019 obsahově liší pouze třemi rozdíly, přičemž prvním z nich je zrušení podmínky dosažení vyššího uspokojení v oddlužení nežli v konkursu. Druhým rozdílem je nově zavedena vyvratitelná právní domněnka, která vylučuje zavinění dlužníka v okolnostech, které byly způsobeny přijetím mimořádných opatření orgány veřejné moci. Poslední změnou je skutečnost, že znění § 15 odst. 1 zákona Lex Covid I. pojednává pouze o oddlužení plněním splátkového kalendáře. Je možné tedy tvrdit, že tyto změny nejsou vyloženě revolučního charakteru.¹⁸²

Znění § 15 odst. 2 zákona Lex Covid I. uvádí že dlužník musí prokázat, že nesplnil zákonné podmínky pro osvobození od placení zbytku svých pohledávek v důsledku okolností, které sám nezavinil. Nicméně znění téhož paragrafu zakládá vyvratitelnou právní domněnku, která dlužníkům usnadňuje prokázání nezaviněného jednání. Další podmínkou k uplatnění vyvratitelné právní domněnky nezavinění je skutečnost, že dlužník nezavinil okolnosti, ke kterým došlo na základě přijatých mimořádných opatření při koronavirové epidemii.¹⁸³ Konkrétní znění § 15 odst. 2 zákona Lex Covid I. zní:

„(2) Odstavec 1 platí za předpokladu, že dlužník prokáže, že této hodnoty plnění nebylo dosaženo v důsledku okolností, které nezavinil. Má se za to, že dlužník nezavinil okolnosti, ke kterým došlo v důsledku omezení plynoucího z mimořádného opatření při epidemii, případně jiného opatření přijatého Českou republikou v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS CoV-2, a které znemožňovaly nebo podstatně ztěžovaly plnění povinností podle schváleného způsobu oddlužení.“¹⁸⁴

---

¹⁸² ZEŽULKA, Ondřej. § 15 odst. 1. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁸³ ZEŽULKA, Ondřej. § 15 odst. 2. In. DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila, ŠTIKA, Martin, ZEŽULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁸⁴ § 15 odst. 2 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

Zákon Lex Covid I. v § 15 odstavci třetím deroguje pravidla stanovená v § 415 věty první a druhé InsZ účinného do 31. 5. 2019. Podmínky uvedeny § 415 výše zmíněného znění insolvenčního zákona se tedy nepoužijí.¹⁸⁵

5.2.7. *Mimořádné moratorium*

Mimořádné moratorium je dalším institutem, který se týká výhradně podnikající fyzické osoby, a jak je již výše zmíněno, tato diplomová práce se týká především oddlužení fyzických osob, a proto bude tento institut rozebrán pouze stručně.

Jak je popsáno v bodu 5. 2. 3 této diplomové práce, věřitelé jsou omezeni v podávání insolvenčních návrhů, nicméně stále mají právo vymáhat své pohledávky mimo insolvenční řízení.

Mimořádné moratorium, institut dočasného charakteru byl do insolvenčního zákona vložen pod § 127a. Jeho účelem je poskytnutí dodatečné ochrany dlužníkům, kteří byli zasaženi koronavirovou epidemií, a to především proti věřitelům, kteří budou své pohledávky vymáhat mimo insolvenční řízení. Návrh na mimořádné moratorium jsou oprávněni podat podnikatelé, kteří nebyli k 12. březnu 2020 v úpadku, a to v době do 31. srpna 2020. Podnikatelé mají právo podat návrh jak před zahájením insolvenčního řízení, tak i po. Vyhlášení mimořádného moratoria má podobné účinky, jako moratorium klasické podle insolvenčního zákona. Mimořádné moratorium bude dlužníky chránit před prohlášením úpadku, zajištěním či výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Zásadním rozdílem mimořádného moratoria oproti moratoriu klasickému spočívá v tom, že k jeho vyhlášení není zapotřebí souhlas většiny dlužnických věřitelů. Souhlas většiny věřitelů je u mimořádného moratoria nahrazen čestným prohlášením dlužníka, které dokazuje jeho poctivý záměr. Mimořádné moratorium je možné vyhlásit na dobu až tří měsíců. Doba trvání mimořádného moratoria může být prodloužena o další tři měsíce, ovšem pouze za předpokladu, že k tomu dá souhlas většina věřitelů. Podle zákona Lex Covid I. mimořádné moratorium skončí

---

¹⁸⁵ § 15 odst. 3 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno, pokud dlužník nenavrhne jeho prodloužení se souhlasem většiny věřitelů.¹⁸⁶

Dle § 127a odst. 10 InsZ mimořádné moratorium skončí rovněž tím, že insolvenční soud na dlužníkův návrh rozhodne o jeho skončení nebo vyhlásí moratorium podle § 115 InsZ. Mimořádné moratorium může dle § 127a odst. 10 InsZ skončit rovněž na základě dlužníkova návrhu rozhodnutím insolvenčního soudu. Pokud mimořádné moratorium skončí uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno, nebo na základě dlužníkova návrhu rozhodnutím insolvenčního soudu, vyškrtně následně insolvenční soud dlužníka ze seznamu dlužníků a údaje o něm v insolvenčním rejstříku zneprístupní, a to bez zbytečného odkladu.¹⁸⁷

5.3. LEX COVID II.

Zákon č. 460/2020 kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) neboli Lex Covid II. nabyl účinnosti 13. 11. 2020 a jeho účelem je reagovat na plošné zhoršování koronavirové epidemie a upravit dočasné změny zakotvené zákonem č. 191/2020 Sb.

Začátkem podzimu roku 2020 se začala epidemiologická situace znovu zhoršovat a přišla druhá vlna koronavirové epidemie. Od září roku 2020 opět docházelo k přijímání velkého množství omezujících opatření, jež mají přímé dopady na různé sektory ekonomiky a celé společnosti. Nejprve Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s krajskými hygienickými stanicemi vydávaly mimořádná opatření proti epidemii podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Situace se ale i nadále zhoršovala, a tak vláda dne 5. října 2020 vyhlásila nouzový stav pro území celé České republiky. Následně přijala krizová

---

¹⁸⁶ PROUZA, Jiří. Lex COVID: *Krizová insolvenční opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 8. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/lex-covid-krizova-insolvenčni-opatreni-ke-zmirneni-dopadu-pandemie-koronaviru-111033.html>.

¹⁸⁷ § 127a odst. 10 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

opatření obsahující omezení podle § 5 a § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.¹⁸⁸

Podobná situace nastala již na jaře roku 2020 a tehdy na ni bylo reagováno dílčími změnami v insolvenčním právu. Zákonná úprava, kterou zákonodárce reagoval na první vlnu koronavirové epidemie, je popsána v předešlých bodech. Byla přijata zvláštní opatření upravená zákonem 191/2020 Sb. Nicméně tato opatření byla přijata s tím, že se společenská situace po první vlně epidemie uklidní. Platnost velké části opatření byla časově omezena do konce roku 2020. Naneštěstí v září 2020 začala koronavirová epidemie opět sílit, a to znovu přineslo nezbytná omezení, která způsobila problémy zejména ve vybraných ekonomických oblastech. O situaci, která nastala v září 2020, můžeme tvrdit, že byla mnohem závažnější než ta, která přišla na začátku tohoto roku, jelikož fyzické i právnické osoby své úspory již z velké části, ne-li zcela vyčerpaly.¹⁸⁹

Zákonodárce odůvodnil přijetí zákona Lex Covid II. v důvodové zprávě tak, že má v krátkém čase reagovat na ty nejzásadnější problémy, které se s příchodem druhé vlny epidemie znovu objevily. Na rozdíl od přijatého zákona Lex Covid I. zákon Lex Covid II. preferuje jednotlivé, dílčí a více cílené změny. Plošná či radikální opatření, jimiž jsou například suspendování práva podání věřitelského insolvenčního návrhu zákonodárce postavil stranou.¹⁹⁰

5.3.1. Opatření přijatá zákonem Lex Covid II.

Opatření přijatá zákonem Lex Covid II. můžeme rozdělit do tří skupin, na ta, která jsou přijímána na přechodnou dobu a jsou upravena v zákonech

---

¹⁸⁸ Důvodová zpráva k zákonu č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). (*Lex Covid II.*). Obecná část, bod 1. Zhodnocení platného právního stavu. Beck-online. [online] ze dne 19. 10. 2020.

¹⁸⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). (*Lex Covid II.*). Obecná část, bod 1. Zhodnocení platného právního stavu. Beck-online. [online] ze dne 19. 10. 2020.

¹⁹⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). (*Lex Covid II.*). Obecná část, bod 2. Odůvodnění hlavních principů a nezbytnosti navrhované právní úpravy. Beck-online. [online] ze dne 19. 10. 2020.

Lex Covid I a Lex Covid II., dále ta, která přímo mění insolvenční zákon, ovšem rovněž na dobu přechodnou. Třetí skupinou opatření, která byla přijata zákony Lex Covid, je ta, která byla včleněna do insolvenčního zákona bez časového omezení.¹⁹¹

Přijetím zákona Lex Covid II. došlo především k prodloužení lhůt u zvláštních opatření, která byla zavedena již zákonem Lex Covid. I. Pro účely této diplomové práce zde budou zmíněny změny opatření, které jsou rozebrány výše v bodech 5. 2. 1. a následujících.

Prvním je opatření ustanovené § 5 zákona Lex Covid I., prominutí zmeškání lhůty v insolvenčním řízení. Toto opatření zůstává po přijetí zákona Lex Covid II. i nadále platné, ale ne v důsledku přijetí zákona Lex Covid II. Zůstává platné z toho důvodu, že mimořádná opatření při koronavirové epidemii, na které je toto ustanovení vázáno, v té době ještě neskončila.¹⁹²

Níže budou popsány jednotlivé změny způsobené přijetím zákona Lex Covid II., ale i samotného insolvenčního zákona.

První změnou, kterou zapříčinilo přijetí zákona č. 460/2020 Sb., je změna § 12 zákona 191/2020 Sb. Ustanovení § 12 pojednává o zvláštním opatření ve vztahu k povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh, přičemž zákon Lex Covid I. odkládá dlužníkovu povinnost podat insolvenční návrh na dobu ode dne účinnosti zákona Lex Covid I. do uplynutí šesti měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádných opatření proti koronavirové epidemii, nejpozději však do 31. prosince 2020.¹⁹³ Zákon Lex Covid II. určil prodloužení lhůty stanovené zákonem Lex Covid I., 30. června 2021.¹⁹⁴

Kromě prodloužení lhůty, ve které nemá povinná osoba podle § 98 InsZ povinnost podat insolvenční návrh k dalším změnám, v tomto paragrafu přijetím

---

¹⁹¹ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 11. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

¹⁹² JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 11. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

¹⁹³ § 12 odst. 1, odst. 2 zákona č. 191/2020 Sb. Lex Covid I.

¹⁹⁴ Čl. I. bod 1. zákona č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). (dále jen „Lex Covid II.“).

zákonu Lex Covid II. nedošlo. Oproti § 12 k prodloužení lhůty stanovené ustanovením § 13 zákonodárce záměrně nepřistoupil, tudíž po uplynutí lhůty, která právo věřitelů na podání insolvenčního návrhu suspenduje, mohou věřitelé i po přijetí Lex Covid II. proti dlužníkovi podat insolvenční návrh. Lhůta stanovená zákonem Lex Covid I. uplynula dne 31. 8. 2020, tedy věřitelé mohou insolvenční návrhy znovu podávat již od 1. 9. 2020.¹⁹⁵

Další změnou provedenou zákonem Lex Covid II. je doplnění § 14 zákona Lex Covid I. Zákonodárce § 14 odst. 3 doplnil o slova: „*případně jiným opatřením přijatým Českou republikou do 30. června 2021 v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS CoV-2.*“¹⁹⁶ Zákonodárce tímto rozšířil okruh mimořádných opatření, která mohou představovat relevantní skutečnosti pro nezrušení schváleného oddlužení. Znění zákona Lex Covid I. bylo omezené na mimořádná opatření uvedená v § 1 která se týkala pouze roku 2020.¹⁹⁷

5.3.2. Změna insolvenčního zákona způsobená zákonem Lex Covid II.

Zákon Lex Covid II. ve své druhé části upravuje změnu insolvenčního zákona. První změnou insolvenčního zákona způsobnou zákonem Lex Covid II. je změna vloženého § 127a, mimořádného moratoria.

Jak je popsáno v bodě 5.2.7., vyhlášení mimořádného moratoria má podobné účinky jako moratorium klasické podle insolvenčního zákona. Mimořádné moratorium bude dlužníky chránit před prohlášením úpadku, zajištěním či výkonem rozhodnutí nebo exekucí.¹⁹⁸

Změna § 127a odst. 1 a odst. 2 spočívá v prodloužení lhůty, ve které mohou dlužníci požádat o mimořádné moratorium. Na základě změny způsobené zákonem č. 460/2020 Sb. v době do 30. 6. 2021 může dlužník, který je podnikatelem a který nebyl k 5. 10. 2020 v úpadku, podat návrh na mimořádné moratorium.¹⁹⁹ Nové

---

¹⁹⁵ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

¹⁹⁶ Čl. I. bod 2. zákona č. 460/2020 Sb. Lex Covid II.

¹⁹⁷ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

¹⁹⁸ PROUZA, Jiří. *Lex COVID: Krizová insolvenční opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/lex-covid-krizova-insolvencni-opatreni-ke-zmirneni-dopadu-pandemie-koronaviru-111033.html>.

¹⁹⁹ Čl. III bod 1., 2. zákona č. 460/2020 Sb. Lex Covid II.

znění odstavce třetího má zabránit tomu, aby podnikatelé využívali institutu mimořádného moratoria opakovaně. Tímto chtěl zákonodárce předejít možnému řetězení mimořádných moratorií. Podnikatelé, kteří využívají výše popsaného tříměsíčního mimořádného moratoria, na které zákonodárce určil kvalitativně nižší požadavky z důvodu zrychlení a zefektivnění přiznání ochrany, nemohou po jeho skončení podat nový návrh. Věřitelé musí získat souhlas věřitelů s jeho prodloužením. Poslední změnou ustanovení § 127a je změna odstavce 8, která byla velmi diskutovaná, a dokonce zapříčinila vrácení zákona Lex Covid II. Senátem. Touto změnou zákonodárce částečně upouští od podmínky doložení souhlasu většiny dlužníkových věřitelů s prodloužením mimořádného moratoria až o další 3 měsíce, a v případech, kdy bylo mimořádné moratorium vyhlášeno do 31. 8. 2020.²⁰⁰

Další významnou změnou, kterou zapříčinil zákon Lex Covid II. je změna § 418 odst. 7. Podle právní úpravy účinné do přijetí rozebíraného zákona platilo, že ke zrušení schváleného oddlužení musel insolvenční soud vždy nařídit jednání, a to dokonce i v tom případě, kdy zrušení navrhl sám dlužník. Na základě změny učiněné zákonem Lex Covid II. byla tato povinnost insolvenčního soudu zrušena. Insolvenční soudy mají nově možnost v jednoznačných situacích od jednání za účelem zrušení schváleného oddlužení upustit. Jak vyplývá z důvodové zprávy k tomuto zákonu, dle dosavadní praxe byla účast dlužníka na těchto jednáních spíše výjimkou než pravidlem.²⁰¹ Lex Covid II. změnil znění § 418 odst. 7 následovně. Insolvenční soud nařídí jednání ke zrušení schváleného oddlužení, pokud to navrhne insolvenční správce nebo věřitel nebo trvá-li na nařízení jednání dlužník. V druhé části nového znění § 418 odst. 7 je zakotvena nevyvratitelná domněnka, že dlužník na jednání netrvá, pokud se i přes výzvu insolvenčního soudu nevyjádří do 10 dnů ode dne, kdy mu byla výzva doručena. K jednání o zrušení schváleného oddlužení insolvenční soud předvolá dlužníka, insolvenčního správce, věřitelský výbor a věřitele, který zrušení oddlužení navrhl.²⁰²

---

²⁰⁰ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencnizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencnizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

²⁰¹ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencnizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencnizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

²⁰² Čl. III bod 5. zákona č. 460/2020 Sb. Lex Covid II.

Výzva dlužníkovi podle § 418 odst. 7 InsZ je obdobnou výzvou, jako výzva upravena § 115a OSŘ. Dlužník musí být insolvenčním soudem poučen o následcích, které nastanou marným uplynutím lhůty. V případě opožděného vyjádření platí, že dlužník na jednání netrvá, třebaže se vyjádřil opačně, a to 11. nebo pozdější den od doručení výzvy insolvenčním soudem. Nicméně ani tak není dotčeno právo insolvenčního soudu jednání přesto nařídit.²⁰³

5.3.3. Nepostižitelnost mimořádného finančního ohodnocení zdravotnického personálu v souvislosti s epidemií Covid-19

Mimořádné odměny zdravotníků v průběhu koronavirové epidemie byly rovněž velmi diskutovaným tématem, a tak bude tato problematika na závěr kapitoly pojednávající o zákonech Lex Covid alespoň okrajově rozebrána.

Zdravotníkům, kteří v průběhu koronavirové epidemie vykonávali často mnohem náročnější práci než obvykle, Ministerstvo zdravotnictví prostřednictvím zaměstnavatelů přidělilo mimořádné odměny, které byly součástí jejich platu. Zákodárce ale nevyvinul zvláštní režim pro tuto část příjmu, a tak byly započítávány do čisté mzdy při výpočtu srážky v insolvenčním řízení.²⁰⁴

Možností postihnout mimořádné odměny se zabýval Vrchní soud v Praze ve svém usnesení ze dne 5. 1. 2021, v němž vyslovil, že mimořádné COVID odměny nejsou mimořádným příjmem dle ustanovení § 412 odst. 1 písm. b) InsZ. Vrchní soud v Praze ve svém rozhodnutí uvádí: „*Odejmut některým zdravotníkům – dlužníkům v insolvenčním řízení – toto mimořádné finanční ocenění státu jen proto, že nedomyšleně novelizovaný IZ expressis verbis na takovou situaci prozatím vůbec nepamatuje, vnímá odvolací soud jako zjevnou nespravedlnost a amorálnost, již je třeba bez zbytečného prodlení napravit, neboť COVID-19 nepočká, než si vše „legislativně ošetříme“.*“²⁰⁵

Oproti tomu opačný názor zastává Vrchní soud v Olomouci, který ve svém usnesení ze dne 28. 4. 2021 vyslovil: „*Odměny zaměstnancům ve zdravotnictví*

²⁰³ JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvenznizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvenznizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

²⁰⁴ MATĚJKA, Petr. *Mimořádné COVID odměny zdravotníků v oddlužení* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 25. 10. 2021. [cit. 12. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/mimoradne-covid-odmeny-zdravotniku-v-oddluzeni-113691.html>.

²⁰⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 1. 2021, č.j. 4 VSPH 1515/202-B-35.

vyplácené za mimořádné pracovní nasazení v boji s pandemií COVID-19 jsou součástí mzdy, podléhají výkonu rozhodnutí nebo exekuci a náleží do oddlužení.“²⁰⁶

Jak je patrné, tak Vrchní soudy zastávají zcela odlišné názory v náhledu na problematiku mimořádných COVID odměn, tedy zda podléhají srážkám v insolvenčním řízení, či nikoliv. Zákonodárce odpověděl na rozpory v této problematice přijetím zákona č. 286/2021 Sb., *kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony*, jímž byl do zákona č. 191/2020 Sb. vložen § 24a, který s účinností od 31. 7. 2021 stanoví, že mimořádná COVID odměna zaměstnanců nebo příslušníků složky integrovaného záchranného systému nebo kritické infrastruktury udělená za plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními a mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví v době koronavirové epidemie podléhá výkonu rozhodnutí nebo exekuci pouze z jedné poloviny.²⁰⁷

5.4. TRANSPOZIČNÍ NOVELA

Závěrem páté kapitoly této diplomové práce bude zpracována takzvaná transpoziční novela insolvenčního zákona. Jedná se o novelu, jejímž účelem je transponovat do českého právního řádu *Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023 ze dne 20. června 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (směrnice o restrukturalizaci a insolvenci).*

Autorka transpoziční novelu neuvádí v základní osnově této diplomové práce, jelikož od jejího vytvoření uplynul déle než rok a tou dobou byly odbornou veřejností diskutovány výše popsané zákony Lex Covid, tudíž k transpoziční novele nebylo uváděno příliš mnoho informací. Nicméně situace se změnila, jelikož tato novela insolvenčního zákona nebyla na základě směrnice EU transponována v požadované lhůtě, což činí problematiku ohledně transpoziční novely velmi

---

²⁰⁶ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 4. 2021, č.j. 2 VSOL 166/2021-B-18.

²⁰⁷ Část 8. Čl. XI, § 24a zákona č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

aktuální. A jelikož tato práce pojednává o vlivu novelizací na právní úpravu oddlužení, je přinejmenším zajímavé rozebrat dílčí aspekty této novely, které se dřív nebo později do právního řádu České republiky promítnou.

Tato novela přímo nesouvisí se zákony Lex Covid I. a Lex Covid II., ale navazuje na jejich přijetí časovou souvislostí a některými instituty. Jak je zmíněno začátkem této diplomové práce, transpoziční novela měla být do českého právního řádu transponována ve stanovené lhůtě, k čemuž nedošlo, nicméně 3. 11. 2020 byl vcelku nečekaně návrh novely insolvenčního zákona vládou schválen, tudíž v této době bylo transponování evropské směrnice do právního řádu ČR na dobré cestě.

Nicméně po schválení návrhu zákona vládou začal legislativní vývoj přijetí transpoziční novely stagnovat. Návrh zákona byl rozeslán poslancům dne 4. 11. 2020 jako tisk 1073/0, přičemž lhůta pro implementaci předpisů EU byla určena do 17. 7. 2021. Následně Předseda Poslanecké sněmovny vyhlásil na návrh vlády stav legislativní nouze. Na základě žádosti vlády dne 4. 11. 2020 rozhodl, že předložený návrh zákona bude projednáván ve zkráceném jednání s vynecháním 1. čtení.²⁰⁸ Ve svém rozhodnutí č. 78 předseda Poslanecké sněmovny přikázal sněmovní tisk č. 1073 Ústavně právnímu výboru k projednání a stanovil mu nepřekročitelnou lhůtu pro předložení usnesení do 10. listopadu 2020 do 12.00 hodin.²⁰⁹

Ústavně právní výbor projednal návrh zákona a vydal dne 10. 11. 2020 usnesení č. 233, které bylo poslancům doručeno, jako tisk 1073/1. Ve svém usnesení Ústavně právní výbor konstatoval, že k projednávání sněmovního tisku č. 1073 nejsou splněny podmínky legislativní nouze podle § 99 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a doporučil Poslanecké sněmovně projednat návrh ve standardním legislativním procesu ve zkrácených lhůtách podle zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.²¹⁰

Projednávání návrhu zákona bylo zahájeno dne 12. 11. 2020 na 62. schůzi a usnesení o trvání stavu legislativní nouze nebylo schváleno. Následně Organizační výbor doporučil projednání návrhu zákona dne 19. 11. 2020 a určil

---

²⁰⁸ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 1073. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=1073&snzp=1>.

²⁰⁹ Rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny č.78, ze dne 4. listopadu 2020.

²¹⁰ Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 233 k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=8&ct=1073&ct1=1>.

zpravodajem Mgr. Marka Výborného a navrhl Ústavně právní výbor jako garanční. Projednávání sněmovního tisku č. 1073 bylo ukončeno s koncem volebního období.²¹¹

Od skončení volebního období nedošlo na poli projednání vládního návrhu zákona o začlenění směrnice o restrukturalizaci a insolvenční do insolvenčního zákona jeho novelizací k žádnému posunu.

5.4.1. Zhodnocení platného právního stavu před přijetím transpoziční novely

Transpoziční novela, jakož i zmiňovaná novela oddlužovací a také zákony Lex Covid I. a Lex Covid II., se zasloužily o řadu změn v právní úpravě oddlužení. Nicméně z důvodové zprávy právě k transpoziční novele vyplývá, že spousta dílčích problémů nebyla ani těmito novelami vyřešena. Stále existují překážky pro vstup do oddlužení, které jsou pro velký počet dlužníků nepřekonatelné. Nedostupnost možnosti řešení úpadku oddlužením se může začít naplno projevat ve chvíli, kdy fyzické osoby výrazněji pocítí ekonomické důsledky koronavirové pandemie. Skutečnost, že právní úprava oddlužení trpí určitými nedostatky je nejlépe patrná při srovnání platného znění insolvenčního zákona s koncepcí, která vyplývá ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023 ze dne 20. června 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (směrnice o restrukturalizaci a insolvenční). Směrnice o restrukturalizaci a insolvenční vybízí členské státy Evropské unie, aby přistoupily k rychlému a efektivnímu oddlužení jak pro podnikatele, tak i pro spotřebitele. České insolvenční právo tedy není v řadě podmínek stanovených insolvenčním zákonem v souladu s touto směrnicí.²¹²

Cílem novely insolvenčního zákona je úprava dílčích parametrů aktuální právní úpravy tak, aby bylo možné dosáhnout osvobození od placení zbývajících pohledávek v době 3 let. I po uplynutí tříleté doby běhu oddlužení ale bude možné dokončit proces zpeněžování majetkové podstaty dlužníka. Navrhovaná úprava

---

²¹¹ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 1073. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=1073&snzp=1>.

²¹² Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, který implementuje směrnici 2019/1023 o restrukturalizaci a insolvenční. Obecná část, 1. Zhodnocení platného právního stavu. Ze dne 2. 11. 2020.

rovněž reaguje na některé praktické obtíže v průběhu insolvenčního řízení, například změnu v pravidlech doručování nebo úpravu § 136 insolvenčního zákona, který pojednává o rozhodnutí o úpadku.²¹³

5.4.2. *Nejpodstatnější prvky transpoziční novely*

Nejvýraznějším aspektem transpoziční novely je sjednocení doby trvání oddlužení pro všechny osoby, tedy podnikající i nepodnikající, a to na 3 roky nezávisle na původu dluhů a způsobu získávání příjmů. Platná právní úprava umožňuje oddlužení v délce trvání tří let pouze kategoriím zvláště zranitelných dlužníků, tudíž umožnit tříleté oddlužení všem osobám je revolučním zásahem do právní úpravy oddlužení. Transpoziční novela navazuje na zákon Lex Covid I., který zrovnoprávnil přístup k osobám dlužníků bez ohledu na původ jejich dluhů. Doba trvání oddlužení zkrácená na 3 roky s sebou nese potřebu úpravy některých procesních postupů. Jedná se zejména o nejistotu, že se insolvenčnímu správci povede ve zmiňované tříleté době zpeněžit dlužníkovu majetkovou podstatu. Rovněž se jeví nejistým, zda by v tomto období byly včas vyřešeny případné incidenční spory či další otázky spojené s určením rozsahu majetkové podstaty dlužníka. Transpoziční novela nabízí řešení tohoto problém pomocí procesní odluky rozhodnutí o přiznání osvobození od placení zbytku dlužníkových pohledávek za věřiteli od rozhodnutí o vzetí na vědomí splnění oddlužení. Tímto vzniká nová fáze oddlužení, v níž vůči dlužníkovi pominou omezení, která jsou s oddlužením spojena a bude nejpozději v období 3 let po schválení efektivně oddlužen, nicméně to neznamená ukončení celého insolvenčního řízení. I nadále, po uplynutí zákonem stanovené doby běhu oddlužení může být dokončeno zpeněžení dlužníkovu majetku a rovněž může být pokračováno v řešení sporných otázek, které mohou mít vliv na uspokojení věřitelů.²¹⁴

Druhou významnou změnou, kterou transpoziční novela přináší, je nový odstavec 3 v § 136 insolvenčního zákona. Podle aktuální právní úpravy je pro vstup do oddlužení nezbytné, aby byl dlužník schopen hradit náhradu hotových výdajů a odměnu insolvenčního správce a pohledávky běžného výživného. Při strhávání

---

²¹³ Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Cíle návrhu. Dostupné online na: <https://www.zakonyprolidi.cz/monitor/6899075.htm>.

²¹⁴ ZEŽULKA, Ondřej. *Oddlužení 2.0 aneb transpoziční novela insolvenčního zákona* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 13. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/oddluzeni-20-aneb-transpozicni-novela-insolvenčního-zakona-112190.html#_ftn4.

měsíčních srážek z dlužníkovy příjmu je částka této částce odpovídající deponována u plátce mzdy dlužníka dle § 109 odst. 2 InsZ a dlužníkovi je vyplácena pouze částka nezabavitelná. Deponována může být případně i částka, která připadá na úhradu přednostních pohledávek, především výživného. Jakmile je insolvenční řízení zahájeno, nelze deponované prostředky použít na úhradu pohledávek výživného a dlužník je povinen své vyživovací povinnosti hradit z nezabavitelné částky, která mu v řízení náleží. Když je oddlužení povoleno, dlužník je i nadále povinen platit zálohu na úhradu hotových výdajů a odměnu insolvenčního správce. Tuto částku dlužník rovněž hradí z nezabavitelné částky, jelikož částku deponovanou u plátce mzdy není možné použít až do schválení oddlužení. Transpoziční novela k odstranění této překážky navrhuje, aby byla odstavcem třetím § 136 insolvenčního zákona uzákoněna možnost z deponovaných finančních prostředků uspokojovat přednostně pohledávky běžného výživného a následně pohledávky hotových výdajů a odměny insolvenčního správce. V případě, že insolvenční správce obdrží částku, která nedostačuje ani na pokrytí jeho odměny a hotových výdajů a ani na dlužníkovu výživné, vyplatí částku přednostně na výživné.²¹⁵

Třetí změnou, navrhovanou transpoziční novelou je zjednodušení postupu určení splátky u osob samostatně výdělečně činných. Transpoziční novela navrhuje novou úpravu v zákonné posloupnosti postupů pro určení splátky u fyzických podnikajících osob. Dle úpravy obsažené v transpoziční novele se nabízí dvě rovnocenné varianty. V první z nich lze nadále vycházet ze zjištěného zisku a výdajů dlužníka, které lze dovodit z rozdílu dosažených příjmů a proti tomu vynaložených výdajů za dobu podnikání dlužníka a druhou je varianta jakési „polo dohody“ s dlužníkem. Nicméně zákonnými limity dohody s dlužníkem i dále zůstává odhad očekávaných budoucích měsíčních příjmů a výdajů. Transpoziční novela tímto zavádí pružnější řešení, zejména vůči osobě insolvenčního správce. Insolvenční správce sice musí kvalifikovaně posoudit použitelné příjmy dlužníka,

---

²¹⁵ Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, který implementuje směrnici 2019/1023 o restrukturalizaci a insolvenční. Zvláštní část, K čl. I (změna insolvenčního zákona), K bodům 3 a 5. (§ 36 odst. 6 a § 136 odst. 3). Ze dne 2. 11. 2020.

ale není jeho povinností učinit přesný přezkum účetnictví, které si fyzické podnikající osoby častou nevedou, či bývá velmi nepřehledné.²¹⁶

Poslední změnou, kterou autorka považuje za žádoucí zmínit, je nová úprava doručování v insolvenčním řízení. V tomto případě transpoziční novela přebírá úpravu doručování uzákoněnou zákonem Lex Covid. I., která byla stanovena pouze na přechodnou dobu a činí z ní úpravu permanentní. Podle § 11 zákona Lex Covid I. se písemnosti v insolvenčním řízení nedoručují zvláště osobám, které mají právo podat opravný prostředek a bude tomu tak i podle transpoziční novely. Osoby, které mají právo podat opravný prostředek, budou muset sledovat, zda v insolvenčním řízení přibýly nové písemnosti v insolvenčním rejstříku.²¹⁷

Závěrem této kapitoly je nutno podotknout, že transpoziční novela je revolučním předpisem na poli insolvencí a po jejím schválení dojde ke značným změnám v právní úpravě oddlužení, zejména v rozlišování podnikatelů a spotřebitelů a rovněž v délce trvání oddlužení. V současné době bude bezpochyby zajímavé, zda zákonodárce v dohledné době dospěje k optimální transpozici směrnice a jak tato změna ovlivní osoby vstupující do insolvenčního řízení.

Prozatímní pozorované výsledky osob v oddlužení podle právní úpravy účinné od 1. 6. 2019 jsou většinou pozitivní, co se týče dlužníků, ale na druhou stranu, jak je již zmíněno výše, věřitelé se setkávají s čím dál tím nižším procentem uspokojení, a tak nezbývá než čekat, jaký vliv budou mít na insolvenční řízení zmírnění předpokládaná transpoziční novelou.

---

²¹⁶ ZEZULKA, Ondřej. *Oddlužení 2.0 aneb transpoziční novela insolvenčního zákona* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 13. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/oddluzeni-20-aneb-transpozicni-novela-insolvencniho-zakona-112190.html#_ftn4.

²¹⁷ ZEZULKA, Ondřej. *Oddlužení 2.0 aneb transpoziční novela insolvenčního zákona* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 13. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/oddluzeni-20-aneb-transpozicni-novela-insolvencniho-zakona-112190.html#_ftn4.

6. ÚVAHA NAD ZMĚNAMI DE LEGE FERENDA

V této diplomové práci bylo v rámci jednotlivých kapitol a bodů učiněno spousta dílčích závěrů a tato kapitola má sloužit k jejich shrnutí a k úvaze nad těmito shrnutými změnami.

Oddlužení, jako způsob řešení úpadku je základním institutem této diplomové práce. Na právní úpravu oddlužení můžeme nahlížet různými způsoby, a to jak z pohledu dlužníka, věřitele, insolvenčního správce či jiných osob, které jsou do insolvenčního řízení zainteresované. Insolvenční právo jako takové prošlo v průběhu uplynulých 14 let rozsáhlým vývojem, a to především co se týče právní úpravy oddlužení. Insolvenční zákon účinný od roku 2008 tento institut nově zavedl a určil podmínky k možnosti jeho využití, průběhu a rovněž jeho řádného splnění. V průběhu let byl tento institut mnohokrát novelizován. Můžeme říci, že jednotlivé novelizace byly vesměs snahou zákonodárce o zrychlení a zefektivnění celého insolvenčního řízení a rovněž se jednalo o pokusy odstranění nedostatků v právní úpravě, které se postupně v praxi projevovaly.

První zásadní zmiňovanou novelizací je revizní novela z roku 2013, jejímž účelem bylo zefektivnění průběhu oddlužení a jeho zpřístupnění širšímu okruhu osob, zejména tím, že umožnila oddlužení podnikajícím fyzickým osobám. Tato novela rovněž vnesla světlo do společného oddlužení manželů, jež je v současné době hojně využívaným institutem.

Následně byla v reakci na vyvíjející se společnost přijata takzvaná velká novela z roku 2017, označována jako novela prodlužnická. Vývoj oddlužení je zde patrný zejména ve zpřísnění úpravy šikanózních insolvenčních návrhů podávaných věřiteli. Přijetím velké novely lze spatřovat první vstřícné kroky směřující k dlužníkům.

Následovala novela oddlužovací, která je v této diplomové práci detailně popsána, a to jak její potřeba přijetí vzhledem ke společenské situaci zadlužování, tak jednotlivé aspekty, které této novele přirklly její přezdívku. Oddlužovací novela pracuje s institutem oddlužení vzhledem k zásadnímu společenskému problému, jímž je nadměrné zadlužení osob a snaží se na tento problém alespoň částečně najít odpověď. Oddlužovací novela výrazně změnila podmínky vstupu do oddlužení zejména tím, že jejím přijetím došlo ke zrušení 30 % uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů v oddlužení. Autorka v závěru zhodnocení změn ve vývoji

splněných oddlužení v letech 2008-2020 zmiňuje úvahu nad působením novelizované právní úpravy jak na dlužníky, tak na věřitele. Je nutné brát na vědomí, že oddlužení je službou veřejnosti pro dlužníky a stupňování jeho zmírnění může mít negativní vliv na jejich přístup k němu. Autorka zastává názor, že soustavným zmírňováním oddlužení by mohlo dojít ke změně vnímání tohoto institutu. Mohla by nastat situace, že potenciální dlužníci začnou vnímat oddlužení jako běžný způsob řešení svých dluhů, a nikoliv jako nejzazší způsob a službu společnosti v jejich prospěch. Nicméně nelze na všechny dlužníky nahlížet jako na jednoho, tudíž autorka považuje za jeden z nejdůležitějších aspektů pro vstup do oddlužení zkoumání poctivého záměru dlužníka. Rovněž stále platí, že správnou cestou je dluhům předcházet, jak už autorka v této práci výše zmiňuje. Insolvenční řízení jako takové doznalo v průběhu let komplexní a dostatečné úpravy, avšak podle autorky právní úprava poskytování nebankovních úvěrů za zákonnou úpravou insolvenčního práva stále pokulhává.

Než se společnost stačila aklimatizovat na změny, které přinesla oddlužovací novela, byla postižena koronavirovou epidemií, která zapříčinila ekonomické problémy ve vybraných sférách. Zákony Lex Covid I. a Lex Covid II. pohotově reagovaly na tuto situaci a zapříčinily další zmírnění právní úpravy. Zmírnění přijatá těmito zákony byla nevyhnutelná, jelikož ekonomický propad způsobený pandemií byl velmi rozsáhlý.

Transpoziční novela komentovaná v předposledním bodu této diplomové práce má rovněž výrazně zmírnit právní úpravu oddlužení.

S ohledem na všechny výše zmíněné informace autorka zastává názor, že i přes výrazná zmírnění se úprava institutu oddlužení ubírá přirozenou cestou a reaguje na aktuální společenskou situaci. Nicméně rovněž zastává názor, že transpoziční novela, jejímž účelem je sjednotit dobu trvání oddlužení pro všechny skupiny dlužníků přichází ve velmi krátkém časovém období po novele oddlužovací. Předchozí novely, které reagovaly na potřebu úpravy oddlužení, byly přijaty na základě dlouhodobějšího pozorování toho, zda je aktuální právní úprava v praxi dostatečná. Na základě těchto skutečností autorka zastává názor, že vliv oddlužovací novely nelze s jistotou určit pouze po necelých třech letech její účinnosti. Nicméně přijetí transpoziční novely je vázáno na evropskou směrnici o restrukturalizaci a insolvenční, tudíž si zákonodárce nemohl zvolit tuto změnu

nepřijmout. Nezbyvá tedy než věřit, že očekávaná budoucí právní úprava bude optimální k současným společenským poměrům.

I přes výše zmíněné úvahy autorka zastává názor, že institut oddlužení je poměrně komplexním a vyhovujícím i ve srovnání s předchozími právními úpravami. Ale jako nejspíš v každém právním odvětví je i zde místo pro dílčí úpravy. Právní úprava oddlužení je v moderní společnosti čím dál tím víc důležitá, jelikož zadluženost osob je a nejspíš i do budoucna bude jedním z nejzávažnějších společenských problémů. Zajisté bude zajímavé pozorovat vývoj tohoto institutu i do budoucna vzhledem k aktuální společenské situaci a doufat, že se bude i nadále ubírat správným směrem.

Návrhem de lege ferenda autorka navrhuje přijetí pozměňovacího návrhu k oddlužovací novele, který se týká vložení § 395a InsZ, který nakonec v legislativním procesu nebyl přijat. Zakotvením demonstrativního výčtu možných nepoctivých záměrů dlužníka by bylo dle autorky možné dlužníky od potenciálního nepoctivého záměru jeho konkretizováním odradit. Rovněž by bylo jednodušší nepoctivý záměr určit insolvenčním soudem, jelikož by v jednotlivých případech bylo lépe zjištělné, jakého konkrétního jednání v nepoctivém záměru se dlužník dopustil.

Druhým návrhem de lege ferenda je úprava doručování v insolvenčním řízení. Zákon Lex Covid I. upravil doručování zvlášť odlišně od obecné úpravy tak, že se již nadále nedoručuje zvlášť osobě, která má právo proti konkrétnímu rozhodnutí podat opravný prostředek. Tuto změnu potvrzuje i očekávaná transpoziční novela a odkazuje osoby s právem podat opravný prostředek proti konkrétnímu rozhodnutí na insolvenční rejstřík. Tato změna byla učiněna s ohledem na odlehčení administrativní zátěže insolvenčních soudů a s ohledem na to autorka navrhuje, aby se písemnosti v insolvenčním řízení nedoručovaly zvlášť ani osobám o jejichž podání insolvenční soud rozhoduje. Změna může znít poněkud kontroverzně, nicméně autorka předpokládá, že osoba, která předmětné podání učinila, je schopná a způsobilá pravidelně insolvenční rejstřík kontrolovat. Tato změna by rovněž odlehčila insolvenčním soudům, což je s předpokládaným přijetím transpoziční novely a s ním očekávaným zvýšením nápadu insolvenčních návrhů více než žádoucí.

7. ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit vývoj právní úpravy oddlužení a poskytnout ucelený pohled na tento institut a na poměrně spletitou úpravu insolvenčního práva. Insolvenční právo je velmi unikátním a poměrně úzkým odvětvím, jehož vývoj byl vždy vázán na společenskou situaci, čemuž dává za pravdu etapa vývoje během minulého režimu, kdy úprava insolvenčního práva v právním řádu zcela absentovala. Na základě absence právní úpravy měl zákon účinný do 31. 12. 2007 značné nedostatky, a právě to vedlo k přijetí insolvenčního zákona č.182/2006 Sb. a jeho následným novelizacím.

Dalším záměrem této diplomové práce byla komparace změn způsobených oddlužovací novelou s předchozí právní úpravou a následně zhodnocení těchto změn. Diplomová práce rovněž pojednává o situaci způsobené koronavirovou epidemií, kterou byla společnost postižena začátkem roku 2020. Účelem tématu této diplomové práce ale není pouze komparace předchozí právní úpravy s úpravou současnou, ale i jakýsi náhled do budoucna s úvahami, jakým směrem se bude institut oddlužení ubírat a zda se v průběhu jeho změn nevzdaluje svému původnímu záměru. Naplnění hlavního cíle této diplomové práce je tedy dostatečně zhodnotit kvalitu právní úpravy oddlužení na základě zjištěných poznatků.

Za účelem důkladného zhodnocení vývoje právní úpravy oddlužení je tato diplomová práce rozdělena do několika základních kapitol, kdy v každé z nich je poskytnut náhled na průběh vývoje právní úpravy způsobu řešení dlužníkovy úpadku oddlužením. Vyjma úvodu a závěru je tato diplomová práce rozdělena do pěti hlavních kapitol. První kapitola pojednává o pojmu oddlužení a jeho historickém vývoji. Druhá kapitola je zacílena na oddlužovací novelu insolvenčního zákona provedenou zákonem č. 31/2019 Sb., potřebu nové úpravy a legislativní proces jejího přijetí. V této diplomové práci jsou klíčovými kapitolami třetí a čtvrtá, které pojednávají o změnách způsobených oddlužovací novelou a následně zákony Lex Covid I. a Lex Covid II. Závěrem je popsána očekávaná transpoziční novela insolvenčního zákona, která má být přijata na základě směrnice Evropské unie o restrukturalizaci a insolvenční. V poslední kapitole autorka zhodnocuje jednotlivé zjištěné změny v právní úpravě oddlužení a poskytuje ucelený pohled na problematiku právní úpravy oddlužení, přičemž jejím závěrem jsou navrženy změny právní úpravy *de lege ferenda*.

Insolvenční právo je na poli právních odvětví živým organismem, který se soustavně vyvíjí. A proto lze očekávat, že přijetím transpoziční novely současný vývoj insolvenčního práva teprve začíná.

CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ

This thesis focuses on the issue of legal regulation of debt relief and its main objective was to evaluate the development of legal regulation of debt relief and to provide a comprehensive view on this institute. Another purpose of this thesis was to compare the legislation in force until 31 May 2019 with the legislation that followed, that is to analyse the differences caused by the Debt Relief Amendment and then by the Lex Covid laws. By means of the comparison, the authoress attempted to rate the quality of the legal regulation of debt relief based on the made observations. To properly analyse and evaluate the institution of debt relief, this thesis is divided into individual chapters which deal with its development in different time periods. The first chapter of this thesis focuses on the concept of debt relief and other basic concepts relevant to the issue under discussion. This chapter also describes the historical development of debt relief, which led to significant changes in the legal regulation of this institute. The second chapter deals with the Debt Relief Amendment to the Insolvency Act, which was implemented by Act No 31/2019 Coll., the legislative process of its acceptance and the social need to accept it. The third and fourth chapters are the key chapters of this thesis. The chapters labelled points 4 and 5 discuss the changes brought about by the Debt Relief Amendment and then by Lex Covid I. and Lex Covid II. and a comparison of these changes with the previous legislation. The social situation which led the legislator to accept them is also described. The second to last chapter closes with a discussion of the acceptance of the so-called transposition amendment, which is being incorporated into the Czech legal system based on the EU Restructuring and Insolvency Directive. The last chapter of this thesis focuses on the review of the legal regulation of debt relief during the previous years with a view to its changes. The authoress tries to provide a comprehensive view of the issues discussed in the thesis and at the end of this chapter suggests possible *de lege ferenda* changes to the legislation.

SEZNAM ZKRATEK

InsZ	Zákon č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.
OSŘ	Zákon č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád.
Zákonná kombinace	Oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.
Sb.	Sbírka zákonů
sp. zn.	Spisová značka
sen. zn.	Senátní značka
Oddlužovací novela	Zákon č. 31/2019 Sb. kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
Lex Covid I.	Zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu.
Lex Covid II.	Zákon č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1- Počet povolených oddlužení 2008-2020 (zaokrouhleno na stovky)....32

Seznam obrázků

Obrázek 1- Graf počet povolených oddlužení 2008-2020 33

Obrázek 2 - Jak probíhá proces oddlužení (data k 1. 1. 2021).....35

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Publikace

RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2. doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). 624 s. ISBN 978-80-7552-444-7.

SCHELLEOVÁ, Ilona. *Bankroty očima práva*. 1. vydání. Bratislava: Elita, 1997. 300 s. ISBN 80-8044-029-8.

SMOLÍK, Petr. *Oddlužení v právním řádu ČR*. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. 347 s. ISBN 978-80-7400-617-3.

HÁSOVÁ, Jiřina a MORAVEC, Tomáš. *Insolvenční řízení*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. 290 s. ISBN 978-80-7400-715-6.

LISSE, Luděk. *Insolvenční právo*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. 89 s. ISBN 978-80-86754-91-8.

HÁSOVÁ, Jiřina. MORAVEC, Tomáš. VALENTA, Petr. *Vybrané instituty insolvenčního zákona v rozhodnutích Nejvyššího soudu: komentovaná soudní rozhodnutí*. Vydání první. V Praze: C.H. Beck, 2019. 218 s. ISBN 978-80-7400-553-4.

MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. 4. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. Pro praxi. 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011. 646 s. ISBN 978-80-7201-842-0.

VESELÁ, Jarmila. GRYGAR, Jiří. HAVEL, Bohumil. et al. *Insolvence 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. 287 s. ISBN 978-80-906813-3-0.

Komentáře

MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy*. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. ISBN 978-80-7502-257-8.

ERBSOVÁ, Hana. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. *Insolvenční zákon*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021.

DRAŠTÍK, Antonín, DURDÍK, Tomáš, JANOUŠKOVÁ, Anežka, JIRSA, Jaromír, KÜHN, Zdeněk, LEBL, Ondřej, ONDREJOVÁ, Dana, POKORNÁ, Jarmila,

ŠTIKA, Martin, ZEZULKA, Ondřej. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336 517X.

Internetové články

Oddlužení (do 30. 5. 2019) [online]. Justice.cz. [cit. 9. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://insolvence.justice.cz/oddluzeni-do-30-5-2019/>.

ŘEHÁČEK, Oldřich. *Splnění oddlužení* [online]. Advokátní deník. Publikováno dne 17. 6. 2019. [cit. 9. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://advokatnidenik.cz/2019/06/17/splneni-oddluzeni/>.

CELERÝN, Jakub. *K některým změnám v insolvenčním zákoně účinným od 1. ledna 2014* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 21. 1. 2014. [cit. 11. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-nekterym-zmenam-v-insolvencnim-zakone-ucinnym-od-1-ledna-2014-93436.html>.

ŠŮSOVÁ, Táňa. *Přinesla novela účinná od 1. 1. 2014 pro společné oddlužení manželů něco nového?* [online]. Ad Notam. Publikováno dne 24. 2. 2015. [cit. 11. 10. 2021]. Dostupné online na: https://www.nkr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_192-prinesla-novela-ucinna-od-1-1-2014-pro-spolecne-oddluzeni-manzelu-neco-noveho.

ŘEHÁČEK, Oldřich. MAŠEK, Jan. *Novela insolvenčního zákona účinná od 1. 7. 2017 anebo Cui bono?* [online]. ceska-justice.cz. Publikováno dne 30. 6. 2017. [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.ceska-justice.cz/blog/novela-insolvenčního-zákona-ucinna-od-1-7-2017-anebo-cui-bono/>.

HEIDENHAIN, Stephan. *Změny insolvenčního zákona k 1. červenci 2017* [online]. Právní prostor. Publikováno dne 9. 6. 2017. [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné online na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/zmeny-insolvenčního-zákona-k-1-cervenci-2017>.

Velká novela insolvenčního zákona řeší zajištění podmíněných pohledávek (včetně bankovních záruk), posouzení platební neschopnosti firem a insolvenčních návrhů, oddlužení a další aspekty insolvenčního řízení [online]. AK Polverini Strnad. [cit. 25. 10. 2021] Dostupné online na: <https://www.ak-ps.eu/velka-novela-insolvenčního-zákona-řeší-zajisteni-podminenych-pohledavek-vcetne-bankovnich-zaruk-posouzeni.html>.

KUČERA, Marek. *Nová pravidla pro oddlužení* [online]. Právní prostor. Publikováno dne 12. 7. 2019. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/nova-pravidla-pro-oddluzeni>.

STRNAD, Zdeněk. *Desatero oddlužovací novely* [online]. Komorní listy 1/2019. 11. ročník. [cit. 3. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

GRYGAR, Jiří. *Problematická ustanovení oddlužovací novely* [online]. *Bulletin advokacie*. S. 20. [cit. 4. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.cak.cz/assets/komora/bulletin-advokacie/ba_5_2019_web.pdf.

Změny, které přinesla tzv. oddlužovací novela [online]. V4 Group. Publikováno dne 15. 10. 2019. [cit. 5. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.v4group.eu/cz/aktuality/248-zmeny-ktere-prinesla-tzv-oddluzovaci-novela>.

HORÁK, Milan. *Přihláška pohledávky v insolvenčním řízení – 1. část* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 28. 4. 2021. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/prihlaska-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-1cast-112896.html#_ftn7.

HORÁK, Milan. *Podřízené pohledávky v insolvenčním řízení* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 11. 1. 2022. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/podrizene-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-113970.html#_ftn8.

PROUZA, Jiří. *Lex COVID: Krizová insolvenční opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 6. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/lex-covid-krizova-insolvencni-opatreni-ke-zmirneni-dopadu-pandemie-koronaviru-111033.html>.

JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID – ČÁST II. – CO?* [online]. insolvencnizona.cz. Publikováno dne 29. 4. 2020. [cit. 7. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencnizona.cz/clanky/lex-covid-cast-ii-co/>.

JIRMÁSEK, Tomáš. *LEX COVID II – TO UŽ TADY BYLO, UŽ TO DOBŘE ZNÁM* [online]. insolvencnizona.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 11. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.insolvencnizona.cz/clanky/lex-covid-ii-to-uz-tady-bylo-uz-to-dobre-znam/>.

ZEZULKA, Ondřej. *Oddlužení 2.0 aneb transpoziční novela insolvenčního zákona* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 16. 11. 2020. [cit. 13. 3. 2022]. Dostupné online na: https://www.epravo.cz/top/clanky/oddluzeni-20-aneb-transpozicni-novela-insolvencniho-zakona-112190.html#_ftn4.

MATĚJKA, Petr. *Mimořádné COVID odměny zdravotníků v oddlužení* [online]. epravo.cz. Publikováno dne 25. 10. 2021. [cit. 13. 3. 2022]. Dostupné online na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/mimoradne-covid-odmeny-zdravotniku-v-oddluzeni-113691.html>.

Soudní rozhodnutí

- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 3. 2012, sen. zn. 29 NSČR 38/2010
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, sen. zn. 29 NSČR 32/2011
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.6. 2012, sen. zn. 29. NSČR 39/2012
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 8. 2018, č. j. 29 NSČR 150/2016-B-114
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 4. 2018, č. j. 29 NSČR 97/2016-B-109
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1352/2014
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 6. 2011, sp. zn. 11 Tdo 721/2011
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, sen. zn. 29 NSČR 32/2011
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 4. 2014, sen. zn. 29 NSČR 45/2010
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 2. 2013, sen. zn. 29 NSČR 12/2013
-
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13.11. 2008, č.j. VSPH 207/2008-B-19
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 11. 2008, č.j. 1 VSPH 165/2008-A-13
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 10. 2009, č.j. 2 VSOL 264/2009-A-10
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 8. 2010, č. j. 3 VSPH 463/2010-A-113
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, č.j. 1 VSPH 669/2009-A-21
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 1 VSPH 8/2008
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 11 VSOL 83/2012
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 1. 2021, č.j. 4 VSPH 1515/202-B-35
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 4. 2021, č.j. 2 VSOL 166/2021-B-18

Ostatní

Důvodová zpráva k zákonu č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Ze dne 21. 9. 2005.

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. - insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0, Poslanecká sněmovna, VIII. Volební období, 29. 1. 2018, Praha, str. 9, bod 1.3.1.

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA). In Novela z. – insolvenční zákon – EU, Sněmovní tisk 71/0.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNAUABW6OU>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=71>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/1.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/2.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/3.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/4.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 71/5.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Hlasování 7. schůze. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/phlasa.sqw?o=8&s=7&l=cz&pg=5>.

Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 149 k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=8&v=US&ct=149>.

Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 433 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=8&v=US&ct=433>.

Usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 5 z 2. schůze, konané dne 5. 12. 2018.

Usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 11 z 3. schůze, konané dne 12. 12. 2018.

Usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 54 ze 4. schůze, konané dne 19. 12. 2018.

Pozměňovací návrhy k vládní novele zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předkladatel Jan Bauer. Sněmovní tisk č. 71.

Důvodová zpráva k zákonu č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu (Lex Covid I.). ze dne 31. 3. 2020.

Důvodová zpráva k zákonu č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). ze dne 19. 10. 2020.

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, který implementuje směrnici 2019/1023 o restrukturalizaci a insolvenční. Ze dne 2. 11. 2020.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 1073. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=1073&snzp=1>.

Rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny č.78, ze dne 4. listopadu 2020
Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 233 k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=8&ct=1073&ct1=1>.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Cíle návrhu. Dostupné online na: <https://www.zakonyprolidi.cz/monitor/6899075.htm>.

Zákony

Zákon č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon.

Zákon č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád.

Zákon č. 294/2013 Sb. kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 64/2017 Sb. kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Zákon č. 31/2019 Sb. kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.

Zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu.

Zákon č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.